

Ya Manga Pigpan-imo' na Manga Apostolés na pigsulat ni Lukas

Ya pagka-engat ni Jisus adti tas na langit

¹ Kay Tyupilo: Dun ni tagna' na libru na pigsulat ku idtu muna, pigpa-edé' ku ya kadég na pigpanimo' ni Jisus aw ya kadég na pigpalna-u nan, lekat adti pagpalekat na imo-unun nan

²⁻³ taman na allaw na nya-engat sakanan adti tas na langit. Na, pagkatigkas na pagkamatay nan, nyataw sakanan aw migpakita' adti manga apostolés na dadan da nan pigpamalli'. Seled na kapatan ya allaw, pigmatinaw nan na nyataw sakanan lekat adti pagkamatay, aw gayed nan pigpa-edé' kanilan ya Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem, aw piglongan nan silan magi sa katulus na Ispiritu Santo kun unu ya un nilan imoun.

⁴ Sa kenne' pa ni Jisus adti tampid nilan, piglongan nan silan, "Dili' pa kamu magpanaw asini Jérusalim manang tagadi mayu una asini ya pigpakang na Ama na dyenggeg mayu adi kanak.

⁵ Idtu muna sa utaw pa si Juan, pigbautismuwan kamu nan magi sa tubig, manang dili' madugay un kamu bautismuwan magi sa Ispiritu Santo."

⁶ Pagkatipun da uman nilan, nyusip silan kan Jisus, law nilan, "Kay Magpalna-uway, unu ka',

paluwa-en da mu adun ya nasud na Isra-él lekat
adti pagsakup na Roma aw ikaw da ya maghari?"

⁷ Aw tyumubag si Jisus, "Wala' tumbayan ka-
mayu ya pagka-edé' kun kinunu yan ka-imo', kay
ya Ama, yan ya magbaya' sa kadég.

⁸ Manang dun ni allaw na pagdateng na Ispiritu
Santo adti kamayu, madawat mayu ya katulus
na Tyumanem. Yanagaw kamu ya magmatinaw
kanak asini Jérusalim, aw adti kadakula' na probin-
syá na Judiya aw banwa na Samarya, aw pangkay
adti kadakula' na banwa."

⁹ Pagkatigkas ni Jisus maglong kanilan, nya-
engat sakanañ adti langit aw gayed nilan pig-
tandawan menda' na kyasalibenan na labun aw
wala' da nilan sakanañ kita-a.

¹⁰ Sa kenne' pa nilan lyumangad adti langit,
bigla' nyaka-indeg dun ni sayid nilan ya duwa ya
eseg na syumut sa kadékgadégn na alag maputi'.

¹¹ Aw law nilan, "Kay manga taga Galilya,
ananga' kenne' pa mayu mig-indeg-indeg asini aw
lyumangad adti langit? Ya Jisus na nya-engat lekat
adti kamayu pasinan adti tas na langit, dumateng
ya allaw na lumiku' sakanañ, aw maynini uman
ya ma-imo' dun ni pagliku' nan."

Ya pagpamalli' sa un pagsayu kan Judas

¹² Na, ya kadég yeiy nya-imo' adti buntud na
pigngalanan na Olibo adti dipag na syudad na
Jérusalim. Aw tigkas yan, lyumiku' ya manga apos-
tolés adti Jérusalim, aw ya kawat na pigpanawan
nilan sangka kilomitro.

¹³ Aw syumeled silan adti bantukanan aw
nyanik adti gibalayan na awun ni kadwa na

kansad. Aw migkatipun silan si Pédro, aw si Juan, aw si Santiago, aw si Andrés, aw si Pilipé, aw si Tomas, aw si Baltolomi, aw si Matiyo, aw si Santiago na ise' ni Alpiyo, aw si Simon na nyakasakup idtu muna adti partido na manga Zéloti, * aw si Judas na ise' ni Santiago.

¹⁴ Aw gayed migsambuk ya ginawa nilan aw nyatibulluk adti pagpanawagtawag sa Tyumanem. Aw dun uman ya manga kāubayan na nya-imo' umagakan ni Jisus, aw si Maria na ina nan, aw ya manga mangud ni Jisus na eseg.

¹⁵ Sambuk na allaw yan, migkatipun ya manga sanggatus aw kaluwaān ya manga mangintuway kan Jisus. Aw nyindeg si Pédro aw piglongan nan ya kadég nilan,

¹⁶ “Kay manga inulug ku, nyatuman da ya pigpade' dadan ni Dabid magi sa katulus na Ispiritu Santo, aw yeiy saba ya pag-allad ni Judas sa manga utaw na migdakep kan Jisus.

¹⁷ Si Judas, yan ya sambuk na eped nami na pigpamalli' ni Jisus na tyumabang sa manga imounun nan.”

¹⁸ Na, yeiy ya nya-imo' kan Judas: Ya pigtandan kanan sa pig-imo' nan na malatay, pigbayad nan sa lupa'. Aw adti lupa' na pigbayadan nan, dun sakanan kolug lekat adti kawuy na nyaka-una ya ulu nan aw nyakadakdak adti lupa' aw nyutu' ya buntit nan aw lyumuwa' ya tinay nan.

---

* ^{1:13} 1:13 Ya partido na Zéloti, kaliman nilan na maka-uli' ya banwa na Isra-él adti pagdala na manga utaw na Judiyu. Yanagaw madég silan ya nyatu adti pagdumala na manga taga Roma.

19 Pagdengeg da na manga utaw na nyeya' dun ni Jérusalim sa kyagamakan ni Judas, pigngalanan nilan ya lupa' yan na Akéldama. Ya kakawasan: lupa' na pigbayadan na dugu'.

20 Migpadeleg pa si Pédro miglong,

“Yeiy ya pigsulat asini muna dun ni Salmo:

‘Pabaya-an da galu na kadég na manga utaw ya
kanan eya-anan

aw wala' da ya un pa-eya-en dun ni lupa' yan.’ *

Aw pigsulat uman,

‘Madyaw awun sumayu sa katundanan nan.’ ”*

21-22 Miglong pa uman si Pédro, “Ka-ilangan awun sambuk uman na eseg na un ma-imo' apostol eped nami aw magmatinaw sa pagkataw ni Jisus na kanaten Pangulu lekat adti pagkamatay. Aw ya umba' pamalli-en, yan ya sambuk na utaw na nyaka-iyeped kanami lekat adti allaw na pagbautismu ni Juan kan Jisus taman na allaw na nya-engat si Jisus adti tas na langit.”

23 Yanagaw awun duwa ya eseg na un nilan pamalli-an. Ya sambuk, yan si José na pigngalanan uman na si Barsabas na pagtawagen nilan na Justo. Aw ya sambuk, yan si Matiyas.

24 Pagkatigkas yan, nyanawagtawag silan, law nilan, “Kay Tyumanem na awun ni tas na langit: Kya-edé-an mu ya anenganeng na kadég na utaw.

---

* **1:20** 1:20a Mabasa adti Salmo 69:25. * **1:20** 1:20b Mabasa adti Salmo 109:8.

Pa-edé-an beg kanami kun singalan kanilan ya pigpamalli' da mu

²⁵ na ma-imo' apostol na un sumayu kan Judas. Kay pig-ayawan ni Judas ya katundanan nan aw adtu la sakanan ni banwa na umba' kanan."

²⁶ Pagkatigkas yan, migbunutbunut silan, aw kan Matiyas ngalan ya kyabunutan, aw nya-imo' sakanan apostol eped na sampulu' taggesya'.

2

Ya pagpadala sa Ispiritu Santo

¹ Na, dyumateng da ya Pista na Péntécostés, * aw ya kadég na manga mangintu-uway kan Kristu dun ni Jérusalim, migsambuk silan adti dakula' na balay.

² Aw tigkan awun dalagunut na lekat adti tas na langit kasiling na mabandes na samet aw nyatmu' na dalagunut ya balay na pigkatipunan nilan.

³ Awun uman migpakita' kanilan na manga laga na iman mu aw manga dila' na mig-atped-atped adti tagsambuksambuk kanilan.

⁴ Aw nyatmu' ya kadég nilan na Ispiritu Santo, aw migpalekat silan miglong sa madég na punganan na tingeg na wala' pa nilan lemena pag-longan. Nyakapaglong silan sa manga tingeg yeiy magi sa katulus na Ispiritu na pig-atag kanilan na Tyumanem.

---

* **2:1** 2:1 Ya Pista na Péntécostés, yan ya sambuk na matas na allaw na manga Judiyu na pig-anenganeng nilan ya pag-atag na Tyumanem kan Moysis sa Uldin. Yan ya kakawasan na Péntécostés: kalimaān (50). Kay nyaka-una ya Pista na Paglabay na Anghil na Tyumanem, aw pagkatigkas na kalimaān ya allaw, yan da uman ya Pista na Péntécostés.

⁵ Na, asuntu sa manga pista, awun madég na utaw na Judiyu * na dadan da dyumateng adti Jérusalim lekat adti madég na nasud kay to-o nyatibulluk ya kanilan ginawa sa pagdalug sa Uldin * na Tyumanem.

⁶ Pagdengeg nilan sa kawayit lekat adti seled na balay yan, nyaksay silan migkatipun. Aw to-o silan nyabelengbeleng kay dyen geg na tagsambuk-sambuk ya kanilan tengteng tingeg,

⁷ aw to-o silan nya-enneng-enneng. Aw migusip-usipay silan, “Wettay, wan yangadi? Ya manga utaw yeiy alag saba silan taga Galiliya!

⁸ Ananga' silan makapaglong sa kanaten manga tingeg na lekat adti manga banwa na pigkautawan tadun?

⁹ Ya eped kanaten taga Partiya, aw taga Médiya aw taga Élam. Awun eped na lekat adti Mésopotamiya, aw Judiya, aw Capadocia aw Ponto aw Asia,

¹⁰ aw Pridya, aw Pampiliya. Awun uman lekat adti Ihiptu, aw lekat adti manga sakup na Libya na malapit adti syudad na Ciréné, aw pangkay manga taga Roma dala ya Judiyu aw manga Héntil * na dyumalug da sa Uldin aw katanem na manga Judiyu.

* **2:5** 2:5a Ya manga utaw na Judiyu, silan ya buwadbuwad ni Abraham aw ni Isa-ak aw ni Jakub. * **2:5** 2:5b Ya Uldin na manga Judiyu yan ya manga sugu' na pig-atag na Tyumanem kan Moysis asini muna, dala ya sampulu' ya sugu', dala uman ya pagtuli' aw eped na manga katanem na manga Judiyu. Ya kadég na manga sugu' dun ni Uldin enemenggatus aw sampulu' tag tulu. * **2:10** 2:10 Ya manga Héntil, yan ya manga utaw na beke' na Judiyu.

11 Aw ya eped taga Krita aw taga Arabiya. Alag tadun pigdengeg ya piglong nilan adti tagsambuk-sambuk na kanaten tingeg. Aw yan ya pigkasam-petan nilan ya to-o mangkadyaw na pigpan-imo' na Tyumanem magi sa katulus nan!"

12 Aw to-o silan nya-enneng-enneng aw nyabelengbeleng sa nya-imo' dun. Aw mig-usip-usipay silan, "Unu ya kakawasan na kadég yeiy?"

13 Manang awun eped kanilan na mig-odoy-odoy sa manga mangintu-uway, law nilan, "Ya manga utaw yan, nyalangulangu silan na inemenen!"

Ya pag-ubat-ubat ni Pédro adti manga utaw

14 Manang nyindeg si Pédro aw ya eped nan na sampulu' taggesya' adti asdangan na kadég na manga utaw, aw miglong si Pédro adti kanilan magi sa mabagseg na tingeg. Law nan, "Kay manga kadégan ku na manga Judiyu aw kadég mayu na nyeya' asini Jérusalim, pakanyegi mayu ya un ku paglongun.

15 Ya manga utaw na dyenget mayu kakayna, iman mayu aw nyalangulangu silan na inemenen, manang beke' na maynan, kay bagu pa saba alas nibi na maselem!

16 Ya nya-imo' adun na allaw ini, katumanan yeiy sa pigsulat na propita na si Joél asini muna:

17 'Ini ya piglong na Tyumanem.
Dun ni manga kamoliyan na allaw,
un ku atag ya kanak Ispiritu adti kadég na manga utaw.

Ya manga buwadbuwad mayu na eseg aw bubay,
un nilan ubat-ubat ya pa-edé' ku kanilan.

Aw ya manga eseg na bagu pa ya ginawa,

awun pakita' ku kanilan.
 Aw ya manga bakleg mayu,
 un ku silan patagaynepen.

18 Aw pangkay ya kanak manga sugu-anen na eseg
 aw bubay,
 atag ku kanilan ya kanak Ispiritu,
 aw un nilan ubat-ubat ya pa-edé' ku kanilan.

19 Magpakita' aku sa madég na pangilala adti lan-
 git

aw manga milagru asini tas na lupa':
 Kita-en ya dugu' aw atulun aw madakmel na ebel.

20 Ya sega magkangitngit,
 aw ya bulan iman mu aw dugu'.

Maynan alag ya un mangka-imo' sa dili' pa du-
 mateng ya allaw na pagdateng na Tyu-
 manem,
 aw yeiy ya allaw na to-o madyaw aw wala' ya
 maka-unawa.

21 Aw pangkay singalan ya magtawag adti Tyu-
 manem,
 paluwa-en saba sakanan.' " *

22 Migpadeleg si Pédro mig-ubat-ubat kanilan,
 law nan, "Kay manga kadégan ku na utaw na Isra-
 él, * pakanyegi mayu ya tingeg ku! Ya Tyumanem
 ya migpa-edé' na si Jisus na taga Nasarit ya Pig-
 padala nan asini kanaten, aw kya-edé-an mayu
 kay pigmatinaw nan adti kamayu magi sa madég

---

* **2:21** 2:21 Mabasa adti Joél 2:28-32.   * **2:22** 2:22 Asini muna,
 si Jakub pigngalan na Isra-él, aw migbuwadbuwad sakanan, aw
 dun lekat ya manga utaw na Judiyu na nya-imo' uman nasud na
 Isra-él.

na manga pangilala aw milagru na pig-imo' ni Jisus.

23 Aw si Jisus yeiy, dadan da na Tyumanem pigpalpa na un nan atag adti kamayu, aw kya-edé-an da nan dadan na un mayu tumanen ya pigpalpa nan, kay pigtumbay mayu si Jisus adti manga utaw na mag-imo' sa malatay, yanagaw kamu ya migpakalabu kanan adti krus.

24 Manang pigmataw sakanaan na Tyumanem aw pigpaluwa' lekat adti katulus na kamatayen, kay dili' saba sakanaan mabatug tagenan na kamatayen.

25 Kay awun piglong ni Dabid asini muna na nyatuman dun ni kan Jisus:

'Gayed ku pigkita' ya Tyumanem,
    kay dun da sakanaan adti kalintu ku
        pada dili' aku ma-inang-inang.

26 Yanagaw to-o aku migleya,
    aw dili' ku katagenan ya kanak pagdeyen
        kanan.

Kya-edé-an ku na pangkay matay pa ya lawas ku
    manang awun pa imanen.

27 Kay dili' mu pabaya-an ya kalaluwa ku
    adti banwa na Kaludukan.

Aw aku na gayed migtuman sa pagkaliman mu,
    dili' mu tumbay na malandak ya kanak lawas
        adti lebeng.

28 Pigpa-edé' da mu kanak ya un ku agiyan
    pasinan adti ginawa na wala' ya katigkasan,
aw to-o aku magleya
    kay awun kaw gayed ni sayid ku.' ”*

* **2:28** 2:28 Mabasa adti Salmo 16:8-11.

29 Miglong pa si Pédro kanilan, “Kay manga kadégan ku, matinaw saba ya piglong ku kamayu sa tyugbulan tadun asini muna na si Dabid. Nyatay da sakanan aw piglebeng, aw kenne' pa na piglebengan kanan asini kanaten.

30 Yanagaw asuntu na si Dabid sambuk na propita, kya-edé-an da nan na pigsapa-an sakanan na Tyumanem na ya sambuk na buwadbuwad nan un na Tyumanem pa-ingkudun adti trunu nan.

31 Aw asuntu na kya-edé-an ni Dabid ya un dumateng, pigsulat nan ya pagkataw na Kristu lekat adti pagkamatay. Aw matinaw saba ya pigsulat nan na wala' na Tyumanem pabaya-i ya kalaluwa ni Jisus adti banwa na Kaludukan, aw wala' kalandak ya lawas nan adti lebeng.

32 Si Jisus yeiy, pigmataw da saba na Tyumanem. Aw pagkatigkas na pagkataw nan, kyinita' na kadég nami.

33 Aw pigpatas da sakanan dun ni ingkudanan na to-o dengganen apit adti kalintu na Tyumanem adti tas na langit. Aw kasiling na pigpakang na Ama, pig-atag nan kan Jisus ya kanan Ispiritu, aw pig-atag da uman ni Jisus adti manga utaw. Aw ya kadég na kyinita' aw dyenggeg mayu kakayna, alag yeiy nya-imo' magi sa katulus na Ispiritu nan.

34 Kay beke' ni Dabid ya nya-engat adti tas na langit, manang yeiy ya pigsulat nan asini muna, law nan,

‘Miglong ya Tyumanem adti kanaken Pangulu,
“Ingkud kaw apit adi kalintu ku

35 menda' na mabus ku degen ya kanmu manga po-on

aw alag ku silan betang adti salad na siki mu.”
 , *

³⁶ Yanagaw kamu na buwadbuwad ni Isra-él, kailangan mayu kalabetan na si Jisus na pigpakalabu mayu adti krus, yan saba ya pig-imo' na Tyumanem Kristu na Magpaluwa-ay kanaten aw Pangulu tadun.”

³⁷ Pagdengeg da na manga utaw sa ubat-ubat ni Pédro, kyelegan ya ginawa nilan, yanagaw nyusip silan kan Pédro aw sa eped pa na manga apostolés, law nilan, “Kay manga inulug, unu ya madyaw nami imo-un?”

³⁸ Aw tyumubag si Pédro kanilan, “Ya tagsambuksambuk kamayu, selseli ya manga sala' mayu aw pagpabautismu kamu dun ni ngalan ni Jisu-Kristu, aw lanasen na Tyumanem ya manga sala' mayu, aw madawat mayu ya kanan Ispiritu.

³⁹ Kay yan ya pigpakang na Tyumanem kanaten aw sa manga buwadbuwad tadun aw pangkay adti manga utaw na Héntil, taman na kadég na tawagen na Tyumanem.”

⁴⁰ Madég pa ya pigpalna-u ni Pédro kanilan dun ni allaw na Péntekostés, aw nyanginayu' sakanan sa manga utaw na magselsel silan, law nan, “Kailangan na makaluwa' kamu pada dili' kamu pa-emel-emelen na Tyumanem eped na manga utaw na malatay adun na manga allaw yeiy.”

⁴¹ Aw dun ni allaw yan, awun manga tulummalalan ya nyangintu-u la sa pig-ubat-ubat ni Pédro, aw pigbautismuwan silan aw nyakadugang

---

* ^{2:35} 2:34-35 Mabasa adti Salmo 110:1.

da adti manga eped na manga mangintu-uway dun.

⁴² Aw ya manga bagu mangintu-uway, gayed nyatibulluk migpakanyeg sa palna-u na manga apostolés, aw migsambuk silan migkatipun, aw migsambuk uman silan kyuman,* aw migsambuk sa pagpanawagtawag adti Tyumanem.

Ya pagkatipun da na manga mangintu-uway

⁴³ Aw pigpan-imo' na manga apostolés ya madég na pangilala aw milagru magi sa katulus na Tyumanem. Aw pigbasaān na manga utaw ya Tyumanem na awun pagkallek.

⁴⁴ Aw gayed migpangkatipun ya kadég na manga mangintu-uway, aw pigsambuk nilan ya manga pametang nilan.

⁴⁵ Aw migpalekat ya eped miggalin sa lupa' aw manga ka-unan nilan pada awun kuwalta na un atag adti manga eped nilan na migkapelek.

⁴⁶ Aw kada allaw migkatipun ya mangintu-uway adti pamanag na Témplo na Tyumanem, aw gayed silan migsambuk kyuman adti manga balay nilan aw to-o silan migleya,

⁴⁷ aw gayed nilan pigdeyen ya Tyumanem. Aw pigsaya' silan na kadég na utaw. Aw kada allaw pigdugangan na Tyumanem ya manga utaw na pigpaluwa' da nan.

* ^{2:42} 2:42 Yan ya sambuk na pigkan nilan ya pan aw tagbi' na bino na paras pada tumanen ya sugu' ni Jisus kanilan adti kamoliyan na pangiyambung, pada ka-anenganengan nilan ya pagkamatay nan aw ya pag-ilig na kanan dugu'.

3

Ya pagpaguli' sa utaw na kapig

¹ Sambuk na allaw, migpasinan si Pédro aw si Juan adti Témplo * na manga alas trés na ambung kay yan ya udas na pagpanawagtawag na manga utaw na Judiyu sa Tyumanem.

² Sa malapit da silan adti Témplo, awun eseg dun na kapig na lekat pa na pagkautaw nan. Aw dun pagbetang na manga utaw na magtingga kanan kada allaw na un magsekat sa limos adti manga utaw na sumeled adti suwangan na pigngalan na “Manenggeya.”

³ Aw sa pagkita' nan kan Pédro aw kan Juan, migsekat sakanan sa kuwalta.

⁴ Manang pigtengtengan nilan ya utaw yan, aw law ni Pédro, “Inunuwa kami!”

⁵ Aw pigtengtengan nan uman ya duwa kay yan ya pig-iman nan na atagan nilan sakanan na kuwalta.

⁶ Manang miglong si Pédro, “Wala' ya kuwalta ku, manang ya ini kanak na nyatagtun ku, yan ya un ku atag kanmu. Na! Dun ni ngalan ni Jisu-Kristu na taga Nasarit, indeg kaw aw panaw kaw!”

⁷ Aw pig-awidan ni Pédro ya kalintu na bekten nan aw dayaw nan pa-indega. Aw tigkan mig-abagseg ya siki nan

⁸ aw nyaka-indeg da aw nyanaw, aw nya-gad kanilan adti seled na Témplo na gayed mig-ugpasen na migdeyen sa Tyumanem.

* **3:1** 3:1 Ya Témplo na Tyumanem adti Jérusalim, yan ya to-o dakula' na pagsimbaan na manga Judiyu. Aw dun silan magdugsu' adti Tyumanem.

⁹ Aw kyinita' na kadég na manga utaw na nyakapanaw da sakanan aw migdeyen sa Tyumanem.

¹⁰ Kyilala nilan sakanan na yan ya eseg na nyingkud dun ni Suwangan na Manenggeya na gayed nyangilalat. Aw to-o silan nyabelengbeleng sa nya-imo' kanan.

Ya pag-ubat-ubat ni Pédro adti manga utaw dun ni Portiko ni Solomon

¹¹ Ya eseg na bagu makapanaw, wala' pakaluwat kan Pédro aw kan Juan dun ni agiyanan na pigngalanan na Portiko ni Solomon na awun ni pamanag na Témpl. Aw migkagallat ya madég na manga utaw migpalapit kanilan kay to-o silan nya-enneng-enneng sa kyinita' nilan.

¹² Aw sa pagkita' ni Pédro sa manga utaw, miglong sakanan kanilan, "Kay manga kadégan ku na manga utaw na Isra-él, ananga' kamu ma-enneng-enneng sa kyinita' mayu? Ananga' gayed kamu nyinunu kanami? Pagaw iman mayu aw awun katulus nami magpapanaw sa utaw yeiy. Aw iman mayu uman aw nyakapanaw da sakanan kay dyalug nami ya Uldin na Tyumanem?

¹³ Manang beke' saba na maynan! Ya kyinita' mayu kakayna lyumekat saba adti kana Tyumanem na manga tyugbulan tadun na si Abraham aw si Isa-ak aw si Jakub. Aw pigpakita' da nan ya pagka Tyumanem na sugu-anen nan na si Jisus. Manang si Jisus yeiy, pigtumbay mayu baling na patayen, aw pigkeleán mayu adti asdangan na gubirnador na si Pilato, pangkay kaliman ni Pilato na paluwa-en sakanan.

¹⁴ Pigkeleān mayu ya Pigpadala na Tyumanem na wala' ya sala'! Aw pigsekat mayu baling na paluwa-en ya sambuk na utaw na migpatay sa eped na utaw.

¹⁵ Aw pigpapatay mayu ya pglekatan sa ginawa, manang pigmataw na Tyumanem lekat adti pagkamatay nan, aw migmatinaw kami na nyataw da sakanan.

¹⁶ Aw ya utaw ini na pigkilala mayu, ya pagpangintu-u nan sa ngalan ni Jisus, yan ya migpakabagseg sa siki nan. Si Jisus saba ya pyangintu-uwan nan aw yan ya nyatag sa pagkadyaw na lawas nan asini asdangan na kadég mayu.

¹⁷ "Na, kamu na manga kadégan ku, kya-edean da ku adun na idtu na pagpapatay mayu kan Jisus, wala' mayu kilalāā na yan ya Pigpadala na Tyumanem. Aw wala' uman sakanan kilalāā na manga migdumala kamayu.

¹⁸ Manang dun ni pig-imo' mayu kan Jisus, pigtuman na Tyumanem ya pigpa-edē' nan dadan magi sa manga propita nan asini muna na un magti-is ya Kristu aw matay.

¹⁹ Yanagaw pagselsel kamu sa manga sala' mayu aw kaāgadi mayu ya Tyumanem pada lanasen nan ya manga sala' mayu. Kun imo-un mayu yeiy, dumateng ya manga allaw na pakaganen na Tyumanem ya ginawa mayu,

²⁰ aw padala pa nan salut asini tas na lupa' ya Misiyas na un magdumala kamayu, na yan saba si Jisus.

²¹ Manang ka-ilangan pa sakanan matingen adti

tas na langit taman na allaw na baguwun ya kadég, kay pigpa-edé' na Tyumanem dadan adti kanan manga propita na yan ya un nan imo-un.

²² Miglong si Moysis asini muna adti manga utaw na Isra-él, law nan, ‘Un magpadala ya Tyumanem kamayu adti moli na allaw sa propita kasiling kanaken. Aw ya propita yan, un lumekat adti buwadbuwad ni Isra-él. Pakanyegi mayu ya kadég na un nan paglongun.

²³ Aw pangkay singalan ya dili' dumalug sa piglong na propita yeiy, taniyen sakanan aw patayen.*

²⁴ Aw si Samwél uman aw ya eped na manga propita na syumayu kanan, mig-ubat-ubat ya kadég nilan asini muna kun unu ya ma-imo' adun na manga allaw yeiy.

²⁵ Aw kitadun saba na Judiyu ya dyumawat adun sa pigpakang na Tyumanem adti tyugbulan tadun magi sa manga muna propita. Kay miglong ya Tyumanem kan Abraham asini muna, ‘Magi dun ni manga buwadbuwad mu, pakadyawun ku ya kadég na utaw na asini tas na lupa’.*

²⁶ Yanagaw pigpadala na Tyumanem asini tas na lupa' ya kanan sugu-anen, aw kitadun na manga utaw na Isra-él ya muna nan pigpadalaān, pada pakadyawun kitadun magi dun ni pagtabang nan sa tagsambuksambuk kanaten na un tadun talikudan ya pag-imo' sa malatay.”

4

---

* ^{3:23} 3:23 Mabasa adti Déutéronomiyo 18:15, 18, 19. * ^{3:25} 3:25 Mabasa adti Génésis 22:18.

Si Pédro aw si Juan adti asdangan na manga mag-usayay

¹ Sa wala' pa katigkas ni Pédro aw ni Juan ya pag-ubat-ubat adti manga utaw dun ni pamanag na Témplo, dyumulud adti kanilan ya manga magdadugsu-ay,* aw ya kapitan na manga magtatunggu-ay sa Témplo, aw ya manga Sadusiyo.

² Aw nyadaman silan to-o kay pigpalna-uwan ni Pédro aw ni Juan ya manga utaw aw pig-ubat-ubat nilan ya pagkataw ni Jisus aw ya pagkataw uman na manga utaw lekat adti pagkamatay.*

³ Yanagaw pigdakep nilan si Pédro aw si Juan. Aw asuntu na gabi la, pigpakalabusu nilan taman na maselem.

⁴ Manang ya manga utaw na migpakanyeg sa pig-ubat-ubat ni Pédro, madég kanilan ya nyangintu-u. Aw limammalalan ya kadég na manga eseg na nyangintu-u la kan Jisus.*

⁵ Na, pagkamaselem da, migkatipun dun ni Jérusalim ya magdadumalaay sa manga Judiyu, aw manga magpalna-uway sa Uldin nilan, aw ya kanilan manga mangkalangkaw.

⁶ Aw dun uman si Anas na pangulu sa manga magdadugsu-ay, aw manga eped pa na kadégan nan dala si Kaypas aw si Juan aw si Aléjandro.

---

* **4:1** 4:1 Ya manga magdadugsu-ay adti Témplo, silan ya magdugsu' sa ayep na pagdalaen na manga utaw na Judiyu na un nilan dugsu' adti Tyumanem. * **4:2** 4:2 Ya manga Sadusiyo, wala' silan pangintu-u na awun pagkataw na manga utaw lekat adti pagkamatay. * **4:4** 4:4 Yan olo' ya pig-iyap nilan ya manga eseg, aw awun uman manga kāubayan aw manga ise' na nyangintu-u.

⁷ Pigpa-angay nilan si Pédro aw si Juan aw pigpa-indeg nilan adti asdangan na manga mag-usayay. Aw pig-usip nilan, “Kanyan ngalan ya dyala mayu na migpaguli' sa utaw na kapig? Ayin lekat ya katulus mayu yan?”

⁸ Aw si Pédro na nyatmu' na Ispiritu Santo tyumubag kanilan, “Kamu na manga magdadumalaāy kanami na manga Judiyu, aw manga mangkalangkaw,

⁹ kun usipen mayu kami sa du-an na pigkallatan nami ya utaw na kapig aw kun pig-unu ya pagpaguli' kanan,

¹⁰ na, yeiy ya tubag nami kamayu aw adti kadég na utaw na Isra-él: Ya eseg ini na nyindeg asini asdangan mayu adun na migkadyaw da ya lawas, pigkaguli-an sakanan magi sa katulus na ngalan ni Jisu-Kristu na taga Nasarit, na yan ya pigkalabu mayu adti krus manang pigmataw sakanan na Tyumanem lekat adti pagkamatay.

¹¹ Si Jisus saba ya pigkasampetan dun ni pigpasulat na Tyumanem na yan ya batu na sumalem na pigkeleān na manga panday. Aw kamu saba ya manga panday na kyumele kanan. Manang yan baling ya batu na nya-imo' masalig na tullukanan sa balay.*

¹² Aw yan olo' ya makapaluwa' kanaten lekat adti pa-emel-emel na Tyumanem, kay wala' ya edep na ngalan na pig-atag adti utaw na makapaluwa' kanaten. Kan Jisus olo' ngalan.”

¹³ Na, kyinita' na manga magdadumalaāy na wala' ya kakallekan ni Pédro aw ni Juan miglong

---

* ^{4:11} 4:11 Mabasa adti Salmo 118:22.

kanilan, aw to-o silan nya-enneng-enneng, kay kya-edé-an nilan na tagbi' ya pig-iskwilaán ni Pédro aw ni Juan. Aw dun da nilan ka-edé-i na silan duwa ya gayed mig-iyeped kan Jisus idtu muna.

¹⁴ Aw sa pagkita' nilan uman sa eseg na bagu pa pigkaguli-an na dun uman ni tampilid nilan, wala' silan pakapaglong sa malat adti pagpaguli' kanan.

¹⁵ Yanagaw pigpaluwa' nilan si Pédro aw si Juan, aw migbalawbalaw ya manga mag-usayay dun ni seled,

¹⁶ law nilan, "Unu ya imo-un naten kanilan? Kya-edé-an da saba asini Jérusalim ya pig-imó' nilan na milagru, yanagaw dili' kitadun makabalyaw.

¹⁷ Manang pagaw mabekkal adti kadég na utaw ya pig-imó' nilan, naten silan paglongan na dili' da silan mag-ubat-ubat dun ni ngalan yan adti pangkay singalan utawa."

¹⁸ Yanagaw pigpatawag nilan si Pédro aw si Juan aw pigpigelan nilan na dili' da magpalna-u sa pangkay sambuk na palna-u ni Jisus adti manga utaw.

¹⁹ Manang tyumubag si Pédro aw si Juan kani-lan, law nilan, "Ayin ya madyaw adti anenganeng na Tyumanem, imo-un nami ya kamayu piglong aw kun tumanen nami ya kanan sugu"?

²⁰ Dili' nami mabatug tagenan ya pag-ubat-ubat adti manga utaw sa pigpan-imó' ni Jisus na pigkita' nami idtu muna aw ya kadég na dyen geg nami adti kanan."

²¹ Manang kenne' nilan pigpigelan ya duwa na dili' da silan mag-ubat-ubat. Aw tigkas yan,

pigpaluwa' da silan lekat adti kalabusuwanan. Pangkay kaliman nilan pa-emel-emelen ya duwa yeiy manang dili' nilan mabatug asuntu na nyallek silan pagaw mangkadaman ya manga utaw. Kay ya manga utaw, alag silan migdeyen sa Tyumanem asuntu sa nya-imo' dun.

²² Ya eseg na kyaguli-an da, sobla kapatian ya umay nan.

Ya pagpanawagtawag na manga mangintuwaway

²³ Pagkatigkas ni Pédro aw ni Juan paluwa-en, nyadtu silan ni manga eped nilan na mangintuwaway aw pig-ubat nilan ya kadég na piglong na manga mangkatas na magdadugsu-ay aw manga magdadumalaāy sa manga Judiyu.

²⁴ Aw sa pagdenggeg da na manga mangintuwaway sa pig-ubat nilan, migsambuk silan nyanawagtawag, law nilan, "We Tyumanem na migdumala sa kadég: Ikaw ya mig-imo' sa langit aw lupa' aw dagat aw ya kadég na awun ni kanilan.

²⁵ Ikaw ya miglong asini muna adti matikadeng nami na si Dabid na kanmu sugu-anen. Aw magi sa Ispiritu mu, yeiy ya pigsulat nan:

'Unu ya du-an na to-o nyadaman ya manga utaw na Héntil?

Aw ananga' ya manga buwadbuwad ni Isra-él mag-anenganeng sa manga palpa na wala' ya guna?

²⁶ Ya manga hari' asini tas na lupa',
migtgilan silan sa tanam,
aw ya manga eped na utaw na migdumala,

migkatipun silan na un atuwan ya Tyumanem
 aw ya paghari' na Misiyas na pigpadala nan.'
 *

27 Aw yan saba ya nya-imo' idtu muna asini syudad. Si Hérodés aw si Ponsyo Pilato aw ya manga Héntil aw ya manga utaw na Isra-él, migsambuk ya kanilan anenganeng na un nilan bantakan ya kanmu Pigpadala na migtuman sa sugu' mu.

28 Asuntu sa katulus mu, ya pigpalpa mu asini muna yan ya pigpan-imo' nilan.

29 Aw adun da, kay Tyumanem, dyenegg mu ya kanilan pagpigel kanami aw ya palpa nilan na malat adti kadég nami na maglong sa ngalan ni Jisus. Atagi beg na kabagseg na ginawa ya kanmu manga sugu-anen na maglong sa tingeg mu na wala' ya kakallekan.

30 Aw padelega beg ya pagpaguli' sa manga utaw na awun magkedel, aw pag-imo' pa kaw sa manga pangilala aw manga milagru magi sa ngalan ni Jisus na kanmu sugu-anen."

31 Pagkatigkas nilan manawagtawag, nyaeyeng ya pigkatipunan nilan, aw nyatmu' ya kadég nilan na Ispiritu Santo aw mig-ubat-ubat silan sa kanan tingeg na wala' ya kakallekan.

Ya pagtatabangay na manga mangintu-uway

32 Na, ya kadég na mangintu-uway dun, migkasambuk ya ginawa nilan aw ya kanilan anenganeng. Aw gayed silan migtatabangay, aw wala' ya utaw na dyumemet sa kanan manga pametang aw ka-unan pangkay sambuk.

---

* **4:26** 4:26 Mabasa adti Salmo 2:1-2.

³³ Aw ya manga apostolés uman, magis sa katulus na Tyumanem, pigmatinaw nilan na nyataw da lekat adti pagkamatay ya kanaten Pangulu na si Jisus. Aw to-o pig-atagan na Tyumanem na grasya ya kadég nilan.

³⁴ Ya syampetan nan, wala' ya sambuk na utaw adti kanilan na migkapelek, kay pigtagisun na manga eped nilan ya paggalin sa kanilan lupa' aw balay, aw dyala nilan ya kuwalta

³⁵ aw pigbetang nilan adti asdangan na manga apostolés, aw pig-atped-atped adti manga mangintu-uway na migkapelek.

Si Bérnabi nya-imo' madyaw na pundinganan

³⁶ Aw maynan ya pig-imo' ni José na taga pulu' na Cipré. Si José yan ya sambuk na lekat adti buwadbuwad ni Libi, aw pigngalanan sakanan na manga apostolés na Bérnabi, kay yan ya kakawasan na Bérnabi: utaw na magpakagān sa ginawa na eped na utaw.

³⁷ Aw awun piggalin nan na lupa', aw pigdala nan ya kuwalta aw pigbetang adti asdangan na manga apostolés.

5

Si Ananiyas aw si Sapira nya-imo' malat na pundinganan

¹ Manang awun sambuk uman na eseg na si Ananiyas, aw ya kaübayan nan na si Sapira. Awun piggalin nilan na lupa',

² aw migkasambuk ya ginawa nilan na balyaw ya tengteng na alaga' sa piggalin nilan na lupa' aw dili' ubusun atag adti manga apostolés, yanagaw

pigtagu' nilan ya eped, aw ya sobla pigbetang ni Ananiyas adti asdangan na manga apostolés.

³ Manang miglong si Pédro kanan, “Kay Ananiyas, ananga' pig-atmu' ni Satanas ya kanmu anenganeng na piggalu-an mu ya Ispiritu Santo? Kay yan ya piglong mu na yeiy da ya kadakula' na kuwalta adti paggalin mu sa lupa', manang awun baling pigtagu' mu.

⁴ Idtu muna ikaw ya tyumagtun sa lupa' mu, aw kun galinen da mu, ikaw ya magbaya' kun unun mu ya kuwalta. Manang mig-ubat kaw sa galu'. Paglongun ta kaw: Beke' saba na utaw ya piggalu-an mu, manang yan ya tengteng piggalu-an mu ya Tyumanem!”

⁵⁻⁶ Pagdeneg ni Ananiyas sa piglong ni Pédro, dayaw sakanan nyatuwad dun ni lupa' aw nyabugtu' ya ginawa nan. Aw dyumateng ya manga eseg, aw pigputus nilan ya lawas nan aw dyala adti un lebengan kanan.* Aw ya kadég na dyumeneg sa kyagamakan nan, to-o silan nyallek.

⁷ Na, manga tulungka-udas pa ya lyumabay, nyaka-ibwang uman ya kāubayan nan. Aw wala' nan ka-edé-i kun unu ya kyagamakan na eseg nan.

⁸ Aw miglong si Pédro kanan, “Kay Sapira, ubatan kanami. Unu, yeiy da ya kuwalta sa paggalin mayu sa kamayu lupa'?” Aw tyumubag si Sapira, “E-e, yan da.”

---

* **5:5-6** Asuntu na mababaw ya lupa' dun ni banwa na Isra-él, yan ya katanem na manga Judiyu maglebeng sa nyatay da: Pagbetang nilan ya lawas na nyatay adti seled na ilib, aw kun wala' ya ilib, pagbetang nilan adti gawang na pangpang.

⁹ Pagkatigkas yan, miglong si Pédro, “Ananga' migsambuk ya anenganeng mayu na un tanda-en ya Ispiritu na Tyumanem? Inunuwa! Iyan da ya manga eseg na bagu pa mibleng sa eseg mu. Aw maynan uman ya kagamakan mu.”

¹⁰ Aw tigkan nyatuwad si Sapira dun ni asdangan ni Pédro aw nyabugtu' ya ginawa nan. Aw pagdateng na manga eseg, kyinita' nilan na nyatay da. Aw uman da nilan pigdala adti un lebengan kanan, aw pigbetang nilan dun ni tangkil na eseg nan.

¹¹ Aw to-o pa kyadugangan ya kakallekan na kadég na manga mangintu-uway aw kadég na dyumeneg sa kyagamakan nilan.

Ya pigpan-imo' na manga apostolés adti Témplo

¹² Na, madég ya pangilala aw milagru na pigpan-imo' na manga apostolés magi sa katulus na Tyumanem. Aw gayed migsambuk ya kadég na manga mangintu-uway adti agiyanan na pigngalanan na Portico ni Solomon dun ni pamanaag na Témplo.

¹³ Ya manga utaw na wala' pangintu-u wala' silan paka-eles tambung manang pigbasāān nilan ya manga mangintu-uway.

¹⁴ Aw madég pa uman ya manga eseg aw kaubayan na bagu nyangintu-u kan Jisus.

¹⁵ Yanagaw pigpandala nilan ya manga pyangkedelan adti ligad na dalan aw pigpakulang dun ni kanilan kamen. Kay yan ya pig-iman nilan na kun lumabay dun si Pédro kalandungan silan na alung nan aw dayaw silan kaguli-an.

16 Aw dyumulud uman adti manga apostolés ya madég to-o na manga utaw lekat adti manga lunsud na nyakapalibed sa syudad na Jérusalim. Aw dyala nilan uman ya manga pyangkedelan aw ya manga utaw na pyamulayaman na manga busaw. Aw nyabus silan pyangkaguli-an.

Ya pagpamulayam sa manga apostolés

17 Na, ya pangulu na manga magdadugsu-ay adti Témplo na Tyumanem aw manga eped nan na nyaka-akup adti sékta na manga Sadusiy, pagkita' da nilan sa pigpan-imo' na manga apostolés, to-o silan nyinga'.

18 Yanagaw pigpadakep nilan ya manga apostolés aw pigseled adti kalabusuwanan na syudad.

19 Manang dun ni gabi yan, dyumateng ya sambuk na anghil na Tyumanem aw pig-uwangan nan ya manga tatakep na kalabusuwanan, aw pigpa-agad nan ya manga apostolés adti luwa', aw law nan,

20 “Na, kadtu kamu ni pamanag na Témplo aw dayaw mayu palna-uwi ya manga utaw sa pigtag na Tyumanem na yan ya bagu na ginawa.”

21 Pagdengeg nilan sa piglong na anghil, lyumiku' silan adti pamanag na Témplo na maselem da, aw migpalekat silan migpalna-u sa manga utaw dun.

Na, sa pagkatipun da na pangulu na manga magdadugsu-ay aw manga eped nan, pigpatawag nilan ya kadég na manga mag-usayay na manga Judiyu. Aw pigsugu' nilan ya manga magtatunggu-ay na angayen ya manga apostolés adti kalabusuwanan.

22 Manang sa pagdateng nilan adti kalabusuwanan, wala' da dun ya manga apostolés. Yanagaw lyumiku' silan aw pig-ubatan nilan ya kadég, law nilan,

23 "Kyinita' nami na dayaw pigbalagsangan ya manga tatakep na kalabusuwanan aw kenne' pa na manga magtatunggu-ay dun ni luwa', manang pag-uwang nami, wala' ya utaw dun ni seled!"

24 Na, sa pagdengeg na kapitan na manga magtatunggu-ay sa Témplo aw manga mangkatas na magdadugsu-ay sa pig-ubat nilan, nyabeleng-beleng silan kay wala' nilan kalabeti kun unu ya un sampetan na kadég yeiy.

25 Pagkatigkas yan, awun utaw na dyumateng aw miglong kanilan, "Tanawa! Ya manga eseg na pigpikalabu mayu, awun saba silan ni pamang na Témplo! Migpalna-u la uman silan!"

26 Yanagaw nyagad ya kapitan sa manga magtatunggu-ay aw pig-angay nilan ya manga apostolés, manang wala' nilan gelgela pa-agadan kay nyallek silan pagaw pamintuwun silan na mangá utaw.

27 Pagdateng da nilan adti asdangan na manga mag-usayay, piglongan na pangulu na manga magdadugsu-ay ya manga apostolés,

28 law nan, "Pigpigil da nami kamayu na dili' kamu magpalna-u dun ni ngalan yan, manang inunuwa ya pig-imo' mayu! To-o la baling dyenegg adti kadakula' na Jérusalim ya pigpalna-u mayu! Aw kami pa ya pigdapel mayu na migpatay sa utaw yan!"

29 Manang tyumubag kanilan si Pédro aw ya eped na manga apostolés, law nilan, "Ya Tyu-

manem, yan ya ka-ilangan nami kaāgadan, aw beke' na utaw.

³⁰ Kay ya Tyumanem na pyangintu-uwan na tyugbulan tadun, yan ya migmataw kan Jisus na pigpapatay mayu magi sa pagkalabu adti krus.

³¹ Aw pigpatas nan si Jisus aw pigpa-ingkud apit adti kanan kalintu na un magdumala sa kadég. Aw magi sa maynan na pa-agí, pig-imo' nan sakanan Magpaluwa-ay sa kadég na utaw na Isra-él pada magselsel galu silan aw ayawan nilan ya kanilan manga imo-unun na malatay aw lanasen ya manga sala' nilan.

³² Aw pigmatinaw nami ya kadég yeiy na nyangka-imo', aw pigmatinaw uman na Ispiritu na pig-atag da na Tyumanem adti kadég na utaw na dyumalug sa manga sugu' nan."

³³ Pagdengeg nilan sa tubag na manga apostolés, to-o silan nyadaman aw pigbetang nilan adti kanilan ginawa na patayen ya manga apostolés.

³⁴ Manang nyindeg dun ya sambuk kanilan na si Gamalyél. Na, Parisiyo sakanan * aw magpalnauway sa Uldin na manga Judiyu, aw pigsaya' na kadég na manga utaw. Aw pigpaluwa' nan ya manga apostolés dagawdagaw lekat adti usayanan.

³⁵ Aw miglong si Gamalyél adti manga edep nan na mag-usayay, "Kay manga inulug na buwadbuwad ni Isra-él, dili' tadun gallaten ya un tadun imo-un sa manga utaw yeiy.

³⁶ Kya-anenganengan mayu na idtu muna awun

* **5:34** 5:34 Ya manga Parisiyo, sambuk silan na sékta na manga Judiyu na to-o nyatibulluk adti pagdalug sa Uldin na Tyumanem.

sambuk na eseg na si Tyudas na migpatastas aw mig-imo' sa kasakupan nan na manga upatenggatus ya manga eseg. Manang pigpatay sakanan, aw ya kadég na edep nan nyabus migbeklag aw wala' da ya nyabatug nilan.

³⁷ Pagkatigkas yan, dun ni manga allaw na pagsinsus, si Judas na taga Galiliya, mig-imo' uman sa kasakupan nan. Manang pigpatay sakanan uman, aw migbeklag ya manga edep nan.

³⁸ Yanagaw, paglongun ta kamu: Pabaya-i la mayu ya manga utaw yeiy! Paluwa-a la mayu silan. Kay kun ya pagpalna-u nilan lyumekat adti utaw olo', aw kun ya palpa nilan lyumekat adti kanilan anenganeng, dili' saba yan magpadeleg.

³⁹ Manang kun lyumekat adti Tyumanem, na, dili' mayu silan katagenan, pagaw ka-atuwan mayu baling ya pagkaliman na Tyumanem!" Yanagaw tyumande' ya kadég na mag-usayay kan Gamalyél.

⁴⁰ Aw pigpatawag nilan ya manga apostolés adti seled na usayanan, aw byadasan nilan pigpalabet. Tigkas yan, pigpigan nilan na dili' da salutun ya pagpalna-u dun ni ngalan ni Jisus, aw pigpaluwa' da nilan.

⁴¹ Pag-indeg da na manga apostolés, to-o silan migleya kay adti anenganeng na Tyumanem, umba' silan pati-isen sa pagmulamula kanilan asuntu kan Jisus.

⁴² Aw kada allaw migpalna-u silan adti pamanag na Témplo aw adti manga balay na mangintu-uway. Aw wala' silan teneng sa pagpade' sa Madyaw na Ubat-ubat na si Jisus yan ya

Misiyas.

6

Ya pagpamalli' sa pitu ya un tumabang sa manga apostolés

¹ Dun ni manga allaw yan, gayed kyadugangan ya manga utaw na nyangintu-u kan Jisus. Na, ya manga mangintu-uway na Judiyu na miglong sa tingeg na Grigo, migdiklamu silan adti eped nilan na Judiyu na miglong sa tingeg na Hibriyu. Migdiklamu silan kay kyalabayan baling ya kani-lan manga balu dun ni pagpan-atag sa tabang kada allaw adti manga kaübayan na nyabalu.

² Yanagaw pagdengeg na sampulu' tag duwa ya apostolés sa diklamu nilan, pigtipun nilan ya kadég na mangintu-uway. Aw miglong ya manga apostolés, law nilan, "Dili' madyaw kun kami ya man-atag sa tabang pagaw masalang ya pag-ubat-ubat nami sa tingeg na Tyumanem.

³ Yanagaw, kay manga inulug, pamalli' kamu adti eped mayu sa pitu ya eseg na un tadun taliguwan sa manga imo-unun yeiy. Yan ya pamallien mayu ya madyaw ya dengeg adti eped na utaw aw nyatmu' na Ispiritu Santo aw nyatmu' uman na katadeng saunu ya madyaw imo-un.

⁴ Manang ya kanami, un nami tibullukun ya kanami anenganeng adti pagpanawagtawag sa Tyumanem aw pag-ubat-ubat sa kanan tingeg."

⁵ Pagdengeg na manga mangintu-uway sa palpa na manga apostolés, kyatutukan ya kadég nilan. Yanagaw pigpamalli' nilan si Éstéban na to-o masalig ya pagpangintu-u aw nyatmu' na Ispiritu

Santo, aw si Pilipi, aw si Prokoro, aw si Nicanor, aw si Timon, aw si Parménas, aw si Nikolas. Na, si Nikolas taga syudad na Antiyokya aw beke' sakanan na Judiyu manang nyagagad asini muna adti katanem na manga Judiyu aw Uldin nilan.

⁶ Ya pitu na pigpamalli' da, pigpa-indeg silan adti asdangan na manga apostolés. Aw pigpandungan na manga apostolés na kanilan palad ya pitu yeiy aw pyanawagtawagan nilan adti Tyumanem na tabangan nan silan sa kanilan manga imo-unun.

⁷ Aw gayed nyabekkal ya tingeg na Tyumanem. Aw to-o kydugangan ya manga nyangintu-u kan Jisus dun ni Jérusalim. Aw madég uman ya manga magdadugsu-ay adti Témple na nyagagad aw nyangintu-u la.

Ya pagdakep kan Éstéban

⁸ Aw si Éstéban, pigpakadyaw na Tyumanem aw pig-atagan nan na katulus aw yanagaw mig-imo' sakanan sa madég na pangilala aw milagru dun ni manga utaw.

⁹ Manang awun manga utaw na gayed nyanubuk kanan sa ayil. Judiyu silan aw sakup na "Sinagoga na manga Libértino,"* aw ya eped nilan manga utaw na taga Ciréné aw Aléksandriya, aw manga taga probinsya na Ciliciya aw Asia. Aw migpalekat silan mig-ayil kan Éstéban.

---

* **6:9** 6:9 Ya manga Libértino, silan ya manga utaw na Judiyu na pig-allang na taga Roma idtu muna manang pigpaluwa' da silan.

¹⁰ Manang tyumabang kanan ya Ispiritu Santo kun unu ya madyaw nan tubag kanilan, aw wala' silan paka-atu kanan.

¹¹ Yanagaw tyumandan silan sa manga eseg na tagu-tagu' na un magmatinaw sa galu' adti kan Éstéban. Aw pyamene-an nilan sa un nilan paglongun dun ni matas na usayanan: "Dyenges nami ya paglong nan sa malatay adti kan Moysis aw adti Tyumanem."

¹² Yanagaw pigsutsutan nilan ya manga utaw aw ya magdadumalaāy sa manga Judiyu aw ya manga magpalna-uway sa Uldin, aw alag silan nyadtu ni kan Éstéban aw pigdakep nilan aw pig-dala adti asdangan na manga mag-usayay.

¹³ Aw ya manga utaw na dyumawat sa kuwalta na tagu-tagu', silan ya migmatinaw sa galu', law nilan, "Ya utaw ini, gayed nan pigkasampetan na malatay ya Témplo na Tyumanem aw ya Uldin tadun.

¹⁴ Kay dyenges nami ya piglong nan na si Jisus na taga Nasarit, un nan kunu kalaten ya kadakula' na Témplo ini aw un nan sayuwan ya manga katanem na pig-atag ni Moysis adti manga tyug-bulan tadun asini muna."

¹⁵ Aw ya kadég na manga mag-usayay, sa pag-inunu nilan, nya-uman ya gya ni Éstéban, iman mu aw gya na anghil.

¹ Pagkatigkas yan, nyusip kan Éstéban ya pangulu na manga magdadugsu-ay, “Unu, matinaw ya piglong nilan kanmu?”

² Aw tyumubag si Éstéban, “Kay manga kadégan ku na Judiyu aw manga kapatas nami, pakanyegi mayu ya un ku paglongun: Ya Tyumanem na umba' deyen, migpakita' adti kanaten tyugbulan na si Abraham talana pa sakanan nyeya' adti banwa na Mésopotamiya sa wala' pa pag-alin adti lunsud na Haran.

³ Miglong ya Tyumanem kanan, ‘Indeg da kaw lekat asini banwa na kyaütawan mu, aw ayawi ya kanmu manga kadégan, aw pag-alin kaw adti sambuk na banwa na un ku pakita' kanmu.’

⁴ Yanagaw pig-indegan nan ya banwa na manga utaw na Kaldiyaren aw mig-alin sakanan adti Haran. Aw pagkatigkas na pagkamatay na ama nan, pigpakadi na Tyumanem si Abraham asini banwa na pig-eya-an tadun.

⁵ Idtu na pagdateng nan, wala' pa na Tyumanem atagi na lupa' pangkay min na palad. Manang pig-pakangan nan si Abraham na atag nan ya lupa' ini adti kanan aw manga buwadbuwad nan, pangkay wala' pa ya ise' nan.

⁶ Aw migpa-edé' ya Tyumanem na ya kanan manga buwadbuwad un ma-imo' dumadayu adti sambuk na banwa, aw un silan allangen aw pamulayaman seled na upatenggatus ya umay.

⁷ Manang miglong pa uman ya Tyumanem kan Abraham, ‘Un ku ukuman ya nasud na mag-allang kanilan. Aw pagkatigkas yan, paluwa-en ku ya buwadbuwad mu lekat adti nasud yan pada liku-

an nilan ya lupa' ini aw asini la aku nilan simbaā.'

⁸ Aw pigsugu' na Tyumanem si Abraham na pantuli-en ya manga eseg kay yan ya pangilala sa pakang nan kanilan na dayaw mig-iganget. Aw nyaūtaw ya ise' nan na eseg na si Isa-ak, aw paglabay da na walungallaw, pigtuli' ni Abraham ya ise' nan. Aw si Isa-ak, nya-imo' ama ni Jakub, aw si Jakub nya-imo' ama na sampulu' tag duwa ya ise' nan na eseg na silan ya nya-imo' tyugbulan tadun.

⁹ "Aw ya manga tyugbulan tadun, nyinga' silan sa mangud nilan na si José. Yanagaw piggalin nilan aw pigdala na manga utaw adti nasud na Ihiptu aw nya-imo' sakanan allang. Manang gayed sakanan pig-agad-agadan na Tyumanem

¹⁰ aw pigpaluwa' nan lekat adti kadakula' na pamulayam. Aw pig-atagan nan na kataadeng kun unu ya madyaw imo-un dun ni allaw na pigpatawag sakanan adti asdangan na para-un na yan ya hari' sa Ihiptu. Aw to-o migleya ya para-un kanan, yanagaw pig-imo' nan si José magdumala sa kadakula' na nasud na Ihiptu dala ya kaepedanan na para-un.

¹¹ Na, dyumateng ya dakula' na getem adti banwa na Ihiptu aw adti banwa na Canaan. Aw migkapelek ya manga utaw dala uman ya tyugbulan tadun dun ni Canaan. To-o silan migti-is kay wala' ya kyinita' nilan na kakamangan sa pagkan nilan.

¹² Manang pagdengeg ni Jakub na awun trigu adti Ihiptu, pigpaketu nan dun ya manga ise' nan na eseg na nya-imo' tyugbulan tadun. Yan ya tagna' na pagkadtu nilan.

13 Adti kadwa na pagkadtu nilan, migpakilala si José adti manga mangkagulang nan, aw pigpade' nan adti para-un ya pamilya nan.

14 Aw pagkatigkas yan, pigpatawag ni José ya ama nan na si Jakub aw ya kanan kadégan na palinen adti Ihiptu. Aw ya kadég nilan kapituwan tag lima.

15 Yanagaw nyanaw san Jakub adti Ihiptu aw dun da silan pag-eya'. Aw yan ya banwa na kymatayan ni Jakub aw ya kadég na manga ise' nan na nya-imo' tyugbulan tadun.

16 Paglabay da na madég na umay, ya manga pesa' nilan pigdala adti banwa na Canaan aw piglebeng adti Shékim, dun ni ilib na pigbayadan ni Abraham na bulawan na maputi' asini muna lekat adti buwadbuwad ni Hamor dun ni Shékim.

17 "Na, sa malapit da ya allaw na tumanen na Tyumanem ya pigpakang nan kan Abraham asini muna, migkadég pa to-o ya manga buwadbuwad nan adti banwa na Ihiptu

18 menda' na nyungkud da ya sambuk na hari' na wala' nan ka-edé-i ya tabang ni José dun ni Ihiptu asini muna.

19 Yanagaw gayed sakanan mig-imo' sa manga malat na kapandayan na un magpakalug sa manga tyugbulan tadun. Aw pigleges nan silan na ayawan ya mangayse' nilan na bagu nyaūtaw adti luwa' pada dili' da mataw.

20 Dun ni manga umay yan, nyaūtaw si Moysis aw to-o sakanan matinaw na pagka-ise'. Seled na tulumbulan pigkalmukan sakanan na ina nan na tagu-tagu' dun ni kanilan balay.

21 Pagdateng na allaw na dili' da nilan mabatug tagu-un ya ise', pig-ayawan sakanan adti luwa', aw wala' kadugay pigkamang sakanan na biya' na yan ya ise' na para-un, aw pig-ipat nan kasiling na kanan tengteng ise'.

22 Yanagaw si Moysis pigpalna-uwan na manga Ihiptuwanen sa kadakula' na kanilan katanem aw katadeng. Aw madyaw ya dengeg nan asuntu sa katadeng nan maglong aw sa pigpan-imo' nan.

23 "Pagdateng ni Moysis adti kapatan ya umay nan, nyakabetang adti anenganeng nan na lumaba' adti manga kadégan nan na buwadbuwad ni Isra-él dun ni Ihiptu.

24 Aw kyinita' nan dun ya sambuk na kadégan nan na pyamulayaman na utaw na Ihiptuwanen. Aw pigtabangan ni Moysis ya kadégan nan aw pigpatay nan ya Ihiptuwanen.

25 Na, iman ni Moysis aw kalabutan na manga kadégan nan na Isra-él ya tud nan adti kanilan, na pigpamalli' sakanan na Tyumanem na un magpaluwa' kanilan lekat adti pagpamulayam na manga Ihiptuwanen. Manang wala' nilan kala-beti.

26 Pagkasalut da na allaw, lyumiku' si Moysis adti kadégan nan na Isra-él aw kyinita' nan ya duwa na migtanam. Aw kaliman nan galu usayen ya pagtanam nilan, law nan, 'Kay Lew, ananga' kamu magtanam? Alag kamu saba mangkaylug!'

27 Manang ya eseg na nyanubbuk sa tanam, pig-tulud nan si Moysis aw piglongan nan, 'Singalan ya mig-imo' kanmu kapatas nami na un magbayabaya' kanami?

28 Unu ka', silingen aku mu na Ihiptuwanen na pigpatay mu kagabi?

29 Pagdengeg ni Moysis sa piglong nan, nyaksay sakanan nyanaw lekat adti Ihiptu aw nyalaguy pasinan adti banwa na Midyan. Aw dun da sakanan pangugnan, aw dun da uman kāutaw ya duwa ya ise' nan na eseg.

30 "Paglabay da na kapatan ya umay, awun anghil na migpakita' kanan adti kaligbinan dun ni buntud na Sinay. Migpakita' kanan dun ni tagbi' na kawuy na lyumaga.

31 Aw pagkita' ni Moysis, to-o sakanan nyabelengbeleng. Aw sa pagpalapit nan adti kawuy, awun dyenget nan na tingeg na lekat adti Tyumanem,

32 'Aku saba ya Tyumanem na manga tyugbulan mayu na si Abraham aw si Isa-ak aw si Jakub.' Pagdengeg ni Moysis sa tingeg nan, to-o sakanan migteneb aw tyakigan aw wala' nan ka-inunu.

33 Aw miglong ya Tyumanem kanan, 'Luwasa ya sandal mu, kay āsini aku ni banwa ini na pig-indegan mu.

34 Kyinita' ku saba ya pagpaket sa manga utaw ku adti nasud na Ihiptu, aw dyenget ku uman ya pag-agele nilan. Aw nyanog aku lekat adti tas na langit kay un ku silan bawi-en lekat adti pagpamulayam na manga Ihiptuwanen. Yanagaw un ta kaw padala adti Ihiptu.'

35 "Si Moysis yeiy, pigkelean na manga tyugbulan tadun asini muna aw miglong silan, 'Singalan ya mig-imo' kanmu kapatas nami na un magbaya-baya' kanami?' Manang yeiy baling ya

utaw na pigsugu' na Tyumanem aw pig-imo' nan kanilan kapatas, aw yeiy ya migpaluwa' kanilan lekat adti manga Ihiptuwanen magi sa anghil na Tyumanem na migpakita' kanan dun ni tagbi' na kawuy na lyumaga.

³⁶ Aw si Moysis ya miggagad sa manga tyugbulan tadun lekat adti banwa na Ihiptu, manang sa wala' pa silan indeg, madég ya pangilala aw milagrū na pigpakita' nan dun ni banwa yan aw adti Dagat na Mapula, aw adtu uman ni kaligbinan na alag laganasen seled na kapatian ya umay.

³⁷ Aw si Moysis saba ya miglong adti manga buwadbuwad ni Isra-él, law nan, 'Un pa magpadala ya Tyumanem adti kamayu sa sambuk na propita kasiling kanak na lumekat adti buwadbuwad ni Isra-él.'

³⁸ Aw si Moysis uman ya dyumala sa tingeg na anghil na miglong kanan dun ni tas na buntud na Sinay na awun ni kaligbinan, aw pigpa-edé' nan uman adti manga tyugbulan tadun. Aw pigdawat nan ya pigsulat na Tyumanem na yan ya Uldin na pig-ayawan sa kadég tadun aw yan ya nyatag kanaten sa ginawa.

³⁹ Manang ya tyugbulan tadun, wala' silan kalim dalug kan Moysis, aw yan ya gayed nilan pig-anenganeng ya pag-eya' nilan adti Ihiptu.

⁴⁰ Yanagaw miglong silan kan Aaron, 'Imo-i kami sa manga inutaw na yan da ya tyumanem na un maggagad kanami, kay wala' da nami ka-edé-i kun ayin da adun ya utaw yan na si Moysis na miggagad kanami lekat adti Ihiptu.'

⁴¹ Aw mig-imo' silan sa inutaw kasiling na nati na baka, aw pigdugsu-an nilan ya inutaw yan aw

pig-imo-an nilan sa pista kay kyatutukan silan sa pig-imo' na kanilan manga tullu'.

⁴² Yanagaw pigpabaya-an da silan na Tyumanem na magsimba sa sega aw bulan aw manga bitun. Aw ya kanilan bet pigsulat adti libru na manga propita:

'Kamu na buwadbuwad ni Isra-él,

seled na kapatan ya umay migelegeblegeb
kamu adti kaligbinan,

aw migpatay kamu sa madég na manga ayep
aw pigdugsu' mayu ya manga lawas nilan,
manang beke' ku baling ya pigdugsu-an
mayu.

⁴³ Aw yan saba ya gayed mayu pigsidala ya
layaglayag na inabelan na yan ya pag-eya-
an na sambuk na inutaw mayu na si Molok.
Aw pigdala mayu uman ya inutaw na bitun na
pinggalanan mayu na Répan.

Aw yeiy ya pig-imo' mayu manga tyumanem na
un mayu simbaén.

Yanagaw un ta kamu alilinan apit adti tadtu na
banwa na Babiloniya.*

⁴⁴ "Na, ya tyugbulan tadun asini muna, mig-imo'
silan uman sa palangad pag-eya-an na tengteng
Tyumanem dun ni kaligbinan. * Aw dun ni pag-
imo' nilan, dayaw nilan dyalug ya pigpakita' na
Tyumanem kan Moysis kun unu ya gya na pag-
eya-an nan.

* **7:43** 7:42-43 Mabasa adti Amos 5:25-27. * **7:44** Ya
eya-anan na Tyumanem asini lupa' pigtawag na Tabirnakulu aw
pag-alin-alinen nilan. Aw yan ya pagsimbaan na manga utaw na
Isra-él. Manang sa pagtulluk da sa Témplo adti Jérusalim, dun da
silan pagsimba kanan.

⁴⁵ Aw pig-ayawan nilan adti kanilan manga buwadbuwad aw pigsidala uman nilan menda' sa paggagad ni Joswé kanilan asini banwa ini. Aw dun ni manga allaw yan, pig-alilinan na Tyumanem ya manga muna utaw aw nyatagtun na manga tyugbulan tadun ya lupa' yeiy, aw asini la ni banwa tadun ya palangad pag-eya-an na Tyumanem taman na manga allaw na paghari' ni Dabid.

⁴⁶ Aw kyatutukan ya Tyumanem kan Dabid, aw migsekat si Dabid na tumbay kanan ya pagtulluk sa dakula' na eya-anan na Tyumanem asini tas na lupa' na un pagsimbaān na manga buwadbuwad ni Jakub sa Tyumanem.

⁴⁷ Manang si Solomon baling ya pictumbay na Tyumanem na un magtulluk sa balay nan.

⁴⁸ "Manang ya Tyumanem na To-o Matas, dili' mabatug na meya' sakanan adti balay na pigimo' na utaw, kasiling na pigsulat na propita asini muna, law na Tyumanem,

⁴⁹ 'Ya adti tas na langit, yan ya trunu sa paghari' ku,

aw ya lupa', yan ya gina-anan ku.

Unu pa balaya ya un mayu imo-un kanak?

Aw ayin aku na banwa paglagdeng?

⁵⁰ Unu ka', beke' ku ya mig-imó' sa kadég yeiy?" "

⁵¹ Aw miglong pa si Éstéban dun ni matas na usayanan, "Mangkategel kamu! Kasiling kamu na manga Héntil na wala' ya kalim magpakanyeg sa tingeg na Tyumanem! Gayed kamu nyatu sa Ispiritu nan kasiling uman na tyugbulan mayu asini muna.

⁵² Nyabus pyamulayaman na kamayu tyugbulan ya manga propita! Aw pigpatay nilan ya manga mig-ubat-ubat dadan sa pagkadi na sambuk na wala' ya sala' na yan si Jisus! Aw sa pagdateng nan, pigtumbay mayu baling adti kanan manga po-on aw kamu saba ya migpapatay kanan!

⁵³ Aw pangkay kamu ya nyakatagtun sa Uldin na pig-atag na Tyumanem magi sa manga anghil asini muna, manang wala' mayu pagbetangan sa ginawa ya pagdalug sa Uldin.”

Ya pagpatay kan Éstéban

⁵⁴ Pagdengeg na manga mag-usayay sa kadakula' na piglong ni Éstéban, to-o silan nyadaman aw nyampanguliteb ya kanilan unto sa kabulut nilan.

⁵⁵ Manang si Éstéban nyatmu' na Ispiritu Santo, aw lyumangad sakanan adti langit aw kyinita'nan ya kalalamdag na Tyumanem na to-o syumiga aw si Jisus na nyindeg apit adti kalintu nan.

⁵⁶ Aw miglong sakanan, “Inunuwa! Nyabeka' da ya langit. Kyinita' da ku ya Ise' na Utaw na nyindeg apit adti kalintu na Tyumanem!”

⁵⁷ Manang pigsengseng na manga mag-usayay ya manga talinga nilan aw migpangkawayit silan, kay dili' silan malim magpakanyeg sa piglong nan. Tigkas yan, pigdulus nilan si Éstéban,

⁵⁸ aw pigdala nilan adti luwa' na syudad aw pigbadasan nilan na babintu. Aw ya manga utaw na migmatinaw sa galu' adti kan Éstéban, talana

nilan pyamintu sakanan, pigtaligu nilan ya kani-lan manga sa-ul adti sambuk na eseg na bagu pa ya ginawa na pinggalanan na si Saulo.

59 Talana pa nilan si Éstéban pyamintu, nyanawagtawag sakanan adti Tyumanem, law nan, “We.... Jisus na kanak Pangulu, dawata beg ya ispiritu ku!”

60 Pagkatigkas yan, lyumuhud si Éstéban adti lupa' aw mig-ulangag, law nan, “Kay Pangulu, dili' mu silan pagpa-emel-emelen asuntu sa pig-imó' nilan.” Aw pagkatigkas nan maglong, nyabugtu' ya ginawa nan.

8

1-2 Aw kyabantayan ni Saulo ya kadég na nya-imó' aw tyumande' sa manga utaw na migpatay kan Éstéban. Manang awun manga eseg dun na masalig to-o ya pagpangintu-u aw dayaw nilan pglebeng ya lawas ni Éstéban. Aw to-o silan migmatay aw migsugaw.

Ya pagpamulayam sa manga mangintu-uway

Aw lekat dun ni allaw yan, migpalekat ya dakula' na pagpamulayam sa manga mangintu-uway kan Jisus dun ni Jérusalim. Aw ya syampetan nan, madég ya mangintu-uway na migbeklag nya-malaguy adti kadakula' na probinsya na Judiya aw adti banwa na Samariya. Yan dakman olo' ya nyasama' dun ni Jérusalim ya manga apostolés.

3 Aw si Saulo migpadeleg nyamulayam sa manga mangintu-uway aw kaliman nan apnasen ya kadég nilan. Pigpanseled nan ya manga balay

nilan aw pyandakep nan ya manga eseg aw kāubayan aw pigpabalusu nan silan.

Ya pag-ubat-ubat ni Pilipi adti Samariya

⁴ Na, ya manga mangintu-uway na nyamalaguy lekat adti Jérusalim, piglegeb nilan ya manga banwa na dyatengan nilan, aw gayed nilan pigpade' adti manga utaw ya Madyaw na Ubat-ubat kan Jisus.

⁵ Ya sambuk kanilan na si Pilipi, nyadtu sakanan adti sambuk na lunsud na sakup na Samariya, aw pig-ubat-ubatan nan silan na si Jisus yan ya Kristu na pigpadala na Tyumanem.

⁶ Pagdengeg da na madég na utaw sa pig-ubat-ubat nan, aw pagkita' nilan sa manga milagru na pig-imo' nan magi sa katulus na Tyumanem, dayaw nilan pigpakanyegan ya piglong nan.

⁷ Kay madég ya manga busaw na lyumuwa' da adti manga utaw na to-o mig-ulangag. Aw madég ya manga pulid aw kapig kyaguli-an da silan.

⁸ Yanagaw to-o migleya ya manga utaw adti lunsud yan.

Si Simon na anituwan

⁹ Na, dun ni lunsud yan, awun anituwan na pigngalan na Simon. Aw madugay da nya-enneng-enneng ya manga utaw dun ni kadakula' na Samariya sa nyangka-imo' na katulus nan, yanagaw migpalibantug sakanan.

¹⁰ Aw idtu muna, alag migpakanyeg kanan ya manga utaw, dala ya tagitu' aw ya manga dakula' na utaw. Aw gayed silan miglong, "Ya utaw yeiy, awun ni kanan ya katulus na Tyumanem na pigtawag na 'To-o Matulus.' "

¹¹ Aw asuntu na madugay da silan nya-enneng-enneng sa manga nya-imo' nan, gayed nilan sakanan pigpakanyegan.

¹² Manang pagdateng ni Pilipi adti Samariya, pigpa-edé' nan ya Madyaw na Ubat-ubat sa Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem aw ya ngalan ni Jisu-Kristu. Aw madég kanilan ya nyangintu-u sa pig-ubat-ubat nan. Aw pigbautismuwan ya madég na manga eseg aw manga kāubayan.

¹³ Pangkay si Simon nyangintu-u uman. Aw pagkatigkas sakanan bautismuwan, nyagad da sakanan kan Pilipi aw kyinita' nan ya manga pangilala aw milagru, aw to-o si Simon nya-enneng-enneng.

¹⁴ Na, ya manga apostolés na awun ni Jérusalim, dyenegg nilan na dyawat na madég na utaw adti banwa na Samariya ya tingeg na Tyumanem. Yanagaw pigpaketu nilan si Pédro aw si Juan.

¹⁵ Pagdateng da nilan dun, pyanawagtawagan nilan adti Tyumanem ya manga utaw na bagu nyangintu-u na madawat nilan ya Ispiritu nan,

¹⁶ kay wala' pa dateng adti kanilan ya Ispiritu pangkay pigbautismuwan silan dun ni ngalan ni Jisus na Pangulu.

¹⁷ Pagkatigkas yan, pigpandungan ni Pédro aw ni Juan na kanilan manga palad ya manga bagu pa nyangintu-u, aw nyadawat nilan ya Ispiritu Santo.

¹⁸ Aw kyinita' ni Simon na dun ni pagpandong na manga apostolés sa palad nilan adti manga utaw, nyadawat nilan ya Ispiritu Santo. Yanagaw pig-atagan nan galu na kuwalta ya manga apos-

tolés,

¹⁹ aw law nan, “Atagi aku na katulus yeiy pada ya pangkay singalan na pandungan ku na kanak palad makadawat uman sa Ispiritu Santo.”

²⁰ Manang miglong si Pédro kanan, “Maka-edep kanmu ya kuwalta mu masangab adti atulun na dili' pagkapatayan! Asuntu na mig-aneng-aneng kaw na mabatug mu bayadan ya katulus na Ispiritu Santo.

²¹ Wala' ya labet mu sa imo-unun na pigtaligu na Tyumanem kanami, kay kya-edé-an nan na kenne' pa na kalatay na anenganeng mu.

²² Yanagaw pagselsel kaw sa malat na pigpalpa mu. Aw panawagtawag kaw adti Tyumanem pagaw kallatan kaw nan aw dili' da kaw pa-emel-emelen asuntu sa anenganeng mu na malatay.

²³ Kay kyinita' ku na to-o kaw nyinga' kanami aw kyaliputan kaw dun ni imo-unun na malatay.”

²⁴ Aw tyumubag si Simon kanilan, “Panginayu' kamu beg kanake' adti Tyumanem na dili' dumateng adi kanak ya pangkay sambuk na piglong mayu.”

²⁵ Aw migpadeleg si Pédro aw si Juan migpa-edé' sa Madyaw na Ubat-ubat kan Kristu. Pagkatigkas yan, syuminan silan adti Jérusalim. Aw dun ni panaw nilan, nyapit silan adti madég na barang-gay aw pigpa-edé' nilan adti manga taga Samariya ya Madyaw na Ubat-ubat kan Kristu na lekat adti tingeg na Tyumanem.

Si Pilipi aw ya utaw na taga Étiyopiya

²⁶ Manang si Pilipi, pigsugu' sakanan na anghil na Tyumanem na miglong, “Kadtu kaw adti dalan

na lekat adti Jérusalim pasinan adti Gasa.” Na, dun ni kaligbinan paka-agì ya dalan yeiy.

²⁷ Yanagaw nyindeg si Pilipi aw nyanaw dun ni dalan yan, aw kyinita' nan adti mawatawat ya sambuk na eseg na taga Étiyopya. Na, ya utaw yeiy, pigsaligan ni Candasi na rayna sa nasud na Étiyopya, aw pigtaliguwan sakanan sa kadakula' na ka-unan aw kuwalta na rayna. Lyumekat sakanan adti Jérusalim kay migsimba sa Tyumanem

²⁸ aw nyuli' da. Nyingkud dun ni kalisa nan aw migbasa sa libru na pigsulat na propita na si Isayas.

²⁹ Aw miglong ya Ispiritu Santo adti kan Pilipi, “Daluga aw dengan kaw sa kalissa nan!”

³⁰ Yanagaw dyumalagan si Pilipi pasinan adti kalisa, aw dyeneggan ya pagbasa na utaw yan na lekat adti pigsulat ni Isayas. Aw nyusip si Pilipi kanan, “Unu, kay Lew, kyalabetan mu ya kakawasan na pigbasa mu?”

³¹ Aw tyumubag sakanan, “Wala' ku kalabetti. Unun ku ya pagpaketab kun wala' ya utaw na magpalabet kanak?” Aw piglongan nan si Pilipi na tumangkil kanan sumakay adti kalisa.

³² Na, ini ya pigbasa nan:

“Kasiling sakanan na karniro na pigdala adti iyawanahan,
aw kasiling uman na ise' na karniro na un da gupitan,
wala' ya tingeg na piglong nan.

³³ Pigmulamula sakanan na manga utaw,
aw dili' matinaw ya pag-ukum nilan kanan.

Singalan ka' ya un magtultul sa manga buwad-buwad nan adti moli na allaw?

Kay ya ginawa nan pigkamang da asini tas na lupa'."*

³⁴ Aw miglong ya pigsaligan kan Pilipi, "Ubatan kanak. Singalan utawa ya pigsulat na propita na si Isayas? Ya kanan pagka-utawun aw kun eped na utaw?"

³⁵ Aw pigpalekat ni Pilipi ya pag-ubat-ubat kanan, lekat adti pigsulat ni Isayas menda' adti Madyaw na Ubat-ubat kan Jisus.

³⁶ Aw sa talana silan syumakay adti kalisa, dyumateng silan adti tubig, aw miglong ya pigsaligan, "Tengtengi! Awun tubig iyan! Ananga' dili' aku mu bautismuwan adun?"

³⁷ [Aw tyumubag si Pilipi kanan, "E-e. Mabatug kaw saba bautismuwan kun mangintu-u kaw kan Jisus sa kadakula' na ginawa mu." Aw law na pigsaligan, "Nyangintu-u la aku na si Jisu-Kristu, yan ya Ise' na Tyumanem."]

³⁸ Aw pigsugu' nan ya dyumala sa kalisa na tumeneng. Aw nyanog silan adti kalisa aw tyumala' sa tubig. Aw dun da ni Pilipi bautismuwi ya pigsaligan na taga Étiyopiya.

³⁹ Pagtaklang nilan lekat adti tubig, bigla' pigkamang na Ispiritu Santo si Pilipi aw dyala nan adti eped na banwa, aw wala' da na pigsaligan kita-a. Aw migpadeleg ya pigsaligan adti panaw nan na to-o migleya.

⁴⁰ Aw si Pilipi dun da pakabetang adti lunsud na Asoto. Aw pigpa-edé' nan ya Madyaw na Ubat-

* ^{8:33} 8:33 Yan ya pigbasa nan ya Isayas 53:7-8.

ubat kan Jisus adti manga utaw na nyeya' adti kadég na manga lunsud na pig-agiyán nan pasi-nan adti syudad na Césariya.

9

Ya pagpangintu-u ni Saulo kan Kristu

¹ Manang dun ni manga allaw yan, kenne' pa ni Saulo pigpamulayaman ya manga mangintuway kan Jisus aw gayed nan silan byantakan na apnasan. Yanagaw nyadtu sakanañ adti pangulu na manga magdadugsu-ay dun ni Témplo na awun ni Jérusalim

² aw migsekat sa manga sulat na un pakita' adti magdadumalaay sa manga sinagoga * na manga Judiyu adti syudad na Damasko. Ya manga sulat yan, palangad katundanan nan magdakep sa manga utaw na nyangintu-u kan Jisus. Kadég na kita-en nan na dun na nyangintu-u la, pangkay eseg aw kāubayan, alag nan dakepen aw pa-agad adti Jérusalim.

³ Na, sa malapit da si Saulo adti Damasko, bigla' awun kalalamdag na to-o masilang na lekat adti tas na langit na nyakapalibed kanan,

⁴ aw dayaw sakanañ nyatuwad dun ni lupa', aw awun tingeg na dyengeg nan, "We Saulo! We Saulo! Ananga'aku mu gayed pamulayaman?"

⁵ Aw tyumubag si Saulo, "Singalan kaw kay Sir?" Aw tyumubag ya tingeg, "Aku saba si Jisus na gayed mu pigpamulayaman.

---

* **9:2** 9:2 Ya sinagoga, yan ya pagkatipunan na manga utaw na Judiyu adti tagsambuksambuk na lunsud. Aw yan uman ya pagsimbaān nilan.

⁶ Manang pagbangun kaw aw kadtuwi ya syudad. Pagdateng da mu dun, awun maglong kanmu sa unu ya un mu imo-un."

⁷ Na, ya manga eped ni Saulo, wala' silan pakapaglong kay to-o silan kyabigla-an. Kay dyengeg nilan ya tingeg manang wala' ya kyinita' nilan na miglong.

⁸ Yanagaw migbangun si Saulo lekat adti lupa', manang pagbeka' nan sa kanan manga mata, dili' da sakanan magkita'. Yanagaw pig-agak sakanan na manga eped nan aw pig-ated nilan adti Damasko.

⁹ Aw seled na tulungallaw wala' sakanan kita', aw wala' uman sakanan kan aw wala' inem.

¹⁰ Na, dun ni syudad na Damasko pag-eya' ya sambuk na mangintu-uway kan Jisus na pigngalanan na Ananiyas. Aw migpakita' si Jisus kanan kasiling na migtagaynep, aw piglongan nan, "We Ananiyas." Aw miglong si Ananiyas, "Ini aku, kay Pangulu."

¹¹ Aw miglong si Jisus kanan, "Kadtu kaw ni dalan na pigngalanan na 'Matulid,' aw paninawa adti balay ni Judas ya sambuk na eseg na pigngalanan na si Saulo na taga syudad na Tarso. Kay tolobo sakanan nyanawagtawag adti Tyumanem

¹² aw pigpakita' da ta kaw kanan magi sa tagaynep na nyadtu kaw kunu adti pig-eya-an nan aw pigpandungan mu sakanan na kanmu palad pada kumita' sakanan salut."

¹³ Manang tyumubag si Ananiyas, "Kay Pangulu, pigdengeg ku adti madég na manga utaw na malatay ya bet na utaw yeiy. To-o nan pigpamulayaman ya madég na mangintu-uway kanmu

dun ni Jérusalim,

¹⁴ aw adun, awun da katundanan nan lekat adti mangkatas na manga magdadugsu-ay dun ni Jérusalim na magdakep sa kadég na nyangintu-u kanmu."

¹⁵ Manang miglong si Jisus kanan, "Kadtu kaw ni sayid nan, kay pigpamalli' ku dadan si Saulo na un aku nan pa-edé' adti manga utaw na Héntil, aw adti asdangan na manga hari', aw adti manga utaw na buwadbuwad ni Isra-él.

¹⁶ Aw pa-edé' ku kanan ya kadég na ka-ilangan nan ti-isan asuntu sa pagpangintu-u nan kanak."

¹⁷ Yanagaw nyadtu si Ananiyas aw syumeled adti balay ni Judas. Aw pigpandungan nan na kanan palad si Saulo, aw law nan, "Kay inulug Saulo, pigsugu' aku ni Jisus na kanaten Pangulu, yan saba ya migpakita' kanmu dun ni dahan talana mu migpasinan adi. Aw pigpakadi aku nan pada salut kaw kumita' aw matmu' na Ispiritu Santo."

¹⁸ Aw tigkan awun nyangkataktak lekat adti mata ni Saulo na kasiling na manga imbis na isda', aw dayaw sakanan kyumita' salut. Pagkatigkas yan, nyindeg sakanan aw migpabautismu la.

¹⁹ Kyuman sakanan aw lyumiku' ya kabagseg na lawas nan.

Ya pag-ubat-ubat ni Saulo dun ni Damasko

Na, seled na pilangallaw nyeya' si Saulo adti sayid na manga mangintu-uway dun ni Damasko.

²⁰ Aw nyadtu sakanan ni manga sinagoga aw pig-ubat-ubatan nan ya manga Judiyu, law nan, "Si Jisus, yan saba ya Ise' na Tyumanem."

²¹ Aw ya kadég na utaw na dyumeneg kanan, to-o silan nyabelengbeleng. Aw mig-usip-usipay

silan, “Ananga' ya utaw iyan? Idtu muna, pigpamulayaman nan ya manga mangintu-uway kan Jisus adti Jérusalim. Aw ya tud na pagkadi nan asini banwa yeiy, yan ya pagdakep sa manga mangintu-uway pada pa-agad adti asdangan na mangkatas na manga magdadugsu-ay dun ni Jérusalim.”

²² Manang dun ni manga allaw yan, si Saulo to-o pa kyadugangan ya katulus na pagpalna-unan, aw dun ni palna-u nan pigmatinaw nan na si Jisus, yan ya Kristu. Aw ya manga utaw na Judiyu dun ni Damasko, dili' nilan mabatug tubagen ya pagmatinaw nan.

²³ Paglabay da na madég na allaw, awun eped na manga Judiyu dun ni Damasko na migkasambuk migpalpa na patayen si Saulo.

²⁴ Kada allaw aw gabi, pigbanganan nilan si Saulo dun ni manga suwangan na inalad na syudad. Manang awun migpa-edé' kanan sa pigpalpa nilan.

²⁵ Aw pigtamengan sakanan na manga utaw na dyumalug sa palna-u nan. Pigpa-ingkud nilan si Saulo adti seled na dakula' to-o na be-en aw yan na gabi pigtonton nilan adti luwa' na inalad na syudad.

Ya pagliku' ni Saulo adti Jérusalim

²⁶ Aw lyumiku' si Saulo adti Jérusalim aw kali-man nan galu sumambuk adti manga mangintu-uway kan Jisus, manang nyallek silan kanan kay iman nilan aw wala' pa sakanan pangintu-u kan Jisus.

27 Manang pig-alladan sakanan ni Bérnabi adti asdangan na manga apostolés. Aw pig-ubat ni Bérnabi kanilan ya pagpakita' ni Jisus kan Saulo adti dalan pasinan dun ni Damasko aw ya piglong ni Jisus kanan, aw ya pag-ubat-ubat ni Saulo dun ni ngalan ni Jisus adti manga utaw na awun ni Damasko na wala' ya kakallekan.

28 Yanagaw migka-iyeped da si Saulo aw ya manga mangintu-uway dun. Aw pangkay ayin silan kadtu dun ni Jérusalim, wala' si Saulo kallek mag-ubat-ubat dun ni ngalan ni Jisus.

29 Na, awun manga Judiyu na yan ya kanilan tingeg ya Grigo. Aw ya palna-u nilan gayed pigbilingbiling ni Saulo. Yanagaw byantakan nilan na patayen sakanan.

30 Aw sa pagka-edé' na manga mangintu-uway na byantakan si Saulo, pig-ated nilan sakanan adti syudad na Césariya aw pigpasakay nilan pasinan adti banwa nan na Tarso.

31 Aw dun ni manga allaw yan, tyumeneng da ya pagpamulayam sa manga mangintu-uway dun ni manga banwa na Judiya aw Galiliya aw Samariya. Magi sa tabang na Ispiritu Santo, migkadég silan aw gayed uman migkasalig ya kanilan pagpangintu-u aw gayed silan nyallek sa Tyumanem.

Yapanañ ni Pédro adti manga lunsud na Lida aw Jopa

32 Na, si Pédro gayed nan pigkaduwán ya manga banwa na pig-eya-an na manga mangintu-uway. Sambuk na allaw nyadtu sakanan ni manga mangintu-uway na awun ni lunsud na Lida.

33 Dun ni lunsud yan, kyinita' nan ya sambuk na eseg na pigngalan na si Éniyas. Seled na walungkāumay, dili' sakanan magpakabangun kay pulid sakanan.

34 Aw miglong si Pédro kanan, "Kay Éniyas, pagbangun kaw aw luluna ya kamen mu, kay pigguli' da ni Jisu-Kristu ya kanmu magkedel." Aw nyaksay si Éniyas migbangun.

35 Pagkita' na kadég na utaw dun ni Lida aw adti kalatagan na Syaron na kyaguli-an da si Éniyas, nyangintu-u silan uman kan Jisus.

36 Na, adti lunsud na Jopa awun sambuk na kāubayan na nyangintu-u na pigngalan na Tabita. Ya ngalan nan adti tingeg na Grigo, Dorkas. Madég ya pigpan-imo' nan na madyaw aw gayed sakanan tyumabang sa manga utaw na wala' ya pagkamangan.

37 Sa kenne' pa ni Pédro adti Lida, kyedelan si Tabita aw to-o kyatigda-an, aw nyatay sakanan. Pig-ugasan na manga ubaybay nan ya kanan lawas aw pigpakulang nilan dun ni tambi' adti kadwa na kansad na balay nan.

38 Na, mig-ilapit ya lunsud na Jopa aw ya lunsud na Lida. Aw sa pagdengeg na manga mangintuway dun ni Jopa na adtu pa si Pédro ni Lida, pigsugu' nilan ya duwa ya eseg pada angayen sakanan. Aw nyanginayu' silan kanan, law nilan, "Kaksay kaw beg agad kanami!"

39 Aw nyaksay si Pédro nyindeg aw nyagad kani-lan. Pagdateng nilan dun ni balay, pig-alladan nilan si Pédro adti tambi' na kyakulangan na lawas ni Tabita. Pagseled nan adti tambi', piglibedan

sakanan na manga balu na alag migsugaw, aw pigpakita' nilan kanan ya manga kadékgadég na pigté' ni Dorkas sa utaw pa sakanan.

⁴⁰ Aw pigpaluwa' ni Pédro ya kadég nilan adti tambi'. Aw lyumuhud sakanan aw nyanawagtawag adti Tyumanem. Aw tigkas yan, pig-asdangan nan ya lawas ni Tabita aw law nan, "Kay Tabita, pagbangun kaw!" Aw pigbeka' nan ya kanan manga mata. Pagkita' nan kan Pédro, dayaw sakanan nytingkud.

⁴¹ Pig-awidan ni Pédro ya taklayan nan aw pigpa-indeg nan. Tigkas yan, pigpaseled ni Pédro ya manga balu aw eped na mangintu-uway, aw pigpakita' nan kanilan na nyataw da si Tabita.

⁴² Aw nyabekkal ya ubat-ubat kan Tabita adti kadakula' na lunsud na Jopa, aw ya syampetan yan madég ya utaw na nyangintu-u kan Jisus.

⁴³ Aw si Pédro, nyeya' pa dun ni Jopa seled na madég na allaw, adti balay na sambuk na eseg na mag-imo-ay sa pametang lekat adti kindal na ayep. Aw ya utaw yan pigngalan na uman na si Simon.

10

Ya pagpa-angay ni Cornélyo kan Pédro

¹ Na, adti syudad na Césariya dun ni probinsya na Judiya, awun utaw dun na pigngalan na Cornélyo. Sambuk sakanan na kapitan na migdumala sa sangka batalyun ya sundalu na taga Italiya.

² Aw pangkay Héntil sakanan, manang nyatibul-luk ya ginawa nan dyumalug sa Tyumanem aw awun pagkallek nan kanan, dala uman ya manga

ka-epedanan nan dun ni balay. Aw dakula' to-o ya tabang nan adti manga Judiyu na wala' ya pagkamangan. Aw malikit sakanan magpanawagtawag adti Tyumanem.

³ Sambuk na allaw, manga alas trés na ambung, awun anghil na Tyumanem na migpakita' kan Cornélyo kasiling na tagaynep. Syumeled ya anghil adti balay nan aw miglong, "We Cornélyo!"

⁴ Aw to-o si Cornélyo migteneb aw nyakatengteng sa anghil. Aw law nan, "Unu yan, kay Sir?" Aw tyumubag ya anghil, "Dyenges da na Tyumanem ya kanmu pagpanawagtawag aw wala' nan kalingawi ya pagtabang mu sa manga utaw na makalalat.

⁵ Na, pagsugu' kaw sa manga eseg adti Jopa aw pa-angayan si Simon na pigngalanan uman na Pédro.

⁶ Nyeya' sakanan dun ni balay na sambuk na Simon na mag-imo-ay sa manga pametang lekat adti kindal na ayep. Apit adti ligad na dagat ya balay nan."

⁷ Sa wala' da dun ya anghil, migtawag si Cornélyo sa duwa ya sugu-anen nan aw sambuk uman na sundalu na kanan pagsaligan na nyatibulluk uman ya ginawa nan dyumalug sa Tyumanem.

⁸ Aw pig-ubat nan kanilan ya kadég na nya-imo'. Aw tigkas yan, pigsugu' nan silan na madtu ni Jopa.

*Ya palna-u na Tyumanem kan Pédro na dili'
pagkeleān ya manga Héntil*

⁹ Pagkasalut na allaw na manga alas dosi la, migkalapit da adti Jopa ya manga pigsugu' ni

Cornélyo. Aw yan uman na udas, nyanik si Pédro adti atep na balay na un manawagtawag adti Tyumanem.*

10 Aw wala' kadugay nyagetem si Pédro aw kali-man da nan kuman, manang talana nan tyumagad sa mag-imo-ay sa kakan, awun pigpakita' kanan na Tyumanem.

11 Nyabeka' ya langit aw awun kyinita' nan na nyatonton dun ni asdangan nan na iman mu aw dakula' na abul na nya-ulad na pig-eketan ya upat ya tuktuk.

12 Adti seled na abul yan, awun madég na punganan na mannanap aw ayep, dala ya manga magpanaw aw ya manga magpananap aw ya manga langgam.*

13 Aw awun tingeg na dyenggeg nan na miglong, "Kay Pédro, indeg kaw aw pag-iyaw kaw, aw kana!"

14 Manang tyumubag si Pédro, "Dili' aku san magkan kay Pangulu! Taman adun wala' pa ya pigkan ku na malipa' na pigpigel adti Uldin na manga Judiyu."

15 Pagkatigkas yan, pigdenggeg da nan uman ya tingeg na miglong, "Kununu ya piglong na Tyumanem na malinis da, ka-ilangan na dili' da mu pagngalanan na malipa'."

16 Makatlu yeiy ka-imo', aw tigkas yan, nyangat ya dakula' na abul adti langit.

* **10:9** 10:9 Dun ni manga allaw yan, kalatagan ya atep na manga balay nilan. * **10:12** 10:12 Ya manga pigpakita' kan Pédro alag malipa' adti Uldin na manga Judiyu. Mabasa adti Lilitiko 11 ya manga sugu' na Tyumanem asini muna kununu ya makan aw ya dili' makan na manga Judiyu.

Ya pag-agad ni Pédro adti balay ni Cornélyo

¹⁷ Talana nyabelengbeleng pa si Pédro kun unu ya kakawasan na kyinita' nan, nyaka-ibwang adti suwangan na inalad na balay ya manga eseg na pigsugu' ni Cornélyo kay nyangusip silan kun ayin ya balay ni Simon.

¹⁸ Aw migtawag silan aw nyusip, “Ayin asini bantuk si Simon na pigngalan na Pédro?”

¹⁹ Aw sa kenne' pa ni Pédro mig-anenganeng sa kyinita' nan, piglongan sakanan na Ispiritu Santo, “Inunuwa! Awun tulu ya eseg na nyaninaw kanmu awun ni luwa’.

²⁰ Indeg kaw aw panog kaw adti dalem. Aw dili' kaw magduwaduwa mag-agad kanilan kay aku ya migsugu' kanilan.”

²¹ Aw nyanog si Pédro adti dalem aw piglagbet nan silan, aw piglongan nan silan, “Aku saba ya pyaninaw mayu. Na, unu ya tud mayu kanak?”

²² Aw miglong silan kan Pédro, “Pigpakadi kami na kapitan na si Cornélyo. Nyatibulluk ya ginawa nan dyumalug sa Tyumanem, aw pigsaya' sakanan na kadég na manga Judiyu asuntu sa kadyaw na bet nan. Aw yan ya migsugu' kanami adi tampid mu, kay ya sambuk na anghil na Tyumanem miglong kanan na angayen kaw nami pada magpakanyeg sakanan sa un mu pag-longun.”

²³ Yanagaw pigpaseled silan ni Pédro aw pig-pakulang pa nan silan na gabi yan.

Pagkamaselem da, migbangun si Pédro aw nyagad kanilan, aw awun uman nyagad kanan na manga inulug na nyangintu-u na taga Jopa.

²⁴ Dyumateng silan adti Césariya salut da na allaw. Tyumagad kanilan si Cornélyo dala ya manga ka-epedanan nan aw ya kanan manga ubaybay na dadan da nan pigtipun dun ni kanan balay.

²⁵ Pagseled da ni Pédro adti balay, pigsungun sakanan ni Cornélyo aw lyumuhud adti asdangan nan.

²⁶ Manang miglong si Pédro, “Indeg kaw! Utaw aku saba olo' kasiling mu.” Aw pigpa-indeg nan si Cornélyo.

²⁷ Aw migpadeleg ya pagbalawbalaw nilan talana nilan migpasinan adti katipunanan dun ni balay, aw dun da ni Pédro kita-a ya madég na utaw na migkatipun.

²⁸ Aw miglong si Pédro kanilan, “Kya-edé-an da mayu ya Uldin nami na manga Judiyu, na pigpigel kanami ya sumambuk sa manga utaw na Héntil aw dili' kami uman makalaba' adti sayid nilan. Manang pigpa-edé' da kanak na Tyumanem na dili' da ku pagngalanan na malipa' ya pangkay singalan utawa.

²⁹ Yanagaw sa pagpa-angay mayu kanak, wala' aku pagduwaduwa na madi. Aw usipen ta kamu: Unu ya tud mayu kanak?”

³⁰ Aw tyumubag si Cornélyo kanan, “Idtu na upatengallaw pa ya lyumabay na minangadi na udas, manga alas trés na ambung, nyanawagtawag aku adti Tyumanem asini balay ku. Aw tigkan awun dyumateng adti asdangan ku na sambuk na eseg na masilang ya kadékgadég nan,

³¹ aw piglongan aku nan, ‘Kay Cornélyo,

dyenegg na Tyumanem ya pagpanawagtawag mu, aw wala' nan kalingawi ya pagtabang mu sa manga utaw na makalalat.

³² Yanagaw pagsugu' kaw sa manga eseg adti Jopa, aw pa-angayan si Simon na pigngalanan uman na Pédro. Nyeya' sakanaan dun ni balay na sambuk na Simon na mag-imo-ay sa manga pametang lekat adti kindal na ayep. Apit adti dulug na dagat ya balay nan.'

³³ Yan ya piglong nan kanak. Aw yanagaw maksay ta kaw pigpa-angay. Aw madyaw kay nyadi kaw. Migkatipun da kami ini aw nya-edé' kami na asini sayid tadun ya Tyumanem, aw un nami pakanyegan ya kadég na pigpamene' nan kanmu."

³⁴ Pagkatigkas ni Cornélyo maglong, tyumubag si Pédro, "Tengteng da ku adun nyabangal na wala' kadi' ya utaw na pigkibang na Tyumanem,

³⁵ manang dawaten nan ya pangkay singalan utawa na mallek sa Tyumanem aw mag-imo' sa pagkaliman nan.

³⁶ Dyenegg da mayu ya Madyaw na Ubat-ubat na pigpa-edé' na Tyumanem adti kanami na buwadbuwad ni Isra-él, na mabatug da na manga utaw ya pag-iyuli' adti Tyumanem magi sa pig-imo' ni Jisu-Kristu na yan ya Pangulu na kadég na utaw.

³⁷ Aw kya-edé-an da mayu ya manga nya-imo' dun ni kadakula' na Judiya. Migpalekat yeiy adti probinsya na Galilya pagkatigkas na pagpalna-u ni Juan aw pagbautismu nan sa manga utaw na migselsel sa kanilan manga sala'.

³⁸ Aw kya-edé-an da mayu uman na si Jisus na

taga Nasarit pig-atagan na Tyumanem na katulus aw Ispiritu nan, aw pangkay ayin sakanaan panaw, pigpan-imo' nan ya madég na madyaw na imo-unun aw pigpangguli' nan ya manga utaw na syeledan na busaw, kay awun ni kanan ya Tyumanem.

³⁹ Pigmatinaw nami ya kadég na pigpan-imo' nan asini banwa na manga Judiyu aw adti Jérusalim. Manang baling nilan pigpatay magi sa pagkalabu nilan adti krus.

⁴⁰ Manang pigmataw na Tyumanem dun ni katlu na allaw aw pigtumbay sakanaan na mag-pakita' kanami.

⁴¹ Wala' sakanaan pakita-an adti kadég na utaw, manang kami olo' ya pigpakita-an nan, kay dadan kami nan saba pigpamalli' na un magmatinaw sa kadég na kyinita' nami kanan. Kay kyuman kami eped nan pagkatigkas na pagkataw nan lekat adti pagkamatay.

⁴² Aw pigsugu' kami nan na magpa-edé' sa Madyaw na Ubat-ubat adti manga utaw aw mag-matinaw uman na si Jisus ya pig-atagan na Tyumanem na katundanan na un mag-ukum sa kadég na utaw, pangkay utaw pa silan aw pangkay nyatay da.

⁴³ Aw si Jisus saba ya pigpa-edé' na kadég na manga propita asini muna. Miglong silan na ya kadég na utaw na mangintu-u kanan, magi sa ngalan ni Jisus lanasen ya manga sala' nilan.”

*Ya pagdateng na Ispiritu Santo adti manga
Héntil*

44 Sa kenne' pa ni Pédro miglong seiy, dyumateng ya Ispiritu Santo adti kadég na utaw na migpakanyeg kanan.

45 Aw ya manga Judiyu na mangintu-uway na nyagad kan Pédro lekat adti Jopa, nya-enneng-enneng to-o silan kay pangkay Héntil ya manga utaw dun ni balay ni Cornélyo, nyadawat nilan ya Ispiritu Santo,

46 aw dyenegg nilan si Cornélyo aw manga kaepedanan nan na miglong sa madég na punganan na tingeg na wala' pa nilan lemena paglongan, aw alag silan migsideyen sa Tyumanem. Tigkas yan, miglong si Pédro adti manga eped nan,

47 “Ya manga utaw ini, nyadawat da nilan ya Ispiritu Santo kasiling naten. Yanagaw singalan ka' ya makapigil kanilan kun kaliman nilan mag-pabautismu?”

48 Aw piglongan ni Pédro si Cornélyo aw kaepedanan nan na magpabautismu silan dun ni ngalan ni Jisu-Kristu. Pagkatigkas da nilan bautismuhan, nyanginayu' silan kan Pédro na meya' pa adti sayid nilan seled na pilangallaw.

11

Ya pagdandan ni Pédro sa pagpangintu-u na manga Héntil

1 Na, ya manga apostolés aw manga mangintu-uway adti probinsya na Judiya, dyenegg nilan na awun uman manga Héntil na nyangintu-u la sa tingeg na Tyumanem.

² Yanagaw pagliku' ni Pédro adti Jérusalim, pigsala' sakanan na manga Judiyu na nyangintu-u kan Jisus,

³ law nilan, "Ananga' kaw madtu ni manga utaw na Héntil? Aw ananga' kaw sumambuk kanilan kuman?"

⁴ Manang pigpalekat ni Pédro ya pagdandan adti kanilan sa kadég na nya-imo', law nan,

⁵ "Sa dun pa aku ni syudad na Jopa, talana ku nyanawagtawag adti Tyumanem, awun pigpakita' kanak na liwan na dakula' na abul na nya-ulad na pig-eketan ya upat ya tuktuk nan aw nyatonton lekat adti langit taman adti asdangan ku.

⁶ Pag-inunu ku sa awun ni seled na abul, kyinita' ku ya madég na punganan na mannanap aw ayep, dala ya manga magpanaw aw ya manga magpananap aw ya manga langgam.

⁷ Aw awun tingeg na dyenegg ku na miglong, 'Kay Pédro, indeg kaw aw pag-iyaw kaw aw kana!'

⁸ Aw tyumubag aku, 'Dili' aku san magkan kay Pangulu! Taman adun wala' pa ya syumeled adti baka' ku na malipa' na pigpigil adti Uldin nami na manga Judiyu.'

⁹ Manang uman da tyumubag ya tingeg na lekat adti tas na langit, 'Kun unu ya piglong da na Tyumanem na malinis, ka-ilangan na dili' da mu pagngalanan na malipa'.'

¹⁰ Aw makatlu yeiy ka-imo', aw tigkas yan, nyaengat ya dakula' na abul adti langit.

¹¹ Aw dun ni udas yan, awun nyaka-ibwang na tulu ya eseg na lekat adti Césariya adti balay na pigbantukan ku. Pigsugu' silan na un mangay

kanak.

¹² Aw miglong kanak ya Ispiritu Santo, ‘Dili’ kaw magduwaduwa mag-agad kanilan aw dili’ mu silan pagkeleān asuntu na utaw silan na Héntil.’ Yanagaw nyagad aku kanilan, aw nyagad uman kanak ya enem ya eseg yeiy na inulug tadun na mangintu-uway na taga Jopa. Aw nyadtu kami adti balay ni Cornélyo na yan ya migsugu’ kanilan. Aw pigpaseled nan kami,

¹³ aw pigdandan nan ya kadég na nya-imo’ kanan, na awun kyinita’ nan na anghil adti seled na balay nan, aw law na anghil kanan, ‘Pa-angayan ya sambuk na utaw na adti Jopa na si Simon na pigngalanan uman na Pédro.

¹⁴ Kay un nan ubat kanmu kun unun na Tyumanem ya pagpaluwa’ kamayu, dala ya ka-epedanan mu.’ Yan ya piglong na anghil kan Cornélyo.

¹⁵ Yanagaw, pigpalekat ku ya pag-ubat-ubat kanilan. Aw talana ku mig-ubat-ubat, dyumateng ya Ispiritu Santo adti kanilan, kasiling na kanaten idtu muna.

¹⁶ Aw dun da ku ka-anenganengi ya piglong ni Jisus idtu muna, law nan, ‘Si Juan migbautismu kamayu magi sa tubig, manang dili’ madugay bautismuwan kamu sa Ispiritu Santo.’

¹⁷ Yanagaw, ya manga utaw na Héntil, kasiling da silan kanaten, kay dun ni pagpangintu-u nilan kan Jisu-Kristu na Pangulu tadun, pig-atag uman na Tyumanem kanilan ya Ispiritu nan. Aw kun maynan ya pig-imo’ na Tyumanem, singalan aku na makatagen sa palpa nan?”

18 Pagdengeg da na manga mangintu-uway dun ni Jérusalim sa pigdandan ni Pédro, wala' da silan pagdiklamu kanan. To-o nilan baling pigdeyen ya Tyumanem, aw law nilan, "Yan kadi'! Pangkay ya manga utaw na Héntil, pig-atagan uman na Tyumanem na selat na magsessel pada matagtun nilan ya ginawa na wala' ya katigkasán."

Ya manga bagu nyangintu-u adti Antiyokya sakup na Syria

19 Na, lekat adti allaw na pagpatay kan Éstéban, migbeklag nyamalaguy ya manga mangintu-uway lekat adti Judiya asuntu sa pagpamulayam kanilan, aw awun eped kanilan na dyumateng adti banwa na Ponisyá, aw ya eped adti pulu' na Cipré, aw ya eped adti syudad na Antiyokya sakup na Syria. Aw olo' manga utaw na Judiyu ya pigpa-edé' nilan sa Madyaw na Ubat-ubat.

20 Manang awun manga mangintu-uway na lekat adti Cipré aw Ciriné na dyumateng dun ni Antiyokya, aw pigpa-edé' nilan uman adti manga Héntil ya Madyaw na Ubat-ubat sa Pangulu tadun na si Jisus.

21 Aw awun ni kanilan ya katulus na Tyumanem, yanagaw madég to-o ya manga Héntil na nyagagad adti pagpangintu-u kan Jisus.

22 Na, ya manga mangintu-uway adti Jérusalim, pagdengeg nilan sa manga Héntil na bagu nyangintu-u adti Antiyokya, pigpakadtu nilan si Bérnabi adti kanilan.

23 Pagdateng nan dun ni sayid nilan, kyinita' nan na pigkallatan na Tyumanem ya manga

Héntil aw to-o sakanan migleya. Aw pigpak-abagseg nan ya ginawa na kadég nilan na mag-padeleg aw matibulluk adti pagpangintu-u kan Jisus pangkay unu pa ya dumateng kanilan.

²⁴ Kay madyaw ya bet ni Bérnabi aw nyatmu' sakanan na Ispiritu Santo aw masalig ya kanan pagpangintu-u kan Jisus. Aw asuntu sa pagpalna-u nan, to-o pa kyadugangan ya kadég na manga utaw na nyangintu-u kan Jisus.

²⁵ Yanagaw nyadtu si Bérnabi ni syudad na Tarso aw pyaninaw nan si Saulo.

²⁶ Pagkita' da nan kan Saulo, pigpa-agad nan adti Antiyokya. Aw seled na sangkaúmay migsambuk silan sa manga mangintu-uway dun, aw pigpalna-uwan nilan ya to-o madég na utaw na bagu nyangintu-u kan Jisus. Aw ya manga utaw na nyangintu-u kan Kristu dun ni Antiyokya, silan ya tagna' na pigngalan na Kristuwanen.

²⁷ Na, dun ni manga allaw yan, awun manga propita na lekat adti Jérusalim na nyadtu ni Antiyokya.

²⁸ Ya sambuk kanilan pigngalan na Agabo. Aw sa pagkatipun da na manga mangintu-uway, nyindeg si Agabo adti assdangan nilan aw migpade'e' kanilan magi sa katulus na Ispiritu Santo na un dumateng ya dakula' na getem adti kadakula' na banwa. Na, nyatumana ya piglong nan adti manga umay na migdumala si Cláudiyo na impi-rador sa kasakupan na Roma.

²⁹ Yanagaw, ya manga mangintu-uway adti Antiyokya, migkasambuk ya ginawa nilan tumabang sa manga mangintu-uway na nyeya' adti Judiya,

taman na mabatug na tagsambuksambuk kani-lan.

³⁰ Aw pigpadala nilan si Bérnabi aw si Saulo adti Jérusalim na un mag-ated sa tabang adti manga migdumala sa manga mangintu-uway.

12

Ya pagpadakep ni Hérodés Agripa kan Santiago aw kan Pédro

¹ Na, dun ni manga allaw yan, ya hari' na si Hérodés Agripa migpalekat nyamulayam sa manga mangintu-uway kan Jisus.

² Aw pigpa-utud nan ya ulu ni Santiago na inulug ni Juan.

³ Aw pagka-edé' da ni Hérodés na kyatutukan ya manga Judiyu asuntu sa pagpapatay nan kan Santiago, pigpadakep nan uman si Pédro dengan na Pista na Pan na Wala' Patulina.

⁴ Aw sa pagpadakep da nan kan Pédro, pigpakalabusu nan aw pigpasayu-sayu nan pigpatunggu-an sa sampulu' tag enim ya sundalu na tag upat-upat. Kay yan ya palpa ni Hérodés na pagkatigkas da na pista, pa-atubang nan si Pédro adti asdangan na madég na manga Judiyu pada usayan aw ukuman.

⁵ Manang talana ni Pédro adti seled na kalabusuanan, madég ya manga mangintu-uway na nyatibulluk nyanawagtawag adti Tyumanem pada kanan.

⁶ Dun ni gabi yan na tyumagad silan sa allaw na pag-ukum kan Pédro, nyakatulug sakanan dun ni elet na duwa ya sundalu, aw dayaw sakanan pigsangkali-an na duwa ya sangkali'. Aw gayed

uman pigtunggu-an na manga sundalu ya tatakep na kalabusuwanan.

⁷ Aw wala' imanmana awun migpakita' kan Pédro na anghil na Tyumanem aw migkalalamdag to-o ya seled na tambi' na kalabusuwanan. Aw pigkablit na anghil ya kilid ni Pédro aw pukawa nan, aw piglongan nan, "Na! Pagbangun da kaw!" Aw nyangkataktak ya manga sangkali' adti manga bekten nan.

⁸ Aw miglong ya anghil kanan, "Pangelen kaw aw dayaw pagsandal." Aw dyalug ni Pédro ya piglong kanan. Aw miglong pa uman ya anghil, "Pagkulimutan ya kayab mu aw dalug kaw kanak!"

⁹ Aw dyumalug si Pédro sa anghil pasinan adti luwa' na kalabusuwanan, manang wala' nan kaede-i na matinaw ya nya-imo' kanan. Iman nan aw olo' tagaynep.

¹⁰ Lyabayan nilan ya tagna' na sundalu na migtunggu' adti tatakep na kalabusuwanan aw tigkas yan uman nilan lyabayan ya kadwa, aw dyumateng silan adti dakula' na tatakep na alag putaw. Aw dayaw kya-uwangan ya tatakep na wala' ya mig-uwang, aw nyakaluwa' silan na migpasinan adti syudad. Pagpabalay da nilan sa kadwa na suwayan na dalan, bigla' nyalanas ya anghil.

¹¹ Pagkalanas da na anghil, dun da ni Pédro kaede-i na beke' na tagaynep ya nya-imo' kanan. Miglong adti anenganeng nan, "Matinaw kadi' ya nya-imo' kanak. Pigsugu' na Tyumanem ya kanan anghil pada paluwa-en aku lekat adti pagamak ni Hérodés aw manga utaw na Judiyu."

¹² Pagka-edé' nan seiy, syuminan sakanan adti balay ni Maria na ina ni Juan Markos. Madég ya manga mangintu-uway na migkatipun dun pada manawagtawag adti Tyumanem.

¹³ Pigtuktuk ni Pédro ya tatakep aw migtatawag sakanan lekat adti luwa' na inalad na balay. Aw nyadtu ya sambuk na sugu-anen na pigngalan na Roda, kay un nan galu uwangan.

¹⁴ Pagdengeg nan sa tingeg ni Pédro, to-o sakanan migleya. Manang wala' da nan baling ka-uwangi kay maksay sakanan lyumiku' adti manga eped nan na un mag-ubat-ubat na awun si Pédro ni luwa'.

¹⁵ Piglongan nilan si Roda, "Nyakasuway gya ya madyaw na anenganeng mu, kay Dé'!" Manang gyumelgel sakanan miglong kanilan, "Matinaw ya pig-ubat ku!" Aw tyumubag silan, "Yan gya ya anghil na migtameng kanan."

¹⁶ Manang migpadeleg si Pédro migtuktuk sa tatakep. Yanagaw sa pag-uwang nilan, si Pédro agaw ya awun ni luwa'. Aw to-o silan nya-enneng-enneng.

¹⁷ Manang pigpulingenan silan ni Pédro pada matinep silan. Tigkas yan, pigdandan nan kani-lan ya pagpaluwa' kanan na Tyumanem lekat adti kalabusuwanan aw law nan kanilan, "Ubatan mayu yeiy adti kan Santiago * aw eped na manga inulug tadun." Pagkatigkas yan, nyindeg si Pédro syuminan adti sambuk na banwa.

¹⁸ Pagkamaselem da, ya manga sundalu na migitunggu' adti kalabusuwanan, wala' katingen

* ^{12:17} 12:17 Ya Santiago yeiy, yan ya mangud ni Jisus.

ya kanilan anenganeng aw to-o silan nyallek kay wala' nilan ka-edé-i kun ayin da si Pédro pasinan.

19 Aw migsugu' si Hérodés na paninawun si Pédro, manang wala' nilan kita-a. Yanagaw pigsadsadan nan ya manga sundalu na migtunggu', aw migsugu' sakanan na alag silan pamatayen. Pagkatigkas yan, nyindeg si Hérodés adti Judiya, aw nyanaw pasinan adti syudad na Césariya aw dun pag-eya'.

Ya pagkamatay ni Hérodés Agripa

20 Na, to-o nyadaman si Hérodés sa manga utaw adti manga lunsud na Tiro aw Sidon. Yanagaw migsambuk ya anenganeng nilan kun unu ya pag-i na maka-uli' ya ginawa ni Hérodés kanilan. Kay ya banwa na pigtakmagan nan, yan uman ya pagkamangan nilan sa kanilan pagkanen. Yanagaw, nyadtu silan aw pig-ubaybay nilan una si Blasto na yan ya tengteng pagsaligan ni Herodés aw yan ya magpa-edé' kan Hérodés sa tud nilan.

21 Na, pagdateng da na allaw na un magpakita' si Hérodés adti manga utaw, syumut sakanan sa kadékgadégi na pagsutun na hari', aw nyinkud adti trunu aw miglong adti kadégi na manga utaw na migkatipun dun ni asdangan nan.

22 Aw miglong ya manga utaw sa mabagseg na tingeg, law nilan, "Beke' na utaw ya miglong, manang sambuk saba sakanan na tyumanem!"

23 Aw asuntu na wala' silan ni Hérodés pagsagdaān aw wala' nan padeyenan ya tengteng Tyumanem, bigla' sakanan na anghil na Tyumanem pigpakelegan na magkedel aw

pig-ulud ya lawas nan aw wala' kadugay nyatay sakanan.

²⁴ Aw migpadeleg nyabekkal ya Madyaw na Ubat-ubat kan Jisus aw migkadég ya manga utaw na nyangintu-u.

²⁵ Na, si Bérnabi aw si Saulo, lyumiku' silan adti Antiyokya kay nyabatug da ya kanilan tud adti Jérusalim. Aw pigpa-agad nilan si Juan na pign-galanan uman na Markos.

13

Ya pagtani aw pagpadala kan Bérnabi aw kan Saulo

¹ Na, dun ni Antiyokya awun manga propita na Tyumanem aw manga utaw na matadeng magpalna-u sa tingeg nan. Silan si Bérnabi, aw si Simyon na pagsagnayen na Négro, aw si Lucio na taga Ciréné, aw si Mana-in, aw si Saulo. Si Mana-in, migpan-itulin silan si Hérodés Antipas.

² Talana na kadég nilan nyanimba sa Tyumanem aw migpuwasa, piglongan silan na Ispiritu Santo, “Taniya mayu kanak si Bérnabi aw si Saulo kay pigtawag da ku silan aw awun imounun na un ku atag kanilan.”

³ Pagkatigkas nilan magpuwasa aw manawagtawag, pigpandungan nilan na kanilan manga palad si Bérnabi aw si Saulo aw nyanawagtawag silan salut adti Tyumanem na pakadyawun nan ya duwa yeiy. Aw tigkas yan, pigpapanaw da nilan.

Si Bérnabi aw si Pablo adti pulu' na Cipré

4 Na, asuntu na pigsugu' na Ispiritu Santo si Bérnabi aw si Saulo, nyanaw silan pasinan adti pantalan na Sélýuciya. Lekat dun, syumakay silan sa barko pasinan adti pulu' na Cipré.

5 Aw nyagad kanilan si Juan na pigngalanan uman na Markos na un tumabang kanilan. Pagdateng da nilan adti pantalan na Salamina dun ni pulu' na Cipré, nyadtu silan ni manga sinagoga na un pa-edé' adti manga Judiyu ya Madyaw na Ubatubat kan Jisus.

6 Pagkatigkas yan, piglegeb nilan ya kadakula' na pulu' aw nyakadateng silan adti lunsud na Papos. Dun ni banwa yan, awun pigkita' nilan na anituwan na sallong kunu propita na pigngalanan na Bar-Jesus. Judiyu sakanan,

7 aw ubaybay uman na gubirnador na si Sérgiyo Páulo. Ya gubirnador yeiy, to-o sakanan matadeng, yanagaw pigpatawag nan si Bérnabi aw si Saulo kay kaliman nan magpakanyeg sa tingeg na Tyumanem.

8 Manang dun uman si Bar-Jesus na pigngalanan adti tingeg na Grigo: Élimas. Aw sa talana ni Bérnabi aw ni Saulo mig-ubat-ubat adti asdangan ni Sérgiyo, gayed ni Élimas pig-ampangan ya palna-u nilan pada dili' mangintu-u si Sérgiyo.

9 Manang si Saulo na pigngalanan uman na Pablo nyatmu' na katulus na Ispiritu Santo, aw pigtengtengan nan si Élimas,

10 aw law nan, “Ise' kaw na busaw! Po-on kaw na kadég na pagkaliman na Tyumanem! Gayed mu piggawayan ya manga eped mu aw pig-akalan mu silan. Wala' ya katantanan na pag-imo' mu

sa malatay kay gayed mu pagsayuwan na galu' ya tingeg na Tyumanem!

¹¹ Na! Un da kaw pa-emel-emelen na Tyumanem. Lekat adun, dili' kaw kumita' seled na pilangallaw, aw pangkay kalalamdag na sega dili' mu kita-en." Aw dun da pagkangitngit ya paginunu nan aw wala' da sakanan kita'. Aw nyan-damdam da sakanan aw gayed nyaninaw sa utaw na un mag-agak kanan.

¹² Pagkita' na gubirnador sa nya-imo' dun, to-o sakanan nya-enneng-enneng sa katulus na Tyumanem aw nyangintu-u kan Jisus na pigpalna-u nilan.

Si Pablo aw si Bérnabi adti Antiyokya sakup na Pisidya

¹³ Na, syumakay si Pablo aw ya manga eped nan sa barko lekat adti Papos pasinan adti probinsya na Pampilya. Pagdateng nilan adti syudad na Pérga, pig-ayawan silan ni Juan Markos aw nyuli' sakanan adti Jérusalim.

¹⁴ Manang migpadeleg pa si Pablo aw si Bérnabi nyanaw aw dyumateng silan adti lunsud na Antiyokya na awun ni banwa na Pisidya. * Pagdateng da na Allaw na Paglagdeng, syumeled silan adti sinagoga aw nyingkud dun ni sayid na manga utaw.

¹⁵ Aw pigbasa adti asdangan nilan ya Uldin aw ya pigsulat na manga propita. Tigkas yan, migsugu' ya manga magdadumalaāy sa sinagoga

---

* **13:14** 13:14 Ya Antiyokya asini birsikulu, yeiy sakup na Pisidya, aw ya sambuk na Antiyokya, yan ya sakup na Syria.

na paglongun si Pablo aw si Bernabi, law nilan, "Kay manga inulug, kun awun palna-u mayu na magpakabagseg sa ginawa na manga utaw, ubatan da mayu."

¹⁶ Yanagaw nyindeg si Pablo dun ni asdangan nilan aw pigpulingenan nan silan pada matinep ya manga utaw. Aw migpalekat mig-ubat-ubat kanilan, law nan, "Kamu na manga buwadbuwad ni Isra-él aw kamu uman na manga Héntil na gayed nyanimba sa Tyumanem, pakanyegi mayu ya un ku paglongun:

¹⁷ Ya Tyumanem na pigsimba na buwadbuwad ni Isra-él, dadan da nan pigpamalli' ya manga tyugbulan tadun asini pa muna pada ma-imo' kanan manga utaw. Seled na pag-eya' nilan adti banwa na Ihiptu, migkadég silan aw pigtabangan nan silan. Tigkas yan, pigpakita' nan kanilan ya kanan katulus dun ni pag-allad nan kanilan lekat adti banwa yan.

¹⁸ Aw seled na kapatan ya umay talana nilan miglegeblegeb adti kaligbinan, pigtagenan na Tyumanem ya kadaman nan sa manga sala' nilan.

¹⁹ Aw pagdateng da nilan adti banwa na Canaan, pigkalat nan ya pitu ya nasud dun ni seled na Canaan dala ya manga utaw na nyan-eya' dun, pada tagtunun na kanan manga utaw ya banwa yan na dadan da nan pigpakang na atag adti manga tyugbulan tadun.

²⁰ Na, lekat adti pagdateng nilan adti Ihiptu taman na nyatagtun nilan ya banwa na Canaan, upatenggatus aw kalimāān (450) ya umay.

"Aw pagkatigkas yan, nyamalli' ya Tyumanem

sa manga mag-usayay kanilan na gayed migsayusayu migdumala, taman na manga allaw ni Samwél na propita.

²¹ Pagkatigkas yan, migsekat silan adti Tyumanem na atagan silan na hari'. Yanagaw pigatag nan kanilan si Sa-ul na ise' ni Kis na lekat adti buwadbuwad ni Bénjamin, aw yan ya migdumala sa manga utaw na Isra-él seled na kapatian (40) ya umay.

²² Aw sa pagkatigkas da na pag-alilin na Tyumanem kan Sa-ul, yan ya pigsayu nan si Dabid na un magdumala kanilan. Aw pigsaya' sakanan na Tyumanem, law nan, 'Si Dabid na ise' ni Jési na eseg, yan ya utaw na to-o nyakatutuk kanak, aw un nan tumanen ya kadég na pagkaliman ku.'

²³ Aw lekat adti kanan buwadbuwad ya Magpaluwa-ay sa manga utaw na Isra-él, kasiling na dadan da nan pigpakang. Si Jisus saba ya Magpaluwa-ay yan.

²⁴ Na, sa wala' pa dateng si Jisus, si Juan ya nyuna mig-ubat-ubat adti kadég na utaw ni Isra-él na ayawan nilan ya kanilan manga sala' aw magselsel aw magpabautismu silan.

²⁵ Aw sa agpet da ni Juan matigkas ya imo-unun nan, miglong sakanan adti madég na utaw, 'Iman mayu aw aku ya magpaluwa-ay na pigpadala na Tyumanem, manang beke' ku saba! Un pa dumateng ya sambuk na matas pa kanak aw dili' aku kanan makatumbuk, pangkay sa pag-ubad sa eket na sandal nan dili' aku umba'.'

²⁶ "Na, kay manga kadégan ku na buwadbuwad ni Abraham aw kamu uman na manga Héntil na nyanimba sa Tyumanem, pigpa-edé' da kanaten

na Tyumanem na awun da pa-agì na un kitadun
paluwa-en lekat adti pa-emel-emel nan.

²⁷ Manang ya manga Judiyu na nyeya' adti Jérusalim aw ya manga migdumala kanilan, wala'
nilan kilalaā na si Jisus yan ya Pigpadala na Tyu-
manem. Aw wala' nilan kalabeti na si Jisus ya
pigsulat na manga propita, pangkay gayed nilan
pigbasa kada simana dun ni Allaw na Paglagdeng.
Aw pangkay wala' nilan ka-edè-i manang dun ni
kanilan katuman ya pigsulat asini muna, kay ya
manga magdadumalaay ya mig-ukum aw migpa-
patay kan Jisus.

²⁸ Aw pangkay kya-edè-an nilan na wala' ya
sala' na nya-imo' nan na umba' sakanan patayen,
manang pigsekat nilan baling adti kan Pilato na
patayen sakanan.

²⁹ Aw sa nyatuman da nilan ya kadégi na pigsulat
dadan na manga propita, awun da uman manga
utaw na migkamang sa lawas nan lekat adti krus
aw pigbetang nilan adti ilib na lebenganan.

³⁰ Manang pigmataw sakanan na Tyumanem
lekat adti pagkamatay,

³¹ aw seled na madégi na allaw, migpakita'
sakanan adti manga umagakan na nyagad kanan
idtu muna lekat adti Galiliya taman adti Jérusalim.
Aw silan da ya migmatinaw adti kanaten na
manga utaw na Isra-él sa kadégi na nya-imo' idtu
muna.

³² Aw yan ya tud nami adun na pa-edè' nami
kamayu ya Madyaw na Ubat-ubat sa pakang na
Tyumanem adti manga tyugbulan tadun,

³³ kay pigtuman da nan kanaten na manga
buwadbuwad nilan magi sa pagmataw nan kan

Jesus. Aw yanagaw nyatuman uman ya pigsulat dun ni kadwa na Salmo, law na Tyumanem,

'Ikaw ya Ise' ku na eseg.

Adun na allaw yeiy un ku pa-ed'e' na aku ya Ama mu.*

34 "Aw yan uman ya pigpasulat asini muna na Tyumanem, na un nan matawun si Jesus lekat adti pagkamatay aw dili' da salut matay, law nan,

'Un ku atag adti kamayu ya dadan da ku pig-pakang kan Dabid.*

35 "Yanagaw si Jesus, yan ya migtuman sa pig-pakang na Tyumanem kay awun uman pigsulat ni Dabid dun ni Salmo, law nan,

'Ya Sugu-anen mu na un mu padala,

dili' mu tumbay na malandak ya lawas nan
adti lebeng.'

36 "Na, si Dabid, pagkatigkas nan imo-un ya pigpan-imo' kanan na Tyumanem, nyatay sakanan aw piglebeng adti tampid na mangkatikadeng nan, aw nyalandak saba ya lawas nan.

37 Manang si Jesus, wala' kalandak ya kanan lawas, kay pigmataw sakanan na Tyumanem lekat adti pagkamatay.

38 Yanagaw, kay manga kadégan ku, pada ka-edean mayu adun na allaw yeiy kununu ya tengteng matinaw, paglongun ta kamu na magi sa pigpan-imo' ni Jesus mabatug da lanasen ya manga sala' tadun,

---

* **13:33** 13:33 Mabasa adti Salmo 2:7. * **13:34** 13:34 Mabasa adti Isayas 55:3.

39 aw magi kan Jisus, pangkay singalan ya mangintu-u kanan dawaten saba na Tyumanem kasiling na wala' da ya sala'. Aw dili' yeiy mabatug magi dun ni pagtuman sa Uldin na pig-atag kan Moysis.

40 Yanagaw, magpaketadeng kamu, pagaw dumateng kamayu ya pigpasulat na Tyumanem adti manga propita:

41 'Pakanyegi mayu, kamu na gayed mig-odoy-odoy.

Kumega' kamu, aw malatay ya un mayu datengan. Kay dun ni manga allaw mayu, awun imo-un ku, aw kita-en mayu manang dili' kamu mangintu-u, pangkay kun awun pa mag-ubad sa kakawasan adti kamayu.' ” *

42 Pagluwa' da ni Pablo aw ni Bérnabi lekat adti sinagoga, nyanginayu' ya manga utaw kanilan na sugpatan aw padelegen pa galu nilan ya palna-u pagkasalut na Allaw na Paglagdeng.

43 Aw pagkatigkas da na pagkatipun nilan, madég ya utaw na nyagad kanilan, dala ya manga Judiyu aw manga Héntil na dyumalug da sa manga katanem na manga Judiyu. Aw pigpakabagseg ni Pablo aw ni Bérnabi ya ginawa nilan na magpadeleg dun ni kallat na Tyumanem.

44 Pagkasalut na Allaw na Paglagdeng, nyabus da galu migkatipun adti sinagoga ya manga utaw na nyeya' dun ni lunsud pada magpakaneg sa tingeg na Tyumanem.

---

* **13:41** 13:41 Mabasa adti Habakuk 1:5.

⁴⁵ Manang dun ni manga utaw na Judiyu, awun edep kanilan na wala' pangintu-u. Aw sa pagkita' nilan na to-o la madég ya manga utaw na migkatipun dun, to-o silan nyinga'. Yanagaw pigsala' nilan ya palna-u ni Pablo aw pig-odoy-odoy nilan sakanan.

⁴⁶ Manang to-o baling migkabagseg ya ginawa ni Pablo aw ni Bérnabi miglong kanilan, "Kailangan na kamu na manga Judiyu ya muna pag-longan sa tingeg na Tyumanem. Manang asuntu na pigkeleān mayu yeiy, na, pigpakita' da mayu na dili' kamu umba' atagan sa ginawa na wala' ya katigkasan. Yanagaw lekat adun, adtu la kami ni manga Héntil pagpalna-u.

⁴⁷ Kay yan ya sugu' kanami na Tyumanem, law nan,

'Pigpamalli' da ta kaw
na un mag-ilaw sa anenganeng na manga
Héntil,
pada ya kadég na utaw asini tas na lupa'
makaluwa' lekat adti pagpa-emel-emel.' ”*

⁴⁸ Aw sa pagdenggeg na manga Héntil sa piglong ni Pablo, to-o silan migleya aw pigdeyen nilan ya tingeg na Tyumanem. Aw nyangintu-u la ya manga pigpamalli' da dadan na Tyumanem na un makatagtun sa ginawa na wala' ya katigkasan.

⁴⁹ Aw nyabekkal ya Madyaw na Ubat-ubat kan Kristu Jisus dun ni kadakula' na palibed na Antiyokya.

---

* ^{13:47} 13:47 Mabasa adti Isayas 42:6; 49:6.

50 Manang ya manga Judiyu na kyumele sa palna-u yan, pigsutsutan nilan ya manga mangkalangkaw dun ni lunsud, dala ya manga kaubayan na madenggeg na nyatibulluk uman adti Tyumanem. Ya syampetan nan, pyamulayaman si Pablo aw si Bérnabi aw pig-alilinan silan lekat adti lunsud.

51 Yanagaw, pigtaptap nilan ya alikabuk dun ni kanilan siki kay yan ya pangilala na ukuman na Tyumanem ya manga utaw na kyumele sa palna-u nilan. Aw nyanaw silan aw dyumateng adti lunsud na Ikonyo.

52 Manang ya manga bagu nyangintu-u na pigayawan nilan adti Antiyokya, migpadeleg silan migleya aw nyatmu' silan na Ispiritu Santo.

14

Si Pablo aw si Bérnabi adti Ikonyo

1 Na, talana nilan adti Ikonyo, syumeled silan adti sinagoga na manga Judiyu aw migpalna-u silan. Aw madég ya manga Judiyu aw Héntil na nyangintu-u kan Jisus.

2 Manang awun eped na manga Judiyu na kyumele sa palna-u nilan, aw pigsutsutan nilan ya manga Héntil na wala' pangintu-u, pada kadamanan nilan ya manga bagu nyangintu-u kan Jisus.

3 Madugay si Pablo aw si Bérnabi nyeya' dun ni lunsud yan aw pig-ubat-ubat nilan si Jisus na wala' ya kakallekan. Aw ya Tyumanem yan ya migmatinaw sa piglong nilan sa kanan kallat,

magi sa manga pangilala aw manga milagru na pigpa-imo' nan kanilan.

⁴ Na, nyatenga' ya manga utaw na nyeya' dun ni Ikonyo. Awun manga utaw na tyumande' sa palna-u ni Pablo aw ni Bérnabi, aw awun uman manga utaw na tyumande' sa manga Judiyu.

⁵ Wala' kadugay, migkasambuk ya manga Judiyu aw manga Héntil na wala' pangintu-u dala ya manga migdumala kanilan, aw migpalpa silan na pamulayaman nilan ya manga apostolés aw basasan nilan na babantu.

⁶ Manang pagka-edé' na manga apostolés sa palpa nilan, nyalaguy silan pasinan adti manga syudad na Listra aw Dérbi dun ni banwa na Licaoniya aw palibed nan.

⁷ Aw pigpa-edé' nilan dun ya Madyaw na Ubat-ubat kan Jisus.

Si Pablo aw si Bérnabi adti Listra aw Dérbi

⁸ Na, dun ni Listra awun sambuk na eseg na gayed nyungkud kay kapig ya manga siki nan. Lekat pa na pagkáutaw nan, wala' sakanan pakapanaw.

⁹ Aw migpakanyeg sakanan sa palna-u ni Pablo. Aw sa pag-inunu ni Pablo kanan, kya-edé-an nan na dakula' ya pagpangintu-u na utaw yeiy na kaguli-an sakanan.

¹⁰ Yanagaw miglong si Pablo kanan sa mabagseg na tingeg, “Indeg kaw!” Aw tigkan mig-ugpasen ya eseg aw migpanawpanaw da sakanan.

¹¹ Pagkita' na manga utaw sa nya-imo' ni Pablo, mig-iyak-iyak silan dun ni kanilan tingeg na

Licaōniyanen na maglong, “Ini ya manga tyumanem na migtimbaluyan utaw na dyumateng asini kanaten!”

¹² Aw pigtawag nilan si Bérnabi na Séus aw si Pablo pigtawag nilan uman na Hérmés kay si Pablo yan ya matadeng maglong.*

¹³ Na, ya témplo ni Séus awun ni luwa' na inalad na syudad, aw dun panimba ya manga utaw na Licaōniyanen na gayed magdugsu' kanan. Awun sambuk na magdadugsu-ay dun ni témplo yan, aw migpa-angay sakanan sa duwa ya baka na pigkapun aw dayaw nilan pigpamalyegan na bulak, aw pigdupput nilan adti suwangan na inalad na syudad na un nan aw manga utaw pagdugsu' kan Pablo aw kan Bérnabi.

¹⁴ Manang pagka-edé' ni Pablo aw ni Bérnabi na un da silan dugsu-an na manga utaw, pigkésé' nilan ya kanilan kadékgadég kay wala' silan katu-tuki sa pigpan-imo' na manga utaw. Aw maksay silan adti tenga' na katipun na manga utaw aw pigsagda nilan, law nilan,

¹⁵ “Ya-i mayu pag-imo-a yan! Utaw saba kami olo' kasiling mayu! Nyadi kami na un magpade' kamayu sa Madyaw na Ubat-ubat pada dili' da mayu dalugun ya manga tyumanem mayu na galu' na wala' ya guna, manang yan baling ya dalugun mayu ya Tyumanem na gayed awun na mig-imo' sa langit aw lupa' aw dagat aw sa kadég na awun ni kanilan.

---

* ^{14:12} 14:12 Nyangintu-u ya manga utaw na Grigo na si Séus yan ya pangulu sa kadég na kanilan manga tyumanem. Aw si Hérmés, yan ya sambuk kunu na tyumanem nilan na to-o matadeng maglong.

¹⁶ Asini muna, pigpabaya-an na Tyumanem ya manga tyugbulan na kadég na manga utaw na mag-imo' sa pangkay unu ya kaliman nilan imoun.

¹⁷ Manang madég ya manga puliba lekat adti kanan pada kilalaen sakanan na manga utaw magi sa madég na pigpan-imo' nan na madyaw: Pig-atagan kamu nan na ulan, aw pigpatulin nan ya manga tanem mayu pada awun kanen mayu aw to-o kamu magleya."

¹⁸ Pangkay maynan ya manga piglong ni Pablo aw ni Bérnabi, wala' da galu nilan katageni ya manga utaw na magdugsu' kanilan.

¹⁹ Manang awun manga Judiyu na dyumateng dun na lekat adti Antiyokya sakup na Pisidya, aw lekat uman adti Ikonyo. Aw piggagad nilan ya madég na manga utaw, aw yan ya syampetan nan, byadasan nilan si Pablo na babintu. Aw pigguyud nilan adti luwa' na lunsud, kay iman nilan aw nyatay da sakanan.

²⁰ Manang pigtabangan si Pablo na manga bagu mangintu-uway kan Kristu, aw migbangun sakanan aw lyumiku' adti seled na lunsud. Pagkasalut na allaw, nyagad da kan Bérnabi pasinan adti Dérbi.

Ya pagliku' ni Pablo aw ni Bérnabi adti Antiyokya sakup na Sirya

²¹ Pagdateng da ni Pablo aw ni Bérnabi adti syudad na Dérbi, pigpa-edé' nilan ya Madyaw na Ubatubat, aw madég ya utaw na nya-imo' mangintu-uway kan Jesus. Pagkatigkas yan, pigliku-an nilan

ya kanilan pig-agiyān idtu muna adti Listra aw Ikonyo aw Antiyokya sakup na Pisidya.

²² Pigpakabagseg nilan ya ginawa na manga mangintu-uway, law nilan, “Pagpadeleg kamu sa pagpangintu-u mayu pangkay dumateng ya madég na kalugan. Kay ka-ilangan saba ka-agiyān ya kadég yeiy na manga un sumeled adti Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem na adti tas na langit.”

²³ Aw adti manga banwa yeiy na awun manga mangintu-uway na migsimba sa Tyumanem, nya-malli' si Pablo aw si Bérnabi sa manga utaw na un maggagad kanilan. Aw nyanawagtawag silan adti Tyumanem aw migpuwasa, aw pigtaligu nilan adti kan Jisus ya manga bagu pigpamalli', kay si Jisus ya kanilan pyangintu-uwan.

²⁴ Pagkatigkas yan, nyagi silan adti Pisidya aw dyumateng adti probinsya na Pampilya.

²⁵ Aw pagkatigkas nilan mag-ubat-ubat sa tingeg na Tyumanem dun ni syudad na Pérga, tyumubang silan adti pantalan na Atalya.

²⁶ Aw syumakay silan sa barko pasinan adti Antiyokya sakup na Sirya. Kay ya Antiyokya dun silan panawagtawagi na manga mangintu-uway idtu muna, pada tabangan silan na Tyumanem dun ni manga imo-unun na pigtaligu kanilan. Aw adun da, nyatigkas da ya manga imo-unun yeiy.

²⁷ Pagdateng da nilan dun, pigpantipun nilan ya kadég na manga mangintu-uway, aw pigandan nilan ya kadég na pigpan-imo' na Tyumanem magi kanilan aw ya pag-atag nan sa selat adti manga Héntil pada mangintu-u silan kan Jisus.

28 Aw nyeya' pa silan dun na madugaydugay adti sayid na manga mangintu-uway kan Jisus.

15

Ya sangkamulu' na palna-u na dyumateng adti Antiyokya sakup na Sirya

1 Na, awun manga eseg lekat adti Judiya na dyumateng adti Antiyokya sakup na Sirya. Judiyu silan na nyangintu-u la kan Jisus. Aw migpalekat silan migpalna-u sa manga mangintu-uway dun. Miglong silan, "Dili' kamu paluwa-en na Tyumanem kun dili' kamu una magpatuli', kay yan ya pagtuman mayu sa sugu' na awun ni Uldin na pigtag nan kan Moysis."

2 Manang gayed ni Pablo aw ni Bérnabi pigbililingbilingan ya kanilan piglong menda' na nyaimo' ya dakula' na ayil. Yanagaw migkasambuk ya anenganeng na manga mangintu-uway dun ni Antiyokya na pakadtuwun nilan adti Jérusalim si Pablo aw si Bérnabi aw manga eped na inulug na taga Antiyokya. Kaliman nilan na magkita' silan ya eped na manga apostolés aw ya manga migdumala sa mangintu-uway, aw balawbalawan kun ayin ya umba' na palna-u na un nilan dalugun.

3 Aw pigpapanaw da silan na manga mangintu-uway. Aw sa pag-agì nilan adti manga banwa na Ponisyaw Samarya, gayed nilan pig-ubatubat ya pagpangintu-u na madég na manga Héntil adti eped na manga banwa. Aw ya kadég na dyumeneg alag silan migleya.

4 Pagdateng da nilan adti Jérusalim, pigdawat silan na manga mangintu-uway dun, dala ya

manga migdumala kanilan aw ya manga apostolés. Aw pigdandan nilan ya kadég na pigpanimo' na Tyumanem magi kanilan.

⁵ Manang awun manga Judiyu na kenne' pa na pagka Parisiyo nilan pangkay nyangintu-u la silan kan Jisus, aw nyindeg silan adti asdangan na manga utaw aw miglong, "Kay manga inulug, pangkay beke' na Judiyu ya eped na nyangintu-u la, manang ka-ilangan magpatuli' silan aw palnauwan silan na tumanen ya Uldin na pig-atag na Tyumanem kan Moysis."

⁶ Yanagaw migkatipun ya kadég na manga apostolés aw manga migdumala sa manga mangintuwaway na un nilan balawbalawan kun unu ya madyaw nilan imo-un.

⁷ Aw pagkatigkas nilan magbilingbiling, nyindeg si Pédro adti asdangan nilan aw miglong sakanan, "Kay manga inulug ku, kya-edé-an da mayu na idtu muna pigpamalli' aku na Tyumanem lekat adti kanaten pada magi kanak pade-en ya manga Héntil sa Madyaw na Ubat-ubat kan Jisus aw mangintu-u silan.

⁸ Aw ya Tyumanem yan ya nya-edé' kun unu ya awun ni anenganeng na manga utaw. Aw pigpakita' da nan na pigdawat nan ya manga utaw na Héntil na nyangintu-u kan Jisus, kay pig-atag da na Tyumanem kanilan ya kanan Ispiritu kasiling na pag-atag nan kanaten.

⁹ Kay mig-unawa la ya kadég tadun adti Tyumanem. Aw kasiling na pig-imo' nan kanaten, piglinisan da nan uman ya kanilan anenganeng asuntu sa pagpangintu-u nilan kan Jisus.

10 Yanagaw, ananga' mayu tanda-en ya Tyumanem sa paglong mayu na dili' nan dawaten ya manga Héntil kun dili' nilan dalugun ya kanaten katanem? Kun wala' kabatug na tyugbulan tadun ya pagtuman sa kadakula' na Uldin aw dili' tadun uman mabatug, na, ananga' tadun gelgelen ya manga Héntil na dumalug sa kanaten katanem?

11 Kay manga inulug ku, dili' mayu pagkalingawan ya kallat ni Jisus na Pangulu tadun, na yeiy olo' ya du-an na nyangintu-u la kitadun aw pigpaluwa' na Tyumanem. Aw maynan uman ya kallat nan adti manga Héntil na nyangintu-u kanan."

12 Pagdengeg nilan sa piglong ni Pédro, nyatinep ya kadég nilan. Aw pigpakanyegan nilan uman si Bérnabi aw si Pablo sa pagdandan nilan sa kadég na mangkadyaw na pangilala aw milagru na Tyumanem magi kanilan dun ni pagpanaw nilan adti manga utaw na Héntil.

13 Pagkatigkas nilan magdandan, miglong si Santiago, "Kay manga inulug ku, pakanyegi mayu ya un ku paglongun.

14 Dyengeg da tadun adun ya pigpa-edé' kanaten ni Simon Pédro sa imo-unun na pigpalekat na Tyumanem adti manga Hentil pada maka-akup uman silan adti kanan manga utaw.

15 Aw ya piglong ni Pédro mig-unawa saba sa piglong na Tyumanem dun ni pigsulat na manga propita asini muna:

16 'Pagkatigkas yan, dumateng ya allaw na lumiku' aku,

aw pa-indegen ku salut ya kasakupan ni
Dabid na migkalat da.

Dayaw ku pantipunun ya nyangkabélét
aw pa-indegen ku ya bagu.

¹⁷ Yeiy ya un ku imo-un pada paninawun aku na
eped na utaw
dala ya manga Héntil na pigtawag da ku na un
ma-imo' kanak manga utaw.

¹⁸ Yeiy ya piglong na Tyumanem na dadan da
nan pigpa-edé' lekat pa na asini muna.' *

¹⁹ "Yanagaw ini ya anenganeng ku. Dili' tadun
pabegatan ya manga Héntil na malim mangintu-u
sa Tyumanem.

²⁰ Manang naten baling silan sulatan, aw yan
olo' ya paglongun tadun kanilan na dili' ni-
lan pagkanen ya unud na pigdugsu' da adti
manga tyumanem na galu'. Aw dili' silan uman
magkasala-enen. Aw dili' silan magkan sa dugu'
aw unud na wala' pakaluwa' ya dugu'.

²¹ Kya-edé-an da na kadég na manga utaw na
Judiyu ya manga sugu' yeiy na lekat adti Uldin na
pig-atag na Tyumanem kan Moysis. Kay lekat pa
asini muna, kada simana dun ni Allaw na Paglag-
deng, ya Uldin pigpa-edé' adti kadég na manga
lunsud, aw kenne' pa adun pagbasaén adti manga
sinagoga tadun."

*Ya sulat na manga apostolés adti manga Héntil
na nyangintu-u la*

²² Pagkatigkas yan, migkatipun ya manga apos-
tolés aw ya kadég na manga mangintu-uway dala

---

* ^{15:18} 15:16-18 Mabasa adti Amos 9:11-12.

ya manga migdumala kanilan, aw pigbalawbalawan nilan ya kadakula' na kanilan pigdengeg, aw pigkasambukan na ginawa nilan na mamalli' sa manga eseg lekat adti kanilan na un magad kan Pablo aw kan Bérnabi adti Antiyokya. Aw yan ya manga eseg na pigsugu' nilan si Judas na pigngalanan uman na Barsabas, aw si Silas, na alag pigbasaān na manga mangintu-uway.

²³ Aw yeiy ya pigsulat na manga utaw dun ni katipun: "Kay manga inulug,

"Kami na manga apostolés aw manga magdadumalaāy sa mangintu-uway asini Jérusalim, nyangumusta sa kadég mayu na manga Héntil na nyangintu-u la dun ni Antiyokya aw adti kadakula' na probinsya na Sirya aw Ciliciya.

²⁴ Dyenegg nami na awun manga utaw na nyadtu ni kamayu lekat asini na migsagunut sa anenganeng mayu magis sa sangkamulu' na palna-u nilan. Manang pada ka-edé-an mayu, wala' nami silan sugu-a adti kamayu, aw wala' nami silan atagi na katundanan magpalna-u sa maynan.

²⁵ Yanagaw pigkasambukan na ginawa nami na mamalli' kami sa manga utaw na un padala adti kamayu, eped ni Pablo aw si Bérnabi na kanaten pigginawaāan

²⁶ na gayed migpān sa kanilan pagka-utawun pangkay adti kalatayan pada mabatug ya imounun na kanaten Pangulu na si Jesu-Kristu.

²⁷ Aw pigpadala nami si Judas aw si Silas na un magmatinaw adti kamayu asini sulat ini kun unu ya pagbaya' nami.

28 Aw yan saba ya pigpalna-u kanami na Ispiritu Santo aw pigtande' nami na dili' kamu nami pabegatan sa kadégn na katanem na manga Judiyu. Manang ini ya ka-ilangan mayu dalugun:

29 Dili' mayu pagkanen ya unud na pigdugsu' da adti manga tyumanem na galu'. Aw dili' kamu magkan sa dugu' aw unud na wala' pakaluwa' ya dugu'. Aw dili' kamu magkasala-enen. Kun tumanen mayu yeiy, yan saba ya madyaw. Aw asini la taman ya sulat nami ini."

30 Yanagaw pigpapanaw da silan pasinan adti Antiyokya. Pagdateng nilan dun, pigpantipun nilan ya madégn na mangintu-uway aw pig-atag kanilan ya sulat.

31 Aw sa pagbasa na manga mangintu-uway, migkabagseg ya ginawa nilan sa palna-u na pigsulat kanilan aw to-o silan migleya.

32 Na, si Judas aw si Silas manga propita silan na Tyumanem, aw madégn uman ya piglong nilan adti manga mangintu-uway na un magpakabagseg kanilan aw magpakasalig sa pagpangintu-u nilan.

33 Pagkatigkas na pilangallaw na pag-eya' nilan dun, nyuli' silan adti migsugu' kanilan na awun ni Jérusalim. Sa wala' pa silan indeg, pigpanawagtawagan silan na manga mangintu-uway na pakadyawun na Tyumanem ya panaw nilan.

34 [Manang si Silas migpatagak adti Antiyokya.]

35 Aw kenne' pa ni Pablo aw ni Bérnabi nyatingen dun ni Antiyokya, aw madégn uman ya tyumabang kanilan migpalna-u aw migpa-edé' sa tingeg na Tyumanem.

Ya pagsuway ni Bérnabi aw ni Pablo

³⁶ Na, paglabay da na pilangallaw, miglong si Pablo kan Bérnabi, "Nate' liku-an ya manga syudad na pigpa-edé-an ta idtu muna sa Madyaw na Ubat-ubat kan Jisus, pada ka-edé-an nate' kun manu la ya kanilan pagpakabetang."

³⁷ Aw tyumande' si Bérnabi, manang kaliman nan na pa-agad nilan si Juan na pigngalanan uman na Markos,

³⁸ manang si Pablo dili' malim, kay idtu muna talana ni Pablo aw ni Bérnabi adti probinsya na Pampilya, pig-ayawan silan ni Markos aw wala' sakanan pagpadeleg agad kanilan dun ni imounun nilan adti Pampilya.

³⁹ Yanagaw to-o mig-ayil si Pablo aw si Bérnabi, aw ya syampetan yan, migsuway silan. Pigpagad ni Bérnabi si Markos aw syumakay silan sa barko pasinan adti pulu' na Cipré.

⁴⁰ Aw si Pablo, pigpamalli' nan si Silas na un magad kanan. Aw sa wala' pa silan panaw, nyanawagtawag ya manga mangintu-uway dun ni Antiyokya aw migsekat adti Tyumanem na pakadyawun nan silan. Aw nyanaw da silan.

⁴¹ Aw pyangkadtuwan nilan ya manga mangintu-uway na migkatipun nyanimba adti manga probinsya na Sirya aw Ciliciya pada pakasaligen ya pagpangintu-u nilan kan Jisus.

16

Ya pagpa-agad ni Pablo aw ni Silas kan Timotiyo

¹ Pagkatigkas na tud ni Pablo aw ni Silas adti Ciliciya, nyanaw silan adti manga syudad na Dérbi

aw Listra. Aw dun ni Listra, awun sambuk na mangintu-uway kan Jisus na pigngalanan na si Timotiyo. Na, ya ina nan utaw na Judiyu na nyangintu-u la, manang ya ama nan utaw na Grigo.

² Aw si Timotiyo pigsaya' na manga mangintu-uway na awun ni Listra aw Ikonyo.

³ Aw yan ya kaliman ni Pablo na pa-agad nilan si Timotiyo. Yanagaw pigpatuli' nan si Timotiyo pada dili' sakanan kelean na manga Judiyu dun ni manga banwa yan, kay kya-edé-an nilan na ya ama nan utaw sakanan na Grigo.

⁴ Aw sa paglegeb ni Pablo aw si Silas aw si Timotiyo sa manga lunsud, pigpa-edé' nilan adti manga mangintu-uway na dalugun nilan ya pigkasambukan da na anenganeng na manga apostolés aw manga migdumala sa manga mangintu-uway na migkatipun adti Jérusalim.

⁵ Yanagaw gayed pigpakasalig ya pagpangintu-u na manga utaw aw kada allaw kyadugangan ya manga mangintu-uway.

Ya tagaynep ni Pablo na madtu ni Macédonya

⁶ Aw migpadeleg silan adti probinsya na Galaciya, aw adti banwa na Pridya. Yan da olo' ya piglegeb nilan asuntu na wala' tumbayan kanilan na Ispiritu Santo na magpa-edé' sa Madyaw na Ubat-ubat adti probinsya na Asia.

⁷ Pagdateng nilan adti eletanan na Misya, kaliman nilan galu madtu ni probinsya na Bitinya, manang wala' silan tumbayan na Ispiritu ni Jisus.

⁸ Yanagaw piglabayan nilan ya probinsya na Misya aw tyumubang silan adti syudad na Troas.

9 Sambuk na gabi talana nilan adti Troas, awun pigpakita' na Tyumanem kan Pablo kasiling na tagaynep: Nyindeg adti tampid nan ya sambuk na utaw na taga Macédonya aw nyanginayu', law nan, "Talipag kamu adi kanami banwa na Macédonya aw tabangi kami beg."

10 Yanagaw, maksay kami migtagilan sa panaw nami pasinan adti Macédonya, kay kya-edé-an da nami na pigtawag kami na Tyumanem pada magpa-edé' sa Madyaw na Ubat-ubat kan Jisus adti manga utaw dun.*

Ya pagpangintu-u ni Lidya kan Kristu

11 Yanagaw, syumakay da kami sa barko lekat adti pantalan na Troas. Aw nyapit kami adti pulu' na Samotraciya aw salut na allaw dyumunggu' kami adti pantalan na Néapolis.

12 Lekat dun, migpadeleg ya panaw nami taman adti Pilipos na yan ya dakula' na syudad dun ni Macédonya, aw ya manga nyeya' dun manga Romanen. Aw nyatingen pa kami dun ni Pilipos seled na pilangallaw.

13 Pagdateng da na Allaw na Paglagdeng, lyumuwa' kami adti suwangan na syudad aw nyadtu kami ni tubig na malapit dun. Kay dyengeg nami na yan ya pagkatipunan na manga utaw na Judiyu, aw dun silan magpanawagtawag adti Tyumanem. Aw nytingkud kami aw pigpalekat nami ya pagbalawbalaw sa manga kāubayan na migkatipun dun.

* **16:10** 16:10 Adti Troas, nyagad da si Lukas kanan Pablo sa panaw nilan.

¹⁴ Na, ya sambuk kanilan na migpakanyeg kanami pigngalan na Lidya na taga lunsud na Tyatira. Ya talabahu nan, magpanggalin sa manga manggad na tapel ya batek aw to-o dakula' ya alaga'. Aw pangkay beke' sakanaan na Judiyu, manang mananimbaay sakanaan sa Tyumanem. Pigbukasan na Tyumanem ya anenganeng ni Lidya aw pigdawat nan ya piglong ni Pablo,

¹⁵ aw pigbautismuwan sakanaan dala ya kadég na ka-epedanan nan dun ni balay. Aw nyangi-nayu' si Lidya kanami, law nan, "Kun kya-edé-an da mayu na matinaw ya pagpangintu-u ku kan Jisus, na, adtu kamu bantuk ni balay ku." Aw dili' sakanaan malim na dili' kami maka-agad, yanagaw nyagad da kami kanan.

Ya pagkalabusu kan Pablo aw kan Silas adti Pilipos

¹⁶ Na, sambuk na allaw sa pagpasinan da nami adti pagpanawgtawagan na manga Judiyu, syumungun kanami ya sambuk na dalaga na allang na pigseledan na busaw. Aw awun kataadeng nan mag-ubat-ubat sa unu ya un dumateng, aw magi sa kataadeng nan yeiy, dakula' ya nyakuwalta na manga tagtun kanan.

¹⁷ Aw gayed sakanaan dyumalug kanami si Pablo aw migtawag, law nan, "Ya manga utaw iyan sugu-anen saba na Tyumanem na To-o Matas! Aw silan ya mig-ubat-ubat kamayu sa pa-agì na makaluwa' kamu!"

¹⁸ Aw seled na madég na allaw, wala' ya katan-tanan nan gyumelgel sa maynan. Yanagaw pig-ilaban da si Pablo, aw pig-atubang nan ya

kaubayan yan aw piglongan nan ya busaw na syumeled, "Magi dun ni ngalan ni Jisu-Kristu, sugu-un ta kaw na luwa' kaw lekat dun ni lawas nan!" Aw maksay lyumuwa' ya busaw.

¹⁹ Manang pagka-edé' da na manga tagtun na wala' da ya un nilan imanen na makakuwalta, pigdakep nilan si Pablo aw si Silas aw piggakgak nilan adti palingki, kay dun ingkud ya manga migdumala sa syudad.

²⁰ Aw pagdateng nilan adti asdangan na manga mag-usayay na taga Roma, miglimanda ya manga tagtun sa dalaga, law nilan, "Ya manga eseg ini, utaw silan na Judiyu aw silan ya du-an na nyagubut ya syudad tadun,

²¹ aw ya manga palna-u nilan wala' pag-unawa sa bala-ud tadun. Aw asuntu na Romanen kitadun, dili' tadun madawat ya palna-u nilan aw dili' tadun mabatug ya pagdalug sa kanilan katanem."

²² Madég ya manga utaw na migkatipun dun. Aw sa pagdenggeg nilan sa limanda, alag silan nyadaman aw migdengan silan dyumulus kan Pablo aw manga eped nan. Aw sa pagkita' na manga mag-usayay sa kadaman na manga utaw, pigpakésé' nilan ya kadékgadég ni Pablo aw ni Silas, aw migsugu' na badasan silan na lalabet na ulisi.

²³ Aw pagkatigkas nilan labeten, pigpabalusu nilan. Aw pigsugu' nilan ya magtatunggu-ay sa kalabusuwanan na dayaw nan tunggu-an na dili' silan makapalaguy.

²⁴ Pagdenggeg nan sa sugu' na manga mag-usayay, pig-ated nan si Pablo aw si Silas adti tenga-

tenga' na kalabusuwanan, aw piglungug nan ya manga siki nilan adti tabla na piggawangan.

²⁵ Na, pagkatenga-tenga' da na gabi, gayed si Pablo aw si Silas nyanawagtawag aw migdalan-gan sa pagdeyen sa Tyumanem, aw migpakanyeg kanilan ya manga edep na nyakalabusu.

²⁶ Aw tigkan awun mabagseg na linug aw nya-eyeng ya kalabusuwanan, aw kya-uwangan ya kadég na manga tatakep, aw nyangkakamang ya tabla na piglungugan sa manga siki nilan aw nyangka-ubad ya manga sangkali' na piggapus sa manga bekten na kadég na nyakalabusu dun.

²⁷ Aw nyakapagmata ya magtatunggu-ay. Aw sa pagkita' nan na kya-uwangan ya kadég na tatakep na kalabusuwanan, iman nan aw nyakapalaguy da ya kadég na nyakalabusu. Yanagaw pigtagnus nan ya kanan kampilan kay un galu tumuyu'.

²⁸ Manang pig-ulangagan sakanan ni Pablo, "Dili' kaw magtuyu'! Kenne' pa na kadég nami ini!"

²⁹ Aw migpakamang ya magtatunggu-ay sa saleng aw nyaksay syumeled adti tambi' na pigkalabusan kan Pablo aw kan Silas, aw nyangillupung adti asdangan nilan aw tyakigan kay to-o migteneb.

³⁰ Pagkatigkas yan, pigpa-agad nan silan adti luwa' aw law nan, "Kay Sir, unu ya ka-ilangan ku imo-un pada paluwa-en aku na Tyumanem?"

³¹ Aw tyumubag silan, "Pangintu-u kaw kan Jisus na yan ya Pangulu, aw makaluwa' kaw, dala ya manga ka-epedanan mu adti balay."

³² Aw pig-ubat-ubatan nilan sakanan sa tingeg na Tyumanem dala ya kadég na nyeya' adti balay

nan.

³³ Aw yan na udas na gabi yan, piglinisan nan ya manga abed nilan. Aw pigbautismuwan ya magtatunggu-ay dala ya kadég na ka-epedanan nan.

³⁴ Aw pigpapanik nan silan adti balay, aw pigsanggila' nan silan. Aw to-o migleya ya magtatunggu-ay aw ya kadég na ka-epedanan nan asuntu na alag da silan nyangintu-u sa Tyumanem.

³⁵ Pagkamaselem da, migsugu' ya manga mag-usayay na taga Roma sa manga pulis adti magtatunggu-ay sa kalabusuwanan, aw law nilan, "Paluwa-a ya manga eseg awun!"

³⁶ Yanagaw pig-ubat na magtatunggu-ay kan Pablo aw si Silas ya sugu' nilan, law nan, "Awun sugu' lekat adti manga mag-usayay na paluwa-en da kamu! Yanagaw luwa' da kamu, aw madyaw galu ya pagpanaw mayu."

³⁷ Manang miglong si Pablo adti manga pulis, "Pigpalabet pa kami nilan na ulisi adti asdangan na manga utaw pada mulamulaen kami aw wala' kami nilan una sadsadi, aw tigkas yan, pigkalabusu kami nilan pangkay Romanen kami. Aw adun da, kaliman nilan papanawun kami na tagutagu'. Beke' na maynan ya pa-ag! Pakadiya mayu baling silan. Kay silan da ya magpaluwa' kanami!"

³⁸ Yanagaw lyumiku' ya manga pulis adti manga mag-usayay aw pig-ubat nilan ya piglong ni Pablo. Aw nyallek ya manga mag-usayay sa pigdengeg nilan na Romanen kadi' silan,

³⁹ aw nyadtu silan ni kalabusuwanan aw

migsekat sa pasinsiya. Pagkatigkas yan, pigpagad nilan si Pablo aw si Silas adti luwa', aw nyanginayu' na indegan nilan ya syudad.

⁴⁰ Sa pagpakuwa' da nilan lekat adti kalabusuanan, nyadtu silan adti balay ni Lidya. Aw migbalawbalaw silan ya manga mangintuwaway na migkatipun dun aw pigpakashalig ya kanilan pagpangintu-u, aw tigkas yan, pig-indegan ni Pablo aw ni Silas ya syudad yan.

17

Si Pablo aw si Silas adti syudad na Tésalonika

¹ Na, pig-agiyen nilan ya manga syudad na Ampipolis aw Apolonya pasinan adti syudad na Tésalonika* na awun sinagoga na manga Judiyu dun.

² Pagdateng nilan, nyadtu si Pablo ni sinagoga aw syumeled dun ni katipun kay yan ya kanan kyanalaman. Aw seled na tulungkasimana, kada Allaw na Paglagdeng, pig-ubat-ubat nan sa manga Judiyu ya pigpasulat na Tyumanem,

³ aw pigpalabet nan kanilan na ya Kristu kailangan magti-is aw mataw lekat adti pagkamatay. Aw miglong sakanan, “Si Jisus na pig-ubat-ubat ku kamayu, yan saba ya Kristu na Misiyas na kamayu pigtagadan.”

⁴ Aw awun manga Judiyu na migpakanyeg kanan aw eped kanilan nyagagad ni Pablo aw ni Silas. Aw madég ya Héntil na dadan da nyanimba sa Tyumanem manang bagu silan mangintu-u

---

* **17:1** 17:1 Ya Tésalonika, yan ya ulu na probinsya na Macédonya.

kan Jisus, dala ya eped na mangkadengeg na kaubayan dun ni syudad.

⁵ Manang awun manga utaw na Judiyu na nyinga' kan Pablo aw kan Silas. Yanagaw migtipun silan sa manga utaw dun ni palingki na malatay ya bet na wala' ya manga talabahu, aw madég ya eped na utaw na nyaka-akup kanilan, aw alag silan migpanggubut adti seled na syudad. Aw pigsulung nilan ya balay ni Jason kay un nilan paninawun si Pablo aw si Silas aw kaliman nilan pa-agad adti asdangan na manga utaw.

⁶ Manang wala' nilan kita-a si Pablo aw si Silas. Yan ya pigleges nilan pya-agad si Jason aw manga eped na mangintu-uway, aw piggakgak nilan adti asdangan na manga magdadumalaay sa syudad aw piglimanda nilan, "Ya manga utaw yeiy, migpanggubut silan pangkay ayin na banwa, aw dyumateng da silan asini kanaten,

⁷ aw dyawat ni Jason adti balay nan. Gayed silan kunu miglong na awun sambuk na hari' na yan kunu si Jisus, yanagaw gayed ya kadég nilan nyatu sa manga sugu' ni Imperador César."

⁸ Pagdengeg na manga utaw aw manga magdadumalaay sa limanda nilan, nyagubut silan.

⁹ Yanagaw dyumawat silan sa piyansa kan Jason aw manga eped nan, aw pigpaluwa' da nilan.

Si Pablo aw si Silas adti lunsud na Bérya

¹⁰ Pagkagabi la, pigpapanaw na manga mangintu-uway dun ni Tésalonika si Pablo aw si Silas pasinan adti lunsud na Bérya. Pagdateng nilan dun, nyadtu silan ni sinagoga na manga Judiyu.

¹¹ Na, ya manga utaw na Judiyu adti Bérya maksay silan magdawat sa palna-u ni Pablo aw ni Silas kay sa manga Judiyu adtu ni Tésalonika, aw kada allaw pigsadsadan nilan kun matinaw aw kun galu' ya pigpalna-u nilan.

¹² Aw ya syampetan nan, madég kanilan ya nyangintu-u kan Jíus, eped nilan ya madég na manga kaübayan na Grigo na to-o pigkilala aw eped na manga eseg.

¹³ Manang ya manga Judiyu na taga Tésalonika, pagka-edé' nilan na si Pablo ya mig-ubat-ubat sa tingeg na Tyumanem adti Bérya, dyumalug silan uman adtu pada magtanemtanem sa malat adti kanan aw pada magubut ya manga utaw dun.

¹⁴ Aw maksay si Pablo pig-ated na manga mangintu-uway adti ligad na dagat, manang si Silas aw si Timotiyo migpatagak pa silan dun ni Bérya.

¹⁵ Ya manga utaw na mig-ated kan Pablo, nya-gad silan uman taman adti syudad na Aténas. Aw sa pagliku' nilan adti Bérya, pyamene-an silan ni Pablo na paglongun si Silas aw si Timotiyo na maksay silán dumalug adti sayid nan dun ni Aténas.

Si Pablo adti syudad na Aténas

¹⁶ Talana ni Pablo tyumagad kan Silas aw kan Timotiyo adti syudad na Aténas, migkalat ya ginawa nan kay pigkita' nan dun na to-o madég ya manga inutaw na pig-imó' nilan tyumanem.

¹⁷ Yanagaw syumeled sakanan dun ni sinagoga pada magbalawbalaw sa manga Judiyu aw sa manga Héntil na dadan nyanimba sa Tyumanem,

aw migbilingbiling eped nilan sa palna-u na Tyumanem. Aw kada allaw maynan uman ya pig-imonan adti palingki.

¹⁸ Wala' kadugay, migkita' si Pablo aw manga magpalna-uway na lekat adti iskwilahan na manga Épikuryo aw adti iskwilahan na manga Éstoyko, * aw pigpalekat nilan ya pagbilingbiling sa palna-u ni Pablo. Ya eped kanilan miglong, "Pada-pada' da ya piglong na utaw iyan!" Aw ya eped miglong, "Dun ni pag-ubat-ubat nan iman mu awun pa eped na manga tyumanem adti mawat na banwa na wala' tadun ka-edesi." Maynan ya piglong nilan kay pig-ubat-ubat ni Pablo si Jisus, aw pigpalna-u nan uman ya pagkataw na manga utaw lekat adti pagkamatay.

¹⁹ Yanagaw pigpa-agad nilan si Pablo adti Ariyopago na yan ya pigkatipunan dun ni tenga-tenga' na syudad. Aw miglong silan kanan, "Kaliman nami galu ka-edesi-an ya bagu na palna-u na pig-ubat-ubat mu.

²⁰ Kay wala' pa nami dengega ya palna-u na maynan asini banwa ini. Yanagaw pa-edesi-an kanami aw unu ya kakawasan nan."

²¹ Na, ya manga utaw na taga Aténas aw ya manga dumadayu, gayed nilan pigbalawbalawan ya pangkay unu na palna-u na dyumateng adti kanilan.

---

* **17:18** 17:18 Ya manga Épikuryuanen dyumalug sa palna-u ni Épikuryo. Aw yan ya kanan palna-u na dalugun mu ya makapaleba kanmu asini tas na lupa'. Ya manga Éstoyko dyumalug sa palna-u ni Zéno. Aw yan ya kanan palna-u na magtagen galu ya manga utaw sa ginawa nilan, aw gagaden silan galu na anenganeng nilan na madyaw. Ya duwa yeiy, alag silan utaw na Grigo.

22 Yanagaw nyindeg si Pablo adti asdangan na manga utaw na migkatipun dun ni Ariyopago, aw law nan, "Kay manga utaw na taga Aténas, kyinita' ku na to-o kamu nyatibulluk migsimba sa manga tyumanem mayu.

23 Kay sa paglegeb ku asini syudad mayu, kyinita' ku ya madég to-o na manga inutaw na manga tyumanem mayu. Awun pa kyinita' ku na sambuk na dugsu-anan na dadan da pigsulatan sa tingeg ini: 'Yeiy ya dugsu-anan adti sambuk na tyumanem na wala' kilalāā.' Yanagaw, kay manga utaw na taga Aténas, un ta kamu ubatan kun singalan ya Tyumanem yeiy na wala' pa mayu kilalāā.

24 Ya Tyumanem yeiy, yan ya mig-imo' sa kadakula' na banwa aw sa kadég na asini tas na lupa'. Aw asuntu na tagtun sakanaan sa kadég na awun ni langit aw lupa', wala' sakanaan pag-eya' adti seled na manga témple na pig-imo' olo' na manga utaw.

25 Wala' sakanaan pagsekat sa tabang na manga utaw kay yan saba ya lyekatan sa ginawa na kadég, aw yan uman ya nyatag sa kadakula' na kapelekan tadun.

26 Asini muna, pig-imo' nan ya tagna' na utaw na yan ya tyugbulan na kadég na pigpa-eya' nan asini tas na lupa', aw migbuwadbuwad silan taman na nya-imo' ya kadég na nasud. Aw pigpalpa dadan na Tyumanem ya manga eletanan na manga na-sud, aw kun sangunu ya kadugay na pag-eya' na manga utaw dun.

27 Ya kadég yeiy pig-imo' na Tyumanem pada paninawun sakanaan na manga utaw aw kita-en

nilan, manang dili' to-o mawat ya Tyumanem adti tagsambuksambuk kanaten.

²⁸ Kasiling na paglongun na manga utaw asini muna: 'Ya mig-atag kanaten sa ginawa, yan uman ya migdiyaga kanaten dun ni pag-eya' aw dun ni manga imo-unun tadun.'

Aw miglong uman asini muna ya sambuk na tyugbulan mayu na matadeng mag-ubaten, law nan: 'Kitadun saba ya kanan manga buwadbuwad.'

²⁹ "Yanagaw kun kitadun ya buwadbuwad na Tyumanem, dili' da kitadun mag-anenganeng na mig-unawa ya pagka Tyumanem nan aw ya manga inutaw na pig-imo' lekat adti bulawan, aw adti bulawan na maputi', aw adti batu, aw pangkay unu na pig-imo' na utaw na lyumekat adti katadeng nilan.

³⁰ Asini muna, wala' na manga utaw ka-edé-i ya Tyumanem, yanagaw pigpabaya-an pa nan silan. Manang adun, pigsugu' da nan ya kadég na manga utaw adti kadég na banwa na magsssel silan sa manga imo-unun nilan na malatay.

³¹ Kay un dumateng ya allaw na dadan da nan pigpamalli' na un nan ukuman ya kadég na utaw magi sa sambuk na utaw na pigsugu' da nan, aw matinaw ya kanan pagbaya'. Aw pigmatinaw da na Tyumanem adti kadég na utaw kun singalan ya pigsugu' nan, kay pigmataw nan lekat adti pagkamatay."

³² Pagdengeg da na manga utaw sa ubat-ubat ni Pablo na awun pagkataw, awun eped dun ni kanilan na mig-odoy-odoy kanan. Manang awun manga eped kanilan uman na miglong kanan,

'Iku' kaw salut adi kay kaliman pa nami mag-pakanyeg sa palna-u mu.'

³³ Aw lyumuwa' si Pablo lekat adti katipun nilan,

³⁴ manang awun uman manga utaw na dyumalug kanan aw nyangintu-u la, dala si Dyonisyo na yan ya sambuk na mag-usayay adti Ariyopago, aw ya sambuk uman na kaubayan na si Damaris. Aw awun pa manga edep na nyangintu-u.

18

Si Pablo adti syudad na Corinto

¹ Wala' kadugay, nyindeg si Pablo lekat adti Aténas aw nyanaw pasinan adti Corinto.

² Aw dun ni Corinto, bagu nan pigkilala ya sambuk na utaw na Judiyu na pigngalan na Akila. Na, si Akila taga probinsya na Ponto idtu muna, aw madugay silan ya kaubayan nan na si Priscilla nyeya' adti probinsya na Italiya. Manang awun sugu' na Impirador na si Cláudiyo na alilinan ya kadég na manga Judiyu lekat adti syudad na Roma, sakup na Italiya. Yanagaw dyumateng si Akila aw si Priscilla adti syudad na Corinto. Aw nyadtu si Pablo adti sayid nilan.

³ Aw nyeya' pa dun aw syumambuk kanilan sa talabahu, kay alag silan magtaté-ay sa madakmel na manggad na pag-imo-un layaglayag.

⁴ Aw kada simana na Allaw na Paglagdeng, nyadtu si Pablo ni sinagoga aw migbalawbalaw sa manga Judiyu aw manga Grigo aw migbilingbiling edep nilan, kay kaliman nan mangintu-u silan kan Kristu.

5 Pagdateng ni Silas aw ni Timotiyo dun ni Corinto lekat adti Macédonya, nyatibulluk ya ginawa ni Pablo adti pag-ubat-ubat sa manga Judiyu aw gayed nan pigmatinaw adti kanilan na si Jisus, yan ya Kristu.

6 Manang pig-ampangan aw pigsupla baling nilan sakanan. Yanagaw pigtaptap nan ya alikabuk adti kadékgadég nan aw law nan kanilan, “Wala' da ya labet ku kamayu! Kamayu la yan sala' kun pa-emel-emelen kamu na Tyumanem! Lekat adun adtu la aku pagpalna-u adti manga utaw na Héntil.”

7 Yanagaw pig-ayawan nan ya manga Judiyu dun aw nyadtu ni balay ni Tito Justo aw dun pag-eya' adti sayid nan. Na, si Tito Justo, utaw sakanan na Héntil aw nyanimba sa Tyumanem, aw dun ni tangkil na balay nan ya sinagoga.

8 Aw ya sambuk na magdadumalaay adti sinagoga na si Crispo, nyangintu-u la sakanan kan Jisus dala ya kadégti ka-epedanan nan dun ni balay. Aw madégti pa uman ya manga utaw dun ni Corinto na migpakanyeg sa palna-u ni Pablo aw nyangintu-u uman aw migpabautismu silan.

9 Na, sambuk na gabi, migpakita' kan Pablo si Jisus na kasiling na tagaynep, law nan, “Dili' kaw magkallek! Dili' mu pagpatenengen ya paglong sa kanak tingeg adti kanilan.

10 Kay gayed ta kaw agad-agadan. Wala' ya utaw na un magpakalat kanmu. Kay madégti pa ya utaw asini syudad ini na un pa mangintu-u kanak.”

11 Yanagaw nyatingen pa si Pablo adti syudad na Corinto seled na sangkaumay aw tenga', aw

gayed nan pigpalna-u adti manga utaw ya tingeg na Tyumanem.

¹² Pag-ingkud da ni Galyon na gubirnador sa probinsya na Akaya, migsambuk ya ginawa na manga Judiyu na wala' pangintu-u dun ni Corinto na limanda nilan si Pablo aw pigpa-agad nilan adti asdangan na ingkudanan na pag-ukum na gubirnador,

¹³ aw law nilan, "Ya utaw ini, gayed miggagad sa manga utaw adti sangkamulu' na pa-ag'i sa pagsimba sa Tyumanem, aw ya imo-unun nan lyumakad baling sa bala-ud tadun."

¹⁴ Manang sa un da galu maglong si Pablo, tyumubag si Galyon adti manga Judiyu, "Ya limanda mayu yeiy, kun tengteng kyalakadan nan ya bala-ud tadun, aw kun malat ya pig-imo' nan, awun indeganan ku pakanyegan ya diklamu mayu.

¹⁵ Manang kun yan ya pig-ayilan mayu ya kakawasan na manga tingeg mayu aw ya manga ngalan na utaw aw ya kamayu Uldin na dyalug na manga Judiyu, wala' ya labet ku kamayu mag-usay. Kamu la ya pagbaya'."

¹⁶ Aw pigpa-alilinan nan silan lekat adti asdangan na kanan ingkudanan na pag-ukum.

¹⁷ Aw asuntu na wala' pagbetangan sa ginawa na gubirnador ya limanda nilan, pig-agaw nilan si Sosténés na yan ya sambuk na magdadumalaāy sa sinagoga, aw byadasan nilan pyanumbag adti pamanag na usayanan na gubirnador. Manang pigpalipaslipasan ni Galyon ya pig-imo' nilan.

Ya pagliku' ni Pablo adti Antiyokya sakup na Sirya

¹⁸ Na, nyeya' pa na madugaydugay si Pablo dun ni Corinto, aw tigkas yan, nyanabi sakanan sa manga mangintu-uway dun aw nyanaw pasinan adti pantalan na Cénkriya. Pagdateng nilan dun, migpabulu si Pablo asuntu sa sapa' nan adti Tyumanem. Tigkas yan, syumakay sakanan sa barko pasinan adti Sirya. Aw nyagad si Akila aw ya kaubayan nan na si Priscilla.

¹⁹ Aw sa pag-apit nilan adti pantalan na Épéso, migpatagak si Akila aw si Priscilla dun. Aw nyadtu si Pablo ni sinagoga aw migbalawbalaw sa manga Judiyu na nyanimba dun.

²⁰ Aw pagkatigkas nan magpalna-u kanilan, kaliman nilan na madugay pa galu si Pablo meya' adti sayid nilan. Manang wala' sakanan kalim pagpatagen kanilan adti panaw nan,

²¹ aw law nan, "Liku-an ta kamu kun tumbay na Tyumanem." Aw nyanik si Pablo sa barko aw syumakay pasinan adti Sirya.

²² Pagdateng ni Pablo adti pantalan na Césariya, tyumukud sakanan pasinan adti Jérusalim aw nyapit adti manga mangintu-uway na nyanimba dun. Pagkatigkas na tud nan adti Jérusalim, nyanaw da uman pasinan adti Antiyokya.

²³ Pagkatigkas na pag-eya' nan dun na pilangallaw, nyindeg sakanan pasinan adti probinsya na Galaciya aw banwa na Pridya, aw pigpakasalig nan ya pagpangintu-u na kadég na manga mangintu-uway dun ni manga banwa yan.

Ya pagpalna-u ni Apolos

²⁴ Na, dyumateng adti Épéso ya sambuk na eseg na Judiyu na pigngalan na Apolos na taga

syudad na Aléksandriya. Si Apolos to-o sakanan matadeng maglong aw dakula' ya kya-edé-an nan sa pigpasulat na Tyumanem asini muna.

²⁵ Dadan da sakanan kyapalna-uwan kan Jisus, yanagaw nyatibulluk ya ginawa nan mag-ubat-ubat, aw matulid ya palna-u nan kun singalan si Jisus. Manang ya bautismu na kya-edé-an nan, yan olo' ya kan Juan.

²⁶ Aw migpalekat si Apolos mig-ubat-ubat adti seled na sinagoga na wala' ya kakallekan. Pag-pakadengge ni Akila aw ni Priscilla sa ubat-ubat nan, pigpa-agad nilan sakanan adti kanilan balay. Aw dayaw nilan si Apolos pigpalna-uwan, aw kyadugangan ya kya-edé-an nan sa manga pa-agí na Tyumanem.

²⁷ Pagkatigkas yan, migpalpa si Apolos tumali-pag sa dagat taman adti probinsya na Akaya. Aw pigpakabagseg na manga mangintu-uway dun ni Épéso sa palpa nan, aw pigsulatan nilan ya manga mangintu-uway adti Akaya pada dawaten nilan si Apolos. Pagdateng nan dun, dakula' ya nyatabang nan sa manga utaw na nyangintu-u la magi sa kallat na Tyumanem,

²⁸ kay dun ni asdangan na manga utaw, pigdeg nan ya manga Judiyu na mibilingbiling sa palna-u nan. Kay pigmatinaw nan lekat adti pigpasulat na Tyumanem na si Jisus, yan ya Kristu.

19

Si Pablo adti Épéso

¹ Na, talana ni Apolos adti Corinto, nyanaw si Pablo aw pig-agiyán nan ya manga kabuntudan

na awun ni manga banwa na Pisidya aw Pridya, aw lyumos adti syudad na Épéso. Pagdateng nan dun, awun pigkita' nan na manga mangintu-uway kan Jisus,

² aw pig-usip nan silan, law nan, “Sa pagpangintu-u mayu, nyadawat da mayu ya Ispiritu Santo?” Aw tyumubag silan, “Wala' pa nami dengega na awun kadi' Ispiritu Santo.”

³ Yanagaw nyusip si Pablo kanilan, “Na, kun maynan, unu ya kyalabetan mayu sa pagbautismu kamayu? Kanyan palna-u ya pigdalug mayu?” Aw tyumubag silan, “Kan Juan na Magbaautismuway.”

⁴ Aw miglong si Pablo kanilan, “Madyaw saba ya palna-u ni Juan, kay gayed nan pig-ubat-ubatan ya manga utaw na magselsel silan aw magpabautismu silan. Aw pigpa-edé' nan uman na awun pa makamoli kanan aw yan ya umba' pangintu-uwan. Aw yan si Jisus.”

⁵ Pagdengeg nilan sa piglong ni Pablo, yanagaw migpabautismu silan dun ni ngalan na kanaten Pangulu na si Jisus.

⁶ Pagkatigkas yan, pigpandungan silan ni Pablo na kanan palad, aw dyumateng kanilan ya Ispiritu Santo. Aw nyakapaglong silan sa madég na punganan na manga tingeg na wala' pa nilan lemena paglongan, aw mig-ubat-ubat silan sa pigpa-edé' kanilan na Tyumanem.

⁷ Aw ya kadég nilan, manga sampulu' tag duwa na tumalag eseg.

⁸ Na, seled na tulumbulan, kada simana na Allaw na Paglagdeng, syumeled si Pablo adti sin-

agoga dun ni Épéso. Aw wala' ya kakallekan nan migpadeleg migpalna-u sa manga utaw kun unu ya kakawasan na Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem. Aw dun ni pagbilingbiling nilan sa palna-u nan, pigtibagsegan nan na makalabet silan pada magagad silan mangintu-u kan Jisus.

⁹ Manang awun eped kanilan na mangkategel ya anenganeng, aw wala' silan kalim pangintu-u sa palna-u nan. Aw dun ni asdangan na kadég na awun ni sinagoga, miglong silan sa malatay adti palna-u ni Pablo. Yanagaw pig-ayawan silan ni Pablo aw pigpa-agad nan ya manga nyangintu-u la kan Kristu, aw migkatipun silan adti iskwilahan ni Tirano. Aw dun da silan ni Pablo palna-uwi kada allaw.

¹⁰ Aw yeiy ya pig-imo' nan seled na duwangkaumay. Yanagaw nyabekkal ya palna-u kan Kristu lekat adti tingeg na Tyumanem, aw dyen geg na kadég na utaw na nyeya' dun ni probinsya na Asia, pangkay Judiyu aw pangkay Héntil.

¹¹ Madég ya pig-imo' na Tyumanem na manga milagru magi kan Pablo.

¹² Pangkay ya manga panyo' aw manga tuwalya ni Pablo, pigdala adti pyangkedelan, aw dayaw pyangkaguli-an ya magkedel nilan, aw ya eped na manga utaw lyumuwa' lekat adti kanilan ya manga busaw.

¹³ Manang awun uman eped na manga Judiyu na gayed miglegeb sa banwa yan aw mig-alilin sa manga busaw. Aw adun pigdala la nilan ya ngalan na Pangulu na si Jisus dun ni pag-alilin nilan sa manga busaw, law nilan, "Pigsugu' ta kaw dun ni

ngalan ni Jisus na pig-ubat-ubat ni Pablo, luwa' kaw!"

¹⁴ Aw maynan ya pig-imo' na pitu ya mangayse' ni Iskiba na eseg. Na, si Iskiba, sambuk kunu sakanan na mangkatas na magdadugsu-ay na manga Judiyu.

15 Manang tyumubag kanilan ya busaw, lawnan, "Pigkilala ku si Jisus, aw kyilala ku uman si Pablo, manang wala' ta kamu kilalaā kun singalan kamu!"

Karina: 16 Aw pigkugpan silan na utaw na syeledan na busaw, aw byadasan nan silan pigbenget menda' na wala' da ya kadékgadég nilan. Aw nyalaguy silan lekat adti balay yan na tumalag pali'.

17 Ya kadég na nya-imo' yeiy, dyengeg na manga utaw na Judiyu aw Héntil na nyeya' dun ni Épéso, aw alag nyallek ya kadég nilan, aw pigbasaān nilan ya ngalan na Pangulu na si Jisus.

18 Aw ya syampetan nan, madégi mangintuwaway kan Jisus na migpa-edé' adti eped nilan sa manga imo-unun nilan na tagu-tagu' aw pigse selan nilan.

¹⁹ Aw dun ni kanilan, madég ya anituwan na nyandala sa libréro na yan ya lyekatan sa kanilan katadeng aw pigluduk nilan dun ni asdangan na manga utaw aw sangaba. Aw pig-iyap nilan ya alaga' na manga libréro na nyasangab, aw dyu-mateng adti kalimaán ka malalan ya drakma. *

²⁰ Yanagaw nyabekkal ya palna-u kan Kristu lekat adti tingeg na Tyumanem, aw to-o migkadégi

* **19:19** 19:19 Ya sangka drakma yan ya umba' pagtandan sa sangallaw na utaw magtalabahu.

ya manga mangintu-uway.

Ya dakula' na gubut dun ni Épéso

²¹ Pagkatigkas yan, piggagad si Pablo na Ispiritu Santo na betang adti kanan ginawa ya pagkadtu ni Jérusalim, manang un pa mapit adti manga probinsya na Macédonya aw Akaya. Aw law nan, “Kun matigkas da ya panaw ku adti Jérusalim, kailangan madtu pa aku uman ni syudad na Roma.”

²² Aw pigpa-una nan ya duwa na tyumabang kanan na si Timotiyo aw si Érasto adti Macédonya, manang migpatagak pa sakanan adti probinsya na Asia.

²³ Na, dun ni manga allaw na nyeya' pa si Pablo adti Épéso, awun dakula' na gubut dun ni syudad asuntu sa palna-u kan Jisus.

²⁴ Kay ya du-an nan awun eseg na si Dimitriyo na magtu-angay sa bulawan na maputi', aw pigtu-ang nan ya manga mayantek na balaybālay kasiling na témple na tyumanem nilan na si Artémis. Pigtandanánan nan ya manga edep nan na magtatu-angay aw pigbaligya' nilan ya kanilan manga pigimo'.

²⁵ Aw pigtipun ni Dimitriyo ya manga utaw na pigpantandanánan nan aw manga edep na magimo-ay, aw law nan, “Kay manga inulug, kya-edean da mayu na dakula' ya nyakuwalta tadun asini kanaten talabahu.

²⁶ Manang kyinita' aw dyenggeg da mayu ya utaw yan na si Pablo aw ya palna-u nan. Madég ya utaw na nyagagad nan, beke' olo' na asini Épéso, manang adti kadakula' na probinsya na Asia. Aw

yan ya pigpalna-u nan na beke' kunu na tengteng Tyumanem ya manga inutaw na pig-imo' na utaw.

²⁷ Unu ya un datengan na talabahu tadun kun gayed nan paglongan na malat ya manga pametang na pig-imo' tadun? Beke' na yeiy olo', manang malagak saba ya kadenggeg na kanaten tyumanem na si Artémis aw ya témple nan! Dili' da madi ya madég na utaw asini Asia aw kadakula' na banwa na un magsimba kan Artémis, aw dili' da kita-en ya kanan kanenggeya adti seled na témple nan."

²⁸ Pagkadenggeg na manga utaw sa piglong ni Dimitriyo, to-o silan nyadaman, aw mig-iyak-iyak silan, law nilan, "To-o madyaw si Artémis! Deyen tadun na manga Épéswanan si Artémis!"

²⁹ Aw wala' kadugay, nyagubut ya kadég na utaw dun ni Épéso. Aw pigdulus nilan ya eped ni Pablo na si Gayo aw si Aristarko na taga Macédonya, aw piggakgak nilan pasinan adti katipunanan dun ni syudad.

³⁰ Pagdengeg ni Pablo sa nya-imo' adti syudad, kaliman nan galu maglong adti manga utaw dun ni katipunanan, manang pigtagenan sakanan na manga mangintu-uway.

³¹ Aw ya manga ubaybay uman ni Pablo na mangkalangkaw dun ni probinsya na Asia, awun pigsugu' nilan adti kanan na dili' sakanan pakad-tuwun.

³² Na, adtu ni katipunanan to-o migkawayit ya manga utaw. Ya manga eped, wala' kabangal ya pigkawayit nilan. Aw madég kanilan ya wala' paka-edé' kununu ya tud na pagkatipun nilan dun.

³³ Manang awun manga utaw na Judiyu dun ni katipun, aw kaliman nilan pa-atubang si Aléjandro adti kadég na manga utaw kay yan kunu ya magpa-edé' na wala' ya labet na manga Judiyu sa pig-imo' nan Pablo. Yanagaw migpulingen si Aléjandro na dili' da silan magkawayit.

³⁴ Manang sa pagka-edé' na manga utaw na si Aléjandro utaw na Judiyu, mig-iyak-iyak silan, “To-o madyaw si Artémis! Deyen tadun na manga Épésuwanen si Artémis!” Aw wala' silan teneng seled na duwangka udas.

³⁵ Manang ya magsulatay na syudad nyabatug nan ya pagpatinep sa kawayit na manga utaw, law nan, “Kay manga ubaybay ku na taga Épéso, singalan utawa asini ya wala' paka-edé' na kitadun ya pigtaluwan sa pagtunggu' sa témplo na kanaten tyumanem na si Artémis? Kay ya kanaten banwa ya kyolugan na inutaw nan lekat adti langit.

³⁶ Singalan utawa ya un magbalyaw sa piglong ku yeiy? Yanagaw dili' kamu magkawayit aw dili' da kamu mag-imo' sa gubut,

³⁷ kay ya manga utaw na dyala mayu asini, wala' saba ya tyakaw nilan lekat adti témplo tadun, aw wala' ya piglong nilan na malatay adti kanaten tyumanem.

³⁸ Yanagaw kun awun diklamu ni Dimitriyo aw manga eped nan na mag-imo-ay adti pangkay singalan utawa, kadtuwan nilan galu ya manga mag-usayay aw manga magdadumalaāy sa syudad. Aw dun da nilan limandaān.

³⁹ Aw kun awun eped na diklamu na pangkay

singalan kamayu, madyaw pa usayen dun ni allaw na pagkatipun tadun, dili' da asini,

⁴⁰ pagaw dengegen na manga migdumala adti Roma na awun gubut asini kanaten aw pagaw kitadun baling ya pasala-en nilan. Wala' ya indeganan tadun saba maggubut."

⁴¹ Aw pagkatigkas nan maglong, pigpa-uli' nan ya manga utaw.

20

Ya panaw ni Pablo adti Gréciya aw Macédonya

¹ Pakatigkas da na gubut, pigpatawag ni Pablo ya manga mangintu-uway dun ni Épéso na un magkatipun, aw pigpakabagseg nan silan. Aw tigkas yan, nyanabi sakanan kanilan aw nyindeg da pasinan adti probinsya na Macédonya.

² Aw lekat dun, madég ya manga banwa na pigkadtuwan nan aw gayed nan pigpakabagseg ya manga mangintu-uway. Aw lyumos sakanan adti probinsya na Gréciya.

³ Aw nyeya' pa sakanan dun seled na tulumbulan. Tigkas yan, migpalpa si Pablo sumakay sa barko pasinan adti Sirya. Manang pagkade' nan na pigbantakan sakanan na manga utaw na Judiyu, yanagaw lyumiku' sakanan adti Macédonya.

⁴ Aw nyagad kanan si Sopater na ise' ni Pirro na taga Bérya, aw si Aristarko aw si Sérgio na alag taga Tésalonika, aw si Gayo na taga Dérbi, aw si Timotiyo, aw ya duwa uman na taga Asia na si Tikiko aw si Tropimo.

⁵ Aw pagdateng nami adti Pilipos, nyuna ya manga eped ni Pablo adti Troas aw adtu silan pagtagad kanami.

⁶ Pagkatigkas da na Pista na Pan na Wala' Patulina, pig-indegan nami ya Pilipos, aw syumakay sa barko. Pagkatigkas na limangallaw, dyumateng kami adti Troas, aw migkita' kami ya manga eped nami na nyaka-una, aw dun da kami pag-eya' seled na sangkasimana.

Ya pagkataw ni Yutiko lekat adti pagkamatay

⁷ Pagdateng na allaw na Linggo, migkatipun kami ya manga mangintu-uway na un magsambuk kuman. Aw migpalekat si Pablo migpalna-u menda' na migtenga' ya gabi, kay pagkaallaw un sakanan manaw.

⁸ Na, adtu ni katlu na kansad awun madég na saleng, aw kya-ilawan ya gibalayan na kyatipunan nami.

⁹ Aw talana ni Pablo mig-ubat-ubat, nyantaw adti bintana' ya sambuk na eseg na bagu pa ya ginawa na si Yutiko, aw pigtudtud sakanan. Aw asuntu sa kadugay na pagpalna-u ni Pablo, nyakatulug si Yutiko, aw tigkan yan kolug, aw tulungkansad ya katas na kyolugan nan taman adti lupa'. Aw pig-engat nilan na wala' da ya ginawa.

¹⁰ Manang nyanog si Pablo aw piglebleban nan aw kepkepa. Aw miglong si Pablo, "Dili' kamu magkallek kay nyataw da sakanan."

¹¹ Pagliku' ni Pablo adti tas, kyuman ya kadég nami. Tigkas yan, migpadeleg pa sakanan mig-

ubat-ubat menda' na migpakallawunun, aw pagkatigkas nan magpalna-u, nyindeg sakanan.

¹² Aw si Yutiko, pya-agad na manga utaw nyuli', aw to-o silan migleya kay nyataw da sakanan.

Ya pagtipun ni Pablo sa manga maggagaday na taga Épéso

¹³ Yanagaw syumuway kanami si Pablo, aw nyuna kami kanan syumakay sa barko pasinan adti pantalan na Asos, kay ya palpa ni Pablo na manaw da sakanan pasinan adtu aw apiten da nami adti Asos.

¹⁴ Aw sa pagdateng da nami dun, nyanik sakanan sa barko aw syumakay eped nami pasinan adti pantalan na Mitiléné.

¹⁵ Pagkatigkas nami mapit dun ni Mitiléné, syumakay da kami uman aw pagkasambuk na allaw pigdipagan da nami ya pulu' na Kiyos. Aw pagkasalut da na allaw nyapit da kami uman adti pulu' na Samos, aw pagkasalut pa uman na allaw dyumateng kami adti pantalan na Miléto.

¹⁶ Kay yan ya kaliman ni Pablo na dili' da mapit adti Épéso pagaw masalang sakanan dun ni probinsya na Asia, kay migkagallat sakanan adti Jérusalim pada tumambung sa Pista na Allaw na Pentekostés.

¹⁷ Sa bagu pa kami dyumateng adti Miléto, pigpatawag ni Pablo adti sayid nan ya manga maggagaday sa manga mangintu-uway na awun ni Épéso.

¹⁸ Pagdateng nilan adti Miléto, miglong si Pablo kanilan, "Kay manga inulug, kya-edé-an da mayu

ya kanak manga imo-unun idtu muna sa pag-eya' ku adti sayid mayu, lekat pa adti tagna' na pagdateng ku asini probinsya na Asia.

¹⁹ Dun ni kanak imo-unun na pig-atag na kanaten Pangulu, wala' aku pagpatastas pangkay ya manga luwa' ku gayed nyangkataktak. Pangkay pigpakalugan aku na manga kadégan ku na Judiyu aw byantakan aku nilan, manang gayed ku dyalug ya sugu' ni Jisus.

²⁰ Aw kya-edé-an mayu uman na dun ni pag-ubat-ubat ku wala' ya pigtagu' ku pangkay sambuk, manang pigbukasan ku adti kamayu pada magkasalig ya pagpangintu-u mayu. Pigpalna-uwan ta kamu dun ni katipun mayu aw pangkay adti kamayu manga balay.

²¹ Alag ku pig-ubat-ubatan ya manga Judiyu aw ya manga Héntil, na magselsel silan aw lumiku' adti Tyumanem aw pangintu-uwan nilan ya kanaten Pangulu na si Jisu-Kristu.

²² Aw manaw da aku adun adti Jérusalim kay yan ya sugu' kanak na Ispiritu Santo. Aw wala' ku ka-edé-i kun unu ya un ku datengan dun.

²³ Yan olo' ya kya-edé-an ku na pangkay ayin na syudad aw lunsud ya kadtuwan ku, pigpa-edé' aku dadan na Ispiritu Santo na madég ya kalugan na dumateng pa kanak aw dala ya pagkalabusu kanak.

²⁴ Manang dili' ku demet ya kanak pagka-utawun. Yan olo' ya kaliman ku na tigkasen ya manga imo-unun na pigtaligu kanak na Pangulu tadun na si Jisus, na yan ya pagpa-edé' sa Madyaw na Ubat-ubat sa kallat na Tyumanem.

²⁵ "Na, ya kadég mayu na pigpalna-uwan da ku

sa paghari' na Tyumanem, kya-edé-an ku adun na dili' da kitadun salut magkakitaāy.

²⁶ Yanagaw paglongun ta kamu adun, kun awun dun ni kamayu na dili' makaluwa' lekat adti pa-emel-emel na Tyumanem, na, beke' da yan na kanak sala'.

²⁷ Kay wala' ya pigtagu' ku kamayu pangkay sambuk. Pigbangal da ku kamayu ya kadakula' na pagkaliman na Tyumanem aw ya kanan palpa.

²⁸ Yanagaw pakatanawi mayu ya kamayu pagka-utawun aw ya kadég na manga mangintuway na pigtaligu kamayu na Ispiritu Santo, aw sanggila-a mayu ya kadég na nyangintu-u na pigbayadan da na Tyumanem magi sa dugu' na Ise' nan.

²⁹ Kay kya-edé-an ku na kun wala' da aku asini sayid mayu, awun sumeled adti kamayu katipun na magpalna-u sa galu' pada pasuwayen kamu dala ya manga mangintu-uway na pigtaligu kamayu. Ya manga magpalna-uway yeiy, un kamu saba nilan kalaten na wala' ya pagkallat.

³⁰ Aw beke' na yan olo', manang awun uman utaw na lekat dun ni kamayu na magpalna-u sa galu' na magpasuway sa manga mangintu-uway pada ya kanilan palna-u yan da ya dalugun.

³¹ Yanagaw gayed kamu magpakatadeng. Anenganenga mayu ya pag-eya' ku adti sayid mayu seled na tulungkaūmay. Allaw aw gabi, wala' ku patenenga ya pagpalna-u adti kadég mayu pangkay to-o aku migti-is.

³² "Aw adun, taligu la ta kamu adti Tyumanem, aw tabangan kamu na kanan tingeg. Kay ya tingeg nan yan ya magpa-edé' sa kallat nan aw magpak-

abagseg sa pagpangintu-u mayu, aw dun da mayu ka-edé-i na atag nan saba ya kanan pigpakang adti manga utaw na pigtani la nan.

³³ Na, wala' aku kaybeg sa kuwalta aw kadégkadég mayu,

³⁴ aw kya-edé-an mayu na migtalabahu aku pada awun pagkamangan nami ya kanak manga edep sa kanami manga kapelekan.

³⁵ Aw sa kadég na pig-imo' ku, pigpakita' ku kamayu ya kaseb na umba' mayu silingan kay ka-ilangan makatabang kamu sa manga utaw na wala' ya pagkamangan. Aw dili' mayu pagkalin-gawan ya piglong ni Jisus na Pangulu tadun, na 'Madyaw to-o ya kana utaw na nyatag kay sa pig-atagan.' ”

³⁶ Pagkatigkas ni Pablo maglong, lyumuhud sakanan edep nilan aw nyanawagtawag adti Tyumanem.

³⁷ Aw to-o silan migsasugaway aw pigkepkep nilan si Pablo *

³⁸ kay to-o migkalat ya ginawa nilan asuntu sa piglong nan na dili' da nilan sakanan kita-en salut. Pagkatigkas yan, pig-ated nilan adti pantalan na un manik sa barko.

21

Ya pagpasinan ni Pablo adti Jérusalim

¹ Aw pig-indegan da nami silan aw lyumakted ya kanami pigsakayan adti pulu' na Kos. Aw

* **20:37** 20:37 Pigsulat adti tingeg na Grigo na pig-alekan nilan si Pablo, kay yan ya katanem na manga utaw na Grigo.

pagkasalut na allaw nyadtu kami ni pulu' na Rodas, aw lekat dun syumakay kami pasinan adti pantalan na lunsud na Patara.

² Dun ni Patara, awun pigkita' nami na barko na un magpasinan adti Ponisy, yanagaw syumakay kami.

³ Pigkita' nami ya pulu' na Cipré apit adti kawala, aw migpadeleg kami pasinan adti probinsya na Sirya. Nyanog kami adti pantalan na Tiro kay dun awasa ya dakula' na kalga nilan.

⁴ Aw pyaninaw nami ya manga mangintu-uway adti Tiro, aw adtu kami bantuk ni tampilid nilan seled na pitungallaw. Aw pig-ubatan nilan si Pablo na dili' sakanan lumos adti Jérusalim kay yan ya pigpa-edé' kanilan na Ispiritu Santo.

⁵ Manang pagkatigkas da na pitungallaw, nyindéng kami si Pablo aw pig-ated kami na kadég na manga mangintu-uway taman adti luwa' na syudad. Nyagad ya kanilan manga kaübayan aw ya manga mangayse' nilan. Aw migpansiluhud kami dun ni baklayan aw nyanawagtawag adti Tyumanem.

⁶ Aw nyanabi kami kanilan aw tigkas yan nyanik da uman kami sa barko. Aw nyan-uli' da ya manga mangintu-uway.

⁷ Migpadeleg ya pagsakay nami lekat adti Tiro aw dyumateng kami adti pantalan na Tolémayis. Pagpanog nami, nyadtu kami ni manga mangintu-uway aw mig-eya' pa kami dun seled na sangallaw.

⁸ Pagkamaselem da, migpadeleg ya panaw nami. Pagdateng nami adti Césarya, dun kami bantuk ni balay ni Pilipi na yan ya sambuk na

mag-ubat-ubatay kan Kristu. Aw sambuk uman sakanan na nyakasakup sa pitu ya eseg na pigpamalli' na manga apostolés idtu muna.*

⁹ Aw ya upat ya ise' nan na dalaga awun kataadeng nilan na lekat adti Tyumanem na mag-ubat-ubat sa un nan pa-edé' kanilan.

¹⁰ Talana nami adti balay nilan seled na pilangallaw, awun dyumateng na propita lekat adti Judiya na si Agabo.

¹¹ Aw nyawun sakanan adti sayid nami. Aw pigkamang nan ya elen ni Pablo aw banggeti nan ya kanan siki aw bekten, aw law nan, "Ini ya piglong na Ispiritu Santo: 'Kasiling na maynini, un banggetan uman na manga Judiyu adti Jérusalim ya tagtun sa elen ini aw atag nilan adti manga Héntil.' "

¹² Ya piglong ni Agabo, dyen geg na kadég nami dala ya manga ka-epedanan dun, aw to-o kami nyanginayu' kan Pablo na dili' da nan padelegen ya kanan palpa na madtu ni Jérusalim.

¹³ Manang miglong si Pablo, "Ananga' kamu magsugaw kanaken? Ananga' mayu pakalumayen ya kanak anenganeng? Nyatagilan da ya kanak ginawa sa unu ya un dumateng kanaken, pangkay kalabusuwun aku na manga utaw, aw pangkay patayen aku nilan adti Jérusalim asuntu sa ngalan na Pangulu tadun na si Jisus."

¹⁴ Aw pagka-edé' nami na dili' mabatug tagenan si Pablo, wala' da nami sakanan tageni. Yan olo' ya piglong nami, "Ma-imo' galu ya pagkaliman na Tyumanem."

---

* **21:8** 21:8 Mabasa adti kapitulu 6:5-6.

15 Pagkatigkas na manga allaw yan, migtagilan kami na un magpasinan adti Jérusalim.

16 Aw awun nyagad kanami na manga mangintu-uway na lekat adti Césarya, aw pigated kami nilan taman adti balay ni Manason kay yan ya un nami bantukan. Na, idtu muna taga Cipré si Manason aw yan ya sambuk na utaw na nyaka-una nyangintu-u kan Jisus.

Ya pagkakitaāy ni Pablo aw ni Santiago

17 Pagdateng nami adti Jérusalim, ya manga inulug dun na mangintu-uway migleya silan dyumawat kanami.

18 Aw sa pagkamaselem da, nyadtu kami si Pablo adti kan Santiago, aw dun da kami pagkakitaāy ya kadégnan na manga migdumala sa manga mangintu-uway.

19 Pagkatigkas ni Pablo mangumusta kanilan, pigdandan nan ya kadégnan na pigpan-imo' na Tyumanem adti manga Héntil magi sa pag-ubat-ubat nan.

20 Pagdengeg nilan sa piglong nan, alag silan migsideyen sa Tyumanem. Aw tigkas yan, piglongan nilan si Pablo, law nilan, "Kya-edé-an mu, kay inulug, na matag pilammalalan ya Judiyu na nyangintu-u la kan Kristu. Aw ya kadégnan alag nyatibulluk ya kanilan anenganeng dyumalug sa Uldin tadun.

21 Na, dyeneggan nilan na pigpalna-uwan mu ya kadégnan na manga Judiyu na nyeya' adti manga banwa na manga Héntil. Aw yan kunu ya palnau mu kanilan, na dili' da dalugun ya Uldin na pigatag kanaten na Tyumanem magi kan Moysis, labi la ya sugu' na pantuli-en ya mangayse', aw dili'

da nilan dalugun ya manga katanem tadun na manga Judiyu.

²² Na, unu ya un tadun imo-un pada ka-edé-an nilan na beke' na maynan ya palna-u mu? Kay dengegen saba nilan na dyumateng da kaw asini.

²³ Yanagaw ini ya madyaw mu imo-un: Awun upat ya eseg asini na mig-imo' sa sapa' adti Tyumanem.

²⁴ Agad kaw kanilan adti Témplo aw kaágadan mu ya manga katanem na manga Judiyu dun ni un nilan imo-un sa paglinis sa kanilan pagka-utawun. Aw ikaw ya magbayad pada umba' silan buluwun, kay nyalingeb da ya sapa' nilan adti Tyumanem. Kun matuman mu ya kadéy yeiy, ka-edé-an na kadéy na utaw na beke' na matinaw ya pigdengeg nilan kanmu. Ka-edé-an nilan na kenne' pa mu dyalug ya Uldin na manga Judiyu.

²⁵ Na, pigsulatan da nami ya manga Héntil na nyangintu-u la, aw yan olo' ya pigpa-edé' nami kanilan: Dili' nilan pagkanen ya unud na pigdugsu' da adti tyumanem na galu'. Aw dili' silan magkan sa dugu', aw dili' silan uman magkan sa unud na ayep na wala' pakaluwa' ya dugu' nan. Aw dili' silan magkasala-enen."

²⁶ Yanagaw pagkasalut na allaw pigpa-agad ni Pablo ya upat ya eseg aw migdengan silan sa pigpan-imo' nilan na un linisan ya kanilan pagka-utawun. Pagkatigkas nilan imo-un, nyadtu silan ni Témplo, aw migpa-edé' si Pablo adti manga magdadugsu-ay kun kinunu ya pagkalingeb na sapa' na tagsambuksambuk kanilan adti Tyumanem. Aw dun nilan ka-edé-i kun kinunu silan pag-atag sa kanilan dugsu' adti Tyumanem.

Ya nya-imo' kan Pablo adti pamanag na Témplo

²⁷ Sa agpet da malingeb ya pitungallaw na paglinis kanilan, si Pablo kyinita' na manga Judiyu na taga Asia adti Témplo. Yanagaw pigsutsutan nilan ya manga eped nilan na Judiyu pada kadamanan si Pablo. Aw pigdulus nilan sakanan,

²⁸ aw mig-ulangag silan na maglong, “Tabangi kami! Kadég mayu na utaw na Isra-él! Ya utaw ini, pangkay ayin sakanan kadtu gayed maglong sa malatay adti kanaten na manga Judiyu, dala ya kanaten Üldin aw ya kanaten Témplo! Aw beke' na yan olo', manang pig-alladan nan uman ya manga utaw na Grigo asini pamanag na Témplo na dili' nilan umba' seledan!* Piglipa-an nan ya Témplo!”

²⁹ Yan ya du-an nan na maynan ya piglong nilan, kay kyinita' nilan idtu muna si Tropimo na taga Épéso na eped ni Pablo dun ni Jérusalim, aw iman nilan aw aw pigpa-agad sakanan ni Pablo adti pamanag na Témplo.

³⁰ Wala' kadugay nyagubut ya kadég na utaw dun ni Jérusalim, aw migkagallat silan nyalaguy pasinan adti pamanag na Témplo. Aw pig-awidan nilan si Pablo aw pigpaluwa' nilan. Aw pigtakepan nilan ya manga suwangan na Témplo.*

³¹ Sa un da nilan galu patayen si Pablo, pigubatan ya komandér na manga sundalu na taga Roma na nyagubut ya kadég na utaw dun ni

* **21:28** 21:28 Ya eped na manga pamanag na Témplo, kun sumeled ya utaw na beke' na Judiyu, patayen sakanan, kay piglipa-an nan ya kadakula' na pamanag dala ya Témplo. * **21:30** 21:30 Yan ya pigtakepan nilan ya manga suwangan adti inalad na nyaka-elet sa duwa ya pamanag.

Jérusalim.*

³² Yanagaw, migpa-agad sakanan sa manga kapitan aw manga sundalu nilan aw maksay nyalaguy pasinan adti kadég na manga utaw na migkalingkaga'. Pagkita' na manga utaw sa komandér aw manga sundalu, pigbotonan nilan ya pagpanumbag kan Pablo.

³³ Aw dyumulud ya komandér kan Pablo aw pigdakep nan. Aw migsugu' na pusasan si Pablo na duwa ya sangkali'. Tigkas yan, pig-usip na komandér ya manga utaw, "Singalan utawa yeiy? Unu ka' ya sala' nan?"

³⁴ Manang wala' nan kabangal ya tubag asuntu sa kasélék na kadég na utaw. Aw wala' na komandér ka-edé-i kun unu ya diklamu nilan, yanagaw pigsugu' nan ya manga sundalu na ated si Pablo adti seled na kampo.

³⁵ Aw pagdateng nilan adti dalem na agdan na kampo, pigpa-ingkud sakanan adti abaga na duwa ya sundalu asuntu sa kabulut na manga utaw,

³⁶ kay pigdalug nilan si Pablo aw mig-iyak-iyak silan na maglong, "Pataya sakanan!"

Ya piglong ni Pablo adti manga utaw na nyadaman kanan

³⁷ Sa un da si Pablo dalaēn adti seled na kampo, nyakaselat sakanan miglong sa komandér, law nan, "Kay Sir, awun paglongun ku galu kanmu." Aw tyumubag ya komandér, "Matadeng kaw kadi' sa tingeg na Grigo!

* **21:31** 21:31 Dun ni inalad na Témple, malapit dun ya kampo na Antoniya na yan ya bantukanan na manga sundalu na taga Roma.

38 Iman ku aw ikaw ya Ihiptuwanen na nyatu sa gubirnu adun na bagu aw miggagad sa upatem-malalan ya ribildi adti kaligbinan.”

39 Aw tyumubag si Pablo kanan, law nan, “Beke' aku na utaw yan. Judiyuaku na taga Tarso, probinsya na Ciliciya, aw matas ya dengeg na syudad yan. Manginayu' aku beg kanmu na tumbay mu kanak ya paglong adti manga utaw.”

40 Aw pigtumbay na komandér kanan ya paglong, yanagaw nyindeg si Pablo dun ni tas na agdan, aw migpulingen adti manga utaw na matinep silan. Aw sa pagkatinep da nilan, migpalekat si Pablo miglong kanilan sa tingeg na Hibriyu na kyalabetan na kadég nilan, law nan,

22

1 “Kay manga inulug ku aw manga mangkatikadeng, pakanyegi mayu ya tingeg ku na yan ya un magtameng kanak.”

2 Pagdengeg nilan sa tingeg na Hibriyu na piglong nan, to-o pa silan nyatinep. Yanagaw migpadeleg si Pablo miglong,

3 “JUDIYU AKU UMAN NA NYAUTAW ADTI TARSO, sakup na Ciliciya, manang asini aku ni Jérusalim tulin. Si Gamalyél ya migpalna-u kanak, aw dayaw aku nan pigpalna-uwan sa kadég na awun ni Uldin na kanaten tyugbulan. Nyatibulluk ya anenganeng ku dyumalug sa Tyumanem kasiling mayu adun.

4 Aw ya manga dyumalug sa palna-u ni Jisus, pigpamulayaman ku silan menda' adti pagkamatay nilan. Pigdakep ku silan aw pigpagapus

pangkay eseg aw kaübayan, aw pigpikalabusu ku silan.

⁵ Usipa mayu ya pangulu na manga magdadugsu-ay aw manga mag-usayay. Silan ya magmatinaw na ya kanak piglong adun alag saba matinaw. Kay lekat adti kanilan dyawat ku ya manga sulat na un ku pakita' adti manga kadégan ku na Judiyu adti manga sinagoga na awun ni Damasko. Ya manga sulat yeiy, palangad pagtumbay kanak sa pagdakep sa manga utaw na dyumalug sa palna-u ni Jisus, pada gapusun silan aw pa-agad asini Jérusalim na un pa-emel-emelen. Yanagaw nyanaw aku adti Damasko na un magdakep kanilan.

⁶ "Sa malapit da aku adti Damasko na manga alas dosi la, bigla' awun kalalamdag na to-o masilang na lekat adti tas na langit na nyakapalibed kanak,

⁷ aw dayaw aku nyatuwad dun ni lupa', aw awun tingeg na dyen geg ku, 'We Saulo! We Saulo! Ananga'aku mu gayed pamulayaman?'

⁸ Aw nyusip aku kanan, 'Singalan kaw kay Sir?' Aw tyumubag sakanan, 'Aku saba si Jisus na taga Nasarit na gayed mu pigpamulayaman.'

⁹ Na, ya manga edep ku, kyinita' nilan ya kalalamdag manang wala' nilan kalabeti ya tingeg na miglong kanak.

¹⁰ Aw nyusip aku salut kanan, 'Kay Sir, unu ya madyaw ku imo-un?' Aw miglong si Jisus kanak, 'Pagbangun kaw aw kadtu kaw ni Damasko, aw dun da pa-edé-an kanmu ya kadég na pigpalpa ku dadan kun unu ya un mu imo-un.'

¹¹ Manang wala' da aku kita' asuntu sa kasilang

na kalalamdag, yanagaw pig-agak aku na kanak manga eped aw pig-ated aku nilan adti Damasko.

¹² “Na, awun eseg dun ni Damasko na pign-galanan na Ananiyas. Nyatibulluk ya aneng-neng nan dyumalug sa Uldin tadun aw pigsaya' sakanan na kadég na manga Judiyu na nyeya' dun.

¹³ Aw dyumulud si Ananiyas kanak aw nyindeg adti tampilid ku, law nan, ‘Kay inulug Saulo, kumita' da kaw!’ Aw dayaw aku kyumita' salut aw kyinita' da ku sakanan.

¹⁴ Aw piglongan aku nan, ‘Ya Tyumanem na pigsimba na kanaten tyugbulan asini muna, yan ya nyamalli' kanmu pada ka-edé-an mu ya kanan pagkaliman aw kita-en mu si Jisus na yan ya wala' ya sala' aw dengegen mu ya kanan tingeg.

¹⁵ Kay ikaw ya magmatinaw kanan adti kadég na manga utaw aw pa-edé' mu kanilan ya kyinita' mu aw ya kanmu pigdengeg.

¹⁶ Na, unu pa ya tyagadan mu adun? Pagbangun da kaw aw pagpabautismu la kaw, aw tawaga ya ngalan nan pada kalinisan kaw sa kanmu manga sala’.

¹⁷ “Pagkatigkas yan, lyumiku' aku asini Jérusalim, aw talana ku nyanawagtawag dun ni Témplo, awun pigkita' ku na kasiling na tagaynep.

¹⁸ Kyinita' ku si Jisus na miglong kanak, ‘Maksay indegi ya Jérusalim adun! Panamal da kaw! Kay ya manga utaw asini, dili' silan dumawat sa pag-ubat-ubat mu na magmatinaw kanak.’

¹⁹ Aw tyumubag aku kanan, ‘Kay Pangulu, kya-edé-an da nilan ya pigpan-imo' ku idtu muna. Kyatpedan ku ya manga sinagoga pigdakepan sa

manga utaw na nyangintu-u kanmu, aw pigpaka-labusu ku silan aw byadasan ku pyamunalan.

²⁰ Kya-edé-an da nilan uman na tyumande' aku sa pagpatay kan Éstéban kay yan ya sambuk na migmatinaw kanmu. Aku saba ya pigtaliguwan sa manga sa-ul na manga utaw na migpatay kanan.'

²¹ Manang miglong pa si Jisus kanak, 'Panaw da kaw. Kay un ta kaw padala adti manga Héntil na nyeya' adti mawat! "

²² Dun da taman ya pagpakanyeg na manga utaw sa tingeg ni Pablo, kay to-o silan nyadaman asuntu sa moli na piglong nan. Aw migpan-iyaki-yak silan na maglong, "Pataya mayu sakanan! Ya-i la mayu pagmatawa ya utaw iyan!"

²³ Aw migpadeleg silan mig-iyak-iyak kay to-o nyadaman. Aw pigluwas nilan ya kanilan manga sa-ul aw kyumamang sa kutu na lupa' aw pigsabug nilan adti tas.

²⁴ Yanagaw migsugu' ya komandér na pa-agad si Pablo adti seled na kampo. Pagkatigkas yan, pigpalabet nan kanilan si Pablo menda' na ubat-ubat nan kun unu ya du-an na nyadaman kanan ya manga Judiyu.

²⁵ Manang sa talana nilan piglagket si Pablo adti aligi na un labeten, piglongan nan ya kapitan na nyindeg dun ni tampid nan, law nan, "Unu, pigtumbay na bala-ud mayu ya paglabet sa utaw na Romanen pangkay wala' pa sakanan usayi?"

²⁶ Pagdengeg na kapitan sa usip ni Pablo, kyad-tuwan nan ya komandér aw piglongan nan, "Mag-pakatanaw kita sa un ta imo-un sa utaw yeiy kay Romanen kadi' sakanan!"

²⁷ Yanagaw kyadtuwan uman na komandér si Pablo aw pig-usip nan, law nan, “Ubatan kanak, Romanen kaw?” Aw tyumubag si Pablo, “E-e.”

²⁸ Aw miglong ya komandér, “Dakula' ya pigbayad ku sa kanaken pagka Romanen.” Aw tyumubag uman si Pablo, law nan, “Romanen aku lekat pa adti kanak pagkautaw.”

²⁹ Yanagaw, maksay si Pablo pig-ubadan na manga sundalu aw wala' da nilan labeta. Aw nyallek uman ya komandér kay kya-edé-an nan na Romanen kadi' ya utaw na pigpagapus nan.

Ya pag-usay kan Pablo adti matas na usayanan na manga Judiyu

³⁰ Manang kaliman pa na komandér ka-edé-an kun unu ya tengteng na du-an na piglimanda na manga Judiyu si Pablo. Yanagaw pagkasalut na allaw, pigpatawag nan ya manga mangkatas na magdadugsu-ay aw ya kadég na manga magusayay. Aw pigsugu' nan na pa-agad si Pablo adti asdangan nilan na un usayan.

23

¹ Aw pigtengtengan to-o ni Pablo ya manga magusayay aw law nan, “Kay manga inulug ku, sa kadég na pigpan-imo' ku taman adun, kyinita' na Tyumanem na malinis ya kanaken anenganeng aw wala' ya un pagsala' kanak.”

² Na, si Ananiyas ya pangulu na manga magdadugsu-ay. Aw sa pagdengeg nan sa piglong ni Pablo, pigsugu' nan ya utaw na malapit kan Pablo na sampalen ya baka' nan.

³ Aw miglong si Pablo kan Ananiyas, "Sampalen kaw uman na Tyumanem! Kay migtallalingu' kaw! Nyingkud kaw adti ingkudanan na pagukum aw iman mu aw madalug mu ya Uldin na manga Judiyu adti pag-usay kanak, manang dun ni pagpasampal mu kanak, kyalakadan mu ya Uldin."

⁴ Aw miglong ya manga utaw na mibantay, "Pigsupla mu ya pangulu na manga magdadugsu-ay na Tyumanem!"

⁵ Aw miglong si Pablo, "Kay manga inulug ku, wala' ku ka-edé-i na yan kadi' ya pangulu na manga magdadugsu-ay, kay kun kya-edé-an pa ku, wala' aku san paglong. Kay yan ya pigpasulat na Tyumanem asini muna, 'Dili' kamu maglong sa malatay adti manga migdumala kamayu.'*

⁶ Na, sa pagkita' ni Pablo na awun manga Sadusiyo aw manga Parisiyo dun ni katipun, yanagaw miglong sakanan sa mabagseg na tingeg dun ni matas na usayanan, "Kay manga inulug ku, sambuk aku na Parisiyo, aw ya tyugbulan ku Parisiyo uman. Manang yan ya du-an nan na pigusayanaku kay awun pig-iman ku na matawun uman salut na Tyumanem ya nyangkamatay."

⁷ Paglong ni Pablo seiy, ya manga Parisiyo aw ya manga Sadusiyo nya-imo' ya dakula' na ayil, aw yan ya syampetan nan, nyatenga' ya katipun dun ni usayanan.

⁸ Na, yan ya lyekatan na ayil kay ya manga Sadusiyo wala' silan pangintu-u na awun pagkataw na utaw na lekat adti pagkamatay,

---

* **23:5** 23:5 Mabasa adti Éxodo 22:28.

aw wala' uman silan pangintu-u sa manga dili' pagkita-en pangkay manga anghil aw ispiritu. Manang ya manga Parisiyo nyangintu-u sa kadégiyeiy.

⁹ Yanagaw, mig-ipasu' pa ya kanilan ayil, aw nyan-indeg ya manga magpalna-uway sa Uldin na nyaka-akup dadan sa manga Parisiyo, aw to-o silan syumelseg miglong, "Wala' ya malatay na kyinita' nami na pig-imo' na utaw yeiy! Basi awun dili' pagkita-en na miglong kanan, aw kun beke' na ispiritu, basi anghil ya miglong kanan."

¹⁰ Aw tantanan nilan mag-ayil nyagubut ya katipun nilan. Aw nyallek ya komandér pagaw kabentadan nilan si Pablo, yanagaw pigsugu' nan ya manga sundalu na kamangen si Pablo lekat adti usayanan aw pa-agad adti kampo.

¹¹ Pagkagabi yan, migpakita' si Jisus kan Pablo aw miglong kanan, "Dili' kaw magkallek! Pigmatinaw da aku mu asini Jérusalim. Aw ka-ilangan matinawun aku mu uman adti syudad na Roma."

Ya pagbantak na manga Judiyu na patayen si Pablo

¹² Pagkamaselem yan, awun manga Judiyu na migkatipun aw byantakan nilan si Pablo. Migsasapa-ay silan na dili' silan kuman aw dili' uman minem menda' na mapatay nilan si Pablo.

¹³ Sobla silan kapatan ya migbantak.

¹⁴ Pagkatigkas yan, nyadtu silan ni asdangan na manga mangkatas na magdadugsu-ay aw manga magdadumalaay sa manga Judiyu, aw law nilan, "Migsasapa-ay kami na dili' kami kuman aw dili' uman minem kun dili' nami una mapatay si Pablo.

¹⁵ Yanagaw madyaw kun kamu aw ya manga eped mayu na mag-usayay ya magsekat adti komandér na paliku-un si Pablo asini kamayu pada sadsadan pa ya limanda kanan. Aw sa dili' pa silan dumateng adi, banganan nami aw patayen sakanan."

¹⁶ Manang ya bantak nilan dyenegg na anak ni Pablo na eseg na ise' na bubay nan. Yanagaw nyadtu sakanan ni kampo aw syumeled aw pigubatan nan si Pablo sa dyenegg nan.

¹⁷ Pagkatigkas yan, pigtawag ni Pablo ya sambuk na kapitan aw piglongan nan, "Pa-agadan beg kanak adti komandér ya ise' ini kay awun ubat-ubat nan."

¹⁸ Yanagaw pya-agad na kapitan ya ise' adti sayid na komandér, aw miglong ya kapitan kanan, "Si Pablo, ya utaw na nyakalabusu, migtawag kanak aw migsekat na pa-agad ku kanmu ya ise' ini kay awun kunu ubat nan kanmu."

¹⁹ Aw pig-awidan na komandér ya bekten na ise', aw pigpa-agad nan adti mawatawat aw pigusip nan, "Unu kay To' ya un mu ubat-ubat kanak?"

²⁰ Aw tyumubag ya ise', law nan, "Ya manga utaw na Judiyu migkasambuk ya ginawa nilan na sekaten kanmu na paliku-un mu si Pablo kunnallaw adti asdangan na manga mag-usayay na sallong kunu ya tud nilan na sadsadan ya limanda kanan.

²¹ Manang dili' kaw magtande' kanilan! Kay sobla kapatan ya un mangan kanan. Aw yeiy ya sasapa-ay nilan na dili' silan kuman aw minem kun dili' nilan mapatay si Pablo. Aw yan olo' ya

pigtagadan nilan na tumbay mu sakanañ paliku-un adti usayanan.”

²² Pagdengeg na komandér sa pig-ubat na ise', piglongan nan, law nan, “Dili' kaw maglong adti pangkay singalan na nyadi kaw aw migpa-edé' kanak sa dyenget mu.” Tigkas yan, pigpapanaw da nan.

Ya pag-ated kan Pablo adti Gubirnador Félix

²³ Pagkatigkas yan, pigpatawag na komandér ya duwa ya kapitan aw piglongan nan, “Tagilana mayu ya duwang gatus ya sundalu na un mindég na alas nibi na gabi pasinan adti Césarya, aw dugangan na kapituwan ya sundalu na manguda' aw duwang gatus pa uman ya sundalu na alag magtagadilek.

²⁴ Aw pagtagilan kamu uman sa manga kuda' na un sakayan ni Pablo. Aw to-o mayu sakanañ pakatanawi na makadateng sakanañ adti kan Gubirnador Félix na wala' ya malat na ma-imo' kanan.”

²⁵ Awun uman pigsulat na komandér na un nan padala adti gubirnador, law nan,

²⁶ “Kay Gubirnador Félix na pagbasaān, aku si Claudiyo Lisiyas. Manu la ya kanmu pag-eya'?

²⁷ “Pigpadalaān ta kaw na sulat asuntu sa utaw na pigpa-ated ku adti kanmu. Ya utaw yeiy pig-dakep na manga Judiyu aw un da galu nilan patayen. Manang pagka-edé' ku na Romanen kadi' sakanañ, pigtabangan nami, eped ku ya manga sundalu.

²⁸ Aw asuntu na kaliman ku katagaān kun unu ya limanda nilan kanan, pigpa-agad ku sakanan adti matas na usayanan nilan.

²⁹ Aw wala' kadugay kya-edé-an ku na wala' ya nya-imo' nan na malatay na umba' sakanan kalabusuwun aw patayen. Yan olo' ya limanda nilan kanan na wala' nan kunu daluga ya manga katanem na Uldin nilan.

³⁰ Yanagaw sa pagka-edé' ku na pigbantakan sakanan na manga Judiyu na patayen, maksay ku pigpa-ated dun ni kanmu. Aw piglongan ku silan na adtu la nilan padatenga ni kanmu ya kadég na limanda nilan. Aw asini la olo' taman ya sulat ini."

³¹ Yanagaw pigtuman na manga sundalu ya pigsugu' kanilan. Aw sa pagkagabi yan, pigkamang nilan si Pablo adti seled na kota' aw pig-ated nilan taman adti Antipatris.

³² Pagkamaselem da, ya manga sundalu na nyanguda' lyumos mig-ated kan Pablo adti Césarya, manang ya nyasama' na manga sundalu lyumiku' da adti kota'.

³³ Aw pagdateng da na manga nyanguda' adti Césarya, pig-atag nilan sa gubirnador ya sulat aw pigtumbay nilan kanan si Pablo.

³⁴ Pagkatigkas na gubirnador basaén ya sulat, pig-usip nan si Pablo, "Ayin kaw lekat na probinsya?" Aw pagka-edé' nan na taga Ciliciya si Pablo,

³⁵ miglong sakanan, "Aku ya mag-usay kamayu, manang tagadan pa tadun olo' ya pagdateng na manga utaw na miglimanda kanmu." Aw migsugu' sakanan na patunggu-an si Pablo sa manga sundalu adti seled na palasyu na pigpaimo' ni Hérodés asini muna.

24

Ya pag-usay ni Gubirnador Félix kan Pablo

¹ Na, paglabay da na limangallaw, dyumateng dun ni Césarya lekat adti Jérusalim si Ananiyas na yan ya pangulu na manga magdadugsu-ay, aw si Tértulo na sambuk na talaglawung, aw manga magdadumalaay sa manga Judiyu. Nyadtu silan adti asdangan ni Gubirnador Félix aw pigpdateng nilan ya kanilan limanda kan Pablo.

² Pigpatawag ni Félix si Pablo, aw sa dun da silan alag ni asdangan nan, migpalekat si Tértulo migdandanen sa limanda nilan kan Pablo, law nan, “Kay Gubirnador Félix na pagbasaān: Asuntu sa kadyaw na pagdumala mu, migkadugay ya kalinaw asini nasud ini, aw madég ya pig-imo' mu na madyaw

³ na dili' nami kalingawan. Yanagaw dakula' ya kanami pagpasalamat kanmu.

⁴ Manang dili' aku malim magsalang kanmu. Yanagaw nyanginayu' aku kanmu na pakanyegan mu dagawdagaw ya kanami paglongun.

⁵ Ya utaw ini asdangan mu, yan ya gayed paglekatan sa gubut. Pangkay ayin ya kadtuwan nan na banwa, dyumala sakanan sa kasamuk adti kadég na manga Judiyu. Aw sambuk sakanan uman na maggagaday sa manga utaw dun ni sékta na Nasaréno.

⁶ Pangkay ya kanami Témplo piglipa-an nan galu magi sa pagpa-agad nan sa utaw na Héntil. Yana-gaw pigdakep nami sakanan,

⁷ [manang dyumateng ya komandér na si Lisiyas aw pigleges nilan pigkamang si Pablo lekat adti kanami.

⁸ Aw pigsugu' kami nan na madi asdangan mu.] Magi sa kanmu pagsadsad sa utaw ini, dun mu ka-edé-i na matinaw ya kanami limanda kanan."

⁹ Aw ya kadég na piglong ni Tértulo kan Félix alag pigmatinaw na manga Judiyu na migkatipun dun.

¹⁰ Pagkatigkas yan, pigpulingenan na gubirnador si Pablo na yan da uman ya maglong, aw tyumubag si Pablo, law nan: "Kay Gubirnador, nya-edé' aku na madugay da ya pag-ukum mu asini nasud ini. Aw yanagaw, migleya aku na mabatug ku tamengan ya kanak pagka-utawun asini asdangan mu.

¹¹ Kun sadsadan mu, ka-edé-an mu na bagu sampulu' tag duwa ya allaw na lyumabay lekat adti pagdateng ku dun ni Jérusalim na un manimba adti Témplو.

¹² Aw wala' aku nilan saba kita-a na migpayil sa pangkay singalan dun ni seled na Témplو aw wala' aku uman nilan kita-a na miggubut adti manga sinagoga aw pangkay adti kadakula' na Jérusalim.

¹³ Dili' nilan mabatug matinawun ya manga limanda nilan kanaken.

¹⁴ Iman nilan aw sékta kami, manang beke' na maynan. Pa-edé' ku kanmu na pigsimba ku ya Tyumanem na kanami tyugbulan aw pigdalug ku ya palna-u ni Jisus. Aw pyangintu-uwan ku ya kadakula' na Uldin na pig-atag kan Moysis aw ya pigsulat na manga propita.

¹⁵ Aw kasiling na madég na Judiyu, yan uman ya pig-iman ku na matawun na Tyumanem ya kadég na utaw na nyangkamatay, dala ya dyumalug sa pagkaliman nan aw dala uman ya wala' dalug.

¹⁶ Yanagaw pigtibagsegan ku na malinis ya kanak anenganeng na dili' aku pagsala-en na Tyumanem aw manga utaw.

¹⁷ "Na, pagkatigkas na pilangkaumay, lyumiku' aku adti Jérusalim na un mag-ated sa tabang na pig-amut na manga utaw adti sambuk na banwa, aw yan uman ya sambuk na tud ku na madtu ni Témple na un matag sa dugsu' adti Tyumanem.

¹⁸ Aw talana ku adti Témple, kyumita' kanak ya manga utaw ini na nyatigkas da ku ya manga imo-unun na un tumanen dun ni kanami Uldin pada kalinisan aku. Tabay ya manga utaw dun ni Témple, aw wala' saba ya paggubut.

¹⁹ Manang awun eped na manga Judiyu dun ni Témple na lekat adti probinsya na Asia, aw kun awun diklamu nilan kanak, silan galu ya madi asdangan mu.

²⁰ Manang asuntu na wala' silan asini, usipa ya manga utaw ini kun unu ya nya-imo' ku na sala' na kyinita' nilan idtu na pag-usay kanak adti matas na usayanan.

²¹ Yan olo' ya piglong ku sa mabagseg na tingeg dun ni asdangan nilan, na yan ya du-an nan na pig-usayan aku kay pig-iman ku na un pa matawun ya nyangkamatay."

²² Aw asuntu na dakula' ya kya-edé-an ni Félix dadan sa manga utaw na dyumalug sa palna-u ni Jíus, pigpateneng pa nan ya pag-usay. Aw miglong sakanan kan Pablo, "Tagadan pa ku ya

pagdateng ni Komandér Lisiyas. Tigkas yan, kade-an da mu ya kanak pagbaya' sa piglimanda nilan kanmu."

²³ Pagkatigkas yan, pigsugu' ni Félix ya kapitan na tunggu-an pa si Pablo manang tumbay kanan na makaluwa-luwa' na dagawdagaw. Aw pigtumbay nan uman na tanawun si Pablo na manga ubaybay nan aw dalaān nilan sakanan sa manga kapelekan nan.

Ya pagpakanyeg ni Félix aw ni Drusila sa pig-ubat-ubat ni Pablo

²⁴ Pagkatigkas na pilangallaw, lyumiku' si Félix aw nyagad kanan ya kaubayan nan na si Drusila. Na, si Drusila, Judiyu sakanan. Pigpatawag ni Félix si Pablo aw pigpakanyegan nan ya pag-ubat-ubat ni Pablo sa pagpangintu-u kan Kristu Jisus.

²⁵ Poglongan nan si Félix kun unu ya madyaw imo-un na utaw adti anenganeng na Tyumanem, aw kun unun na utaw ya pagtagen sa pagkaliman na pagka-utawun nan, aw kun unu ya pag-ukum na un dumateng. Aw nyallek si Félix sa piglong nan. Yanagaw piglongan nan si Pablo, "Umba' pa dun! Kun awun selat ku, pakadiyen da ta kaw uman salut."

²⁶ Aw pig-iman uman ni Félix na atagan sakanan ni Pablo na kuwalta na tagu-tagu'. Yanagaw malikit nan pagpatawag si Pablo aw migbalawbalaw silan.

²⁷ Manang pagkatigkas da na duwangkāumay, kyasayawan da si Félix ni Porsyo Féstó sa pagka gubirnador. Aw asuntu na kaliman ni Félix

na katutukan kanan ya manga Judiyu, yanagaw pigpabaya-an nan si Pablo aw wala' da nan paluwa-a adti kalabusuanan.

25

Ya pag-usay ni Gubirnador Fésto kan Pablo

¹ Yanagaw dyumateng si Fésto adti syudad na Césarya na un magdumala sa probinsya na Judiya. Aw paglabay da na tulungallaw, nyanaw sakanan adti Jérusalim.

² Pagdateng da nan dun, kyadtuwan sakanan na manga mangkatas na magdadugsu-ay aw manga mangkalangkaw na manga Judiyu, aw pigpadateng nilan adti kanan ya kanilan limanda kan Pablo,

³ aw pigsekat nilan adti kan Fésto na pa-ated nan galu si Pablo adti Jérusalim, kay ya palpa nilan na banganan si Pablo dun ni dalan aw patayen.

⁴ Manang tyumubag si Fésto kanilan, law nan, “Dili' madugay lumiku' aku adti Césarya. Aw asuntu na dun si Pablo tunggu-i,

⁵ yanagaw pagpa-agad kamu kanak sa manga mangkalangkaw mayu, aw kun awun sala' na utaw yan, adtu la mayu sakanan limandaān.”

⁶ Paglabay da na sobla sangka simana ni Fésto adti Jérusalim, lyumiku' sakanan adti Césarya. Aw pagkasalut na allaw nyingkud sakanan dun ni usayanan aw migsugu' na pa-agad si Pablo dun ni asdangan nan.

⁷ Pagseled da ni Pablo, nyakapalibed kanan ya manga Judiyu na dyumateng lekat adti Jérusalim. Aw madég ya piglong nilan na to-o mangkabegat

na limanda kan Pablo manang dili' nilan mabatug matinawun.

⁸ Manang pigtamengan ni Pablo ya kanan pagka-utawun sa manga limanda nilan, law nan, "Wala' ya kyalakadan ku na sugu' adti Uldin tadun, aw adti Témplo, aw adti kan Impirador César."

⁹ Na, kaliman ni Fésto na katutukan ya manga Judiyu kanan, yanagaw law nan kan Pablo, "Usipen ta kaw, unu, kaliman mu madtu ni Jérusalim aw dun da ta kaw usayi sa limanda nilan kanmu?"

¹⁰ Manang tyumubag si Pablo kan Fésto, law nan, "Ini la aku ni usayanan mu kay ikaw ya pig-taliguwan ni Impirador César, aw asini aku umba' usayi. Aw kya-edé-an mu saba na wala' ya nya-imo' ku na sala' adti manga utaw na Judiyu.

¹¹ Kun awun sala' ku na umba' aku patayen, dili' aku mangilalat kanmu. Manang kun wala' ya indeganan na umba' aku ukuman, dili' mabatug na utaw ya pagtumbay kanak adti kanilan. Yanagaw kaliman ku usayan ni César!"

¹² Pagkatigkas ni Fésto magbalawbalaw adti manga pigsaligan nan, piglongan nan si Pablo, "Asuntu na pigsekat mu na usayan ni César, pataed ta kaw adti kanan dun ni Roma!"

Ya pagsekat ni Fésto sa palna-u ni Hari' Agripa

¹³ Na, paglabay da na pilangallaw, dyumateng

adti Césarya ya hari' na si Agripa * aw ya bubay nan na si Bérnicé kay kaliman nilan mamasa kan Féstō na bagu na gubirnador.

¹⁴ Aw nyatingen pa silan dun seled na madég na allaw. Aw talana nilan dun, pigdandan ni Féstō sa hari' ya diklamu na manga Judiyu kan Pablo, law nan, "Awun utaw āsini na nyakalabusu na pigayawan kanak ni Gubirnador Félix. Ya ngalan nan si Pablo.

¹⁵ Aw sa pagkadtu ku ni Jérusalim adun na bagu, piglagbet aku na manga mangkatas na magdadugsu-ay aw magdadumalaāy sa manga Judiyu, aw pigdala nilan kanak ya limanda nilan sa utaw yeiy. Pigsekat nilan na ukuman ku sakanan.

¹⁶ Aw pigtubag ku silan na adti bala-ud na Romanen, kun awun utaw na piglimanda, dili' tumbay na pa-emel-emelen sakanan kun dili' silan una mag-asdangen ya miglimanda kanan na un nan tubagen ya kadég na diklamu nilan.

¹⁷ Yanagaw nyagad silan kanak sa pagliku' ku asini Césarya, aw wala' ku pakadugaya ya paglimanda nilan, manang pagkasalut na allaw, nyingkud aku adti usayanan aw pigpa-angay ku si Pablo.

¹⁸ Aw sa pag-asdangen da nan aw ya manga miglimanda kanan, iman ku aw mabegat ya limanda. Manang sa paglong da nilan, wala' kadi'

---

* **25:13** 25:13 Si hari' Agripa ya syumayu sa ama nan na pigngalanan uman na si Hérodés Agripa na pigkasampetan adti kapitulo 12:21-23. Manang asuntu na pig-agaw na manga taga Roma ya banwa na Judiya, matas pa ya katundanan na gubirnador na taga Roma kay sa hari' na Judiya.

ya mabegat na pig-imo' nan na malatay na umba' ukuman.

¹⁹ Yan olo' ya pig-ayilan nilan ya pagpangintuu na manga Judiyu aw ya sambuk na utaw na pigngalanan na Jisus na pig-apitan ni Pablo na nyataw kunu lekat adti pagkamatay.

²⁰ Yanagaw, wala' ku ka-edé-i kun unu ya madyaw ku imo-un sa limanda yeiy, aw pig-usip ku si Pablo kun malim sakanan madtu ni Jérusalim aw dun da usayi sa limanda na manga Judiyu kanan.

²¹ Manang dili' sakanan malim. Yan baling ya pigsekat nan na usayan na Impirador. Yanagaw migsugu' aku na tunggu-an sakanan menda' na pa-ated da ku adti kan César."

²² Aw piglongan ni Agripa si Féstó, "Kaliman ku pakanyegan ya tingeg na utaw yan." Aw miglong si Féstó, "Madyaw uman. Kunallaw pa-angay ku sakanan pada pakanyegan mu."

Si Pablo adti asdangan ni Hari' Agripa aw si Bérnicé

²³ Yanagaw pagkasalut na allaw, dyumateng da si Agripa aw si Bérnicé adti usayanan. Dayaw silan pig-agadan na manga komandér na manga sundalu na taga Roma aw mangkalangkaw dun ni syudad na Césarya. Tigkas yan, pigpa-angay ni Féstó si Pablo.

²⁴ Aw miglong si Féstó, "Kay Hari' Agripa aw kadég mayu na ini adun: Ini la ya utaw na piglimanda kanak na manga Judiyu adti Jérusalim aw asini uman ni Césarya, aw mig-iyak-iyak silan na maglong, 'Umba' sakanan patayen!'

²⁵ Manang sa kanak pagsadsad kanan, wala' ya kyinita' ku na sala' na umba' sakanan ukuman na patayen. Manang asuntu sa pagsekat nan na usayan na Impirador, yan ya pagbaya' ku na patated ku sakanan adti Roma.

²⁶ Manang wala' ku saba ka-edé-i kun unu ya un ku sulaten adti Impirador sa limanda kanan, yanagaw pya-agad ku ya utaw yeiy asini asdangan mayu adun, aw labi la kanmu, kay Hari' Agripa. Kun abus da tadun sadsadi, awun sulaten ku galu adti Impirador.

²⁷ Kay adti anenganeng ku, dili' madyaw ya pagtumbay sa nyakalabusu na un usayan na Impirador na dili' pa mabangal ya limanda kanan."

26

Ya pagtameng ni Pablo sa kanan pagka-utawun adti asdangan na hari

¹ Pagkatigkas yan, miglong si Agripa kan Pablo, "Pigtumbay da ku kanmu ya paglong na tamen-gan mu ya kanmu pagka-utawun." Yanagaw pig-patas ni Pablo ya kanan bekten aw miglong:

² "Kay Hari' Agripa, migleya aku na ikaw ya un magpakanyeg sa tubag ku sa kadég na limanda kanak na manga Judiyu,

³ kay ikaw ya to-o nya-edé' sa kadég na katanem na manga Judiyu aw ya manga pigpan-ayilan nilan. Yanagaw nyanginayu' aku na pakanyegan aku mu.

⁴ "Na, kya-edé-an da na kadég na Judiyu ya manga pigpan-imo' ku lekat pa na kanak pagka-ise' adti banwa ku aw adti Jérusalim.

5 Yanagaw madugay da nilan kya-edé-an na to-o ku pigdalug ya manga katanem nami na manga Judiyu asuntu na sakup aku na manga Parisiyo. Silan galu ya magmatinaw sa piglong ku yeiy.

6 Aw adun, ini aku ni asdangan mu pig-usayan asuntu olo' na pigtagadan ku ya pigpakang na Tyumanem adti kanami manga tyugbulan.

7 Aw maynan uman, ya kadég na buwad-buwad ni Isra-él, alag nilan pig-iman ya pigpakang yeiy. Yanagaw nyatibulluk ya kanilan anenganeng nyanimba sa Tyumanem kada allaw aw kada gabi. Maynan uman ya kanak pig-iman. Aw asuntu seiy, kay Hari', piglimanda aku baling na manga edep ku na Judiyu.

8 Aw kamu, ananga' malug dun ni anenganeng mayu ya pagpangintu-u na mabatug na Tyumanem ya pagmataw sa manga nyangkamatay?

9 "Idtu muna, mig-anenganeng aku na kalangan ku imo-un ya madég na maka-ampang sa ubat-ubat sa ngalan ni Jisus na taga Nasarit.

10 Yeiy saba ya pig-imo' ku adti Jérusalim: Kyadтуwan ku ya manga mangkatas na magdadugsuay na manga Judiyu aw pig-atag nilan kanak ya katundanan sa pagkalabusu sa manga mangintuwaway kan Jisus. Aw madég silan ya pigpikalabusu ku. Aw sa pag-ukum da na manga Judiyu na patayen silan, sambuk aku na tyumande' na patayen silan.

11 Malikit ku pyangkadtuwan ya manga singagoga aw pigpaninaw ku ya manga mangintuwaway kan Jisus. Pigpamulayaman ku silan aw pigpapaglong sa malatay adti kanan. Asuntu sa kabulut ku kanilan, pigdalug ku silan, pangkay

adti mawat na manga lunsud aw dun ku silan pamulayami.

¹² “Aw maynan ya tud ku idtu muna sa pagpanaw ku adti syudad na Damasko. Dyumala aku sa manga sulat na lekat adti mangkatas na magdadugsu-ay na palangad katundanan ku mamulayam sa manga mangintu-uway kan Jisus.

¹³ Kay Hari', talana ku nyanaw pasinan adti Damasko na manga alas dosi la, bigla' awun pigkita' ku na dakula' na kalalamdag na lekat adti tas na langit. To-o pa malalamdag dun ni sega, aw nyakapalibed kanak dala ya manga eped ku.

¹⁴ Aw nyangkatuwad ya kadég nami dun ni lupa', aw awun dyen geg ku na tingeg na Hibriyu, law nan kanak, ‘We Saulo! We Saulo, ananga'aku mu gayed pamulayaman? Liwan na pigpa-emel-emel mu ya kanmu pagka-utawun.’

¹⁵ Aw nyusip aku, ‘Singalan kaw kay Sir?’ Aw tyumubag sakanan, ‘Aku saba si Jisus na gayed mu pigpamulayaman.

¹⁶ Manang pagbangun kaw aw dayaw kaw indeg! Migpakita' aku kanmu kay pigpamalli' ta kaw na ma-imo' kanak sugu-anen pada magmatinaw sa kyinita' da mu aw ya un pa ku pakita' kanmu.

¹⁷ Tamengan ta kaw lekat adti manga utaw na un mamulayam kanmu, pangkay Judiyu aw pangkay Héntil. Manang padala ta kaw saba adti manga utaw na Héntil

¹⁸ pada mabeka' ya kanilan mata, aw indegan nilan ya kangitngit aw katulus ni Satanas, aw mabatug da nilan ya dumulud sa kalalamdag na Tyumanem. Kay kun mangintu-u silan kanak,

lanasen ku ya manga sala' nilan, aw maka-akup silan sa manga utaw na dadan da pigtani.'

19 "Yanagaw, kay Hari' Agripa, kyaāgadan ku ya migpakita' kanak lekat adti tas na langit.

20 Pigpalekat ku adti Damasko ya pag-ubat-ubat sa manga utaw aw adtu uman ni Jérusalim aw ya kadakula' na probinsya na Judiya. Aw tigkas yan, pigkadtuwan ku uman ya manga Héntil, aw piglongan ku silan na magselsel sa kanilan manga sala' aw mangintu-u sa Tyumanem aw mag-imo' sa mangkadyaw na imo-unun na yan ya magmatinaw na tengteng silan migselsel.

21 Aw yeiy ya du-an na pigdakep aku na manga Judiyu adti pamanag na Témplo kay un aku nilan patayen.

22 Manang pigtabangan aku na Tyumanem taman adun na allaw yeiy, yanagaw ini aku ni asdangan mayu. Aw piglong ku kamayu ya matinaw, pangkay dengganen kamu aw pangkay tagitu' na utaw. Aw wala' ku dugangi ya pigsulat na manga propita aw ni Moysis sa un ma-imo':

23 na ya Kristu un saba magti-is aw matay, aw yan ya muna mataw lekat adti nyangkamatay pada ka-ilawan nan ya anenganeng na manga utaw pangkay Judiyu aw pangkay manga Héntil."

24 Aw sa kenne' pa ni Pablo miglong, pyamuligsa-an ni Fésto, law nan, "We Pablo, migkameneng da kaw! Kyasoblaān ya katadeng mu, aw yan ya nyakapameneng kanmu!"

25 Manang tyumubag si Pablo kanan, law nan, "Wala' aku pagkameneng, kay Gubirnador Fésto. Ya kadég na piglong ku alag saba matinaw.

²⁶ Kyalabetan da na hari' ya kadég na piglong ku kakayna, aw yan ya du-an nan na piglongan ku sakanan. Kya-edé-an ku na kyatagaan da nan ya kadég yeiy na nya-imo' idtu muna, kay wala' saba katagu'.

²⁷ Yanagaw kay Hari' Agripa, usipen ta kaw: Pyangintu-uwan mu ya pigsulat na manga pro-pita? Nya-edé' aku na nyangintu-u kaw sa piglong nilan."

²⁸ Aw tyumubag si Agripa kan Pablo, law nan, "Yan gyá ya kaliman mu na maksay aku mu mag-agad mangintu-u kan Kristu!"

²⁹ Aw miglong si Pablo kanan, "Pangkay maksay aw madugay, ya kanak pigsekat adti Tyumanem na ikaw aw ya kadég na migpakanyeg kanak adun na allaw yeiy, mangintu-u uman kasiling ku, man-ang dili' aku malim na masiling kamu kanak na pigsangkali-an."

³⁰ Pagkatigkas ni Pablo maglong, nyindeg ya hari' aw ya gubirnador aw si Bérnice aw ya kadég na eped nilan,

³¹ aw lyumuwa' silan lekat adti usayanan. Aw migpambalawbalaw silan, law nilan, "Wala' ya sala' na utaw iyan na umba' kalabusuwun aw patayen."

³² Aw piglongan ni Agripa si Féstó, "Kun wala' pa nan sekata na usayan ni César, makaluwa' da galu sakanan."

27

Ya pagsakay ni Pablo sa barko pasinan adti Roma

¹ Pagdateng da na allaw na un da kami sumakay sa barko pasinan adti Italia, pigtumbay adti kan Julio si Pablo aw ya manga eped na nyakalabusu. Na, si Julio sambuk sakanan na kapitan na manga sundalu na pigngalan na “Batalyun ni Agusto.”

² Aw nyagad kanami uman si Aristarko na taga Tésalonika, probinsya na Macédonya. Aw nyanik kami sa barko na lyumekat pa adti Adramitiyo kay un da suminan adti manga pantalan na probinsya na Asia.

³ Pagkasalut na allaw, dyumunggu' kami adti Sidon. Aw nyallat si Julio kan Pablo aw pigpanog nan lekat adti barko na un madtu ni manga ubaybay nan dun ni syudad pada makatabang silan kanan sa manga kapelekan nan.

⁴ Pagkatigkas yan, syumakay da kami uman, manang gayed pigsalumpak na pigsakayan nami ya mabandes na samet. Yanagaw pig-aking ya barko adti pulu' na Cipré kay yan ya salibenanan sa samet.

⁵ Aw migpaligad ya syakayan nami dun ni manga probinsya na Ciliciya aw Pampilya aw dyumunggu' adti lunsud na Mira probinsya na Liciya.

⁶ Aw dun ni Mira, awun kyinita' ni Kapitan Julio na dakula' na barko na lekat adti syudad na Aléksandriya na un da manaw pasinan adti banwa na Italya. Yanagaw adtu kami nan alina.

⁷ Na, seled na madég na allaw malumbanat ya palaguy na barko kay gayed syumungsung kanami ya mabandes na samet. Aw wala' kami paka-apit adti lunsud na Cinido asuntu sa samet, yanagaw piglabayan nami. Aw pig-aking ya barko

adti kawala pada kasalibenan kami na pulu' na Krita. Aw piglabayan nami ya séngé' na lupa' na banwa na Salmon.

⁸ Aw migpaligad kami sa Krita, aw pangkay to-o malug ya pagpanaw nami, manang dyumateng kami adti tagu-anan na malapit adti lunsud na Lasiya. Aw yan ya ngalan na tagu-anan yan: Madyaw na Ebenganan.

⁹ Na, nyasapad ya madég na allaw, aw dyumateng da ya manga bulan na dili' madyaw agiyan ya tas na dagat.* Yanagaw piglongan ni Pablo ya kapitan sa barko aw ya manga eped nan,

¹⁰ law nan, "Kay Sir, kun padelegen tadun ya pagpanaw, pagaw awun ma-imo' kanaten na malatay, aw beke' olo' na barko aw kanaten manga dala ya masapad manang mabus pa kitadun mapnas."

¹¹⁻¹² Manang wala' nilan pakanyegi ya piglong ni Pablo, kay adti anenganeng na kapitan aw kaepedanan nan, ya pigka-eya-an nilan dili' umba' ebengan seled na manga bulan na to-o mabagseg ya samet. Yanagaw migkasambuk ya eped kani-lan na padelegen ya pagpanaw na un pa galu datengen ya ebenganan na Fénisé dun ni pulu' na Krita, kay yan ya madyaw na pasalibenan sa samet. Aw yan ya pagbaya' ni Kapitan Julio na dalugun ya pagkaliman na kapitan sa barko aw ya tagtun.

Ya bagyu'

---

* **27:9** 27:9 Paglabay da na bulan na Séptimbri aw migtenga' da ya Oktobri, aw pagkatigkas uman na Allaw na Pagpuwasa na manga utaw na Judiyu, yan da ya manga allaw na to-o masamet.

13 Na, pagtambel da na tagbi' na samet lekat adti balabagan apit adti kawala, adti anenganeng na kapitan aw manga eped nan, mabatug da nilan ya pagpadeleg. Yanagaw pigbeklas nilan ya angkla aw migpaligad silan dun ni pulu' na Krita.

14 Manang wala' kadugay, to-o tyumambel ya mabandes na samet lekat adti lupa' na apit adti kalintu.

15 Aw kyasaban ya pigsakayan nami aw dili' mabatug salumpaken ya samet, yanagaw pigdal-adala gayed na samet ya barko.

16 Aw nyakapanaliben kami adti tagbi' na pulu' na Cāuda. Aw pangkay migkalug kami, manang nyabatug nami pigbeklas ya tagbi' na balangay *

17 aw pigtibagsegan nilan pig-engat adti tas. Tigkas yan, pigbanggetan nilan ya lawas na barko pada dili' magkallat. Aw to-o silan nyallek pagaw danggay silan adti manga kapantadan na Sirté na malapit adti ligad na Libya, yanagaw piglulun nilan ya dakula' na kayab, aw nyabatug da pigtulud na samet.

18 Pagkasalut na allaw, asuntu na to-o pa migkabandes ya samet, pigpalekat nilan pyan-agbel adti dagat ya eped na manga dala pada magkagaān ya barko.

19 Aw pagkatlu na allaw, pigpan-agbel nilan ya manga pagkana' na barko.

20 Aw seled na madég na allaw, wala' nami kita-a ya sega aw manga bitun, aw wala' tangke' ya bagyu'. Aw wala' da kami iman na mataw pa kami.

---

* **27:16** 27:16 Ya tud na tagbi' na balangay yeiy, yan ya pagsakayan kun magkalat ya barko.

²¹ Na, seled na pilangallaw wala' ya manga utaw kan. Yanagaw dyumulud si Pablo adti kapitan sa barko aw manga eped nan aw miglong sakanan kanilan, "Kay manga ubaybay, kun migpakanyeg pa kamu galu kanak idtu na wala' pa kitadun indeg adti Krita, dili' tadun galu kagamakan ya maynini na kalugan aw dili' galu malagak ya manga dala tadun.

²² Manang sekaten ku adun na pakabagsega ya ginawa mayu, kay wala' ya sambuk na un matay kamayu. Yan olo' ya magkalat ya barko.

²³ Kya-edé-an da ku yeiy kay kumanggabi awun nyadi tampilid ku na anghil na pigsugu' na Tyumanem na tagtun kanak na pigsimba ku.

²⁴ Aw piglongan aku nan, 'Kay Pablo, dili' kaw magkallek. Asuntu sa kallat na Tyumanem ka-mayu, wala' ya matay sa kadég mayu asini seled na barko. Ka-ilangan pa kaw usayan adti asdangan ni César.'

²⁵ Maynan ya pigpa-edé' kanak na Tyumanem. Yanagaw, pakabagsega ya ginawa mayu, kay dakula' ya pagsalig ku sa Tyumanem na tumanen nan ya kanan piglong kanak!

²⁶ Manang ka-ilangan danggay kitadun adti sambuk na pulu'."

Ya pagkalat na barko

²⁷ Na, pagdateng da na sampulu' tag-upat ya gabi, gayed pa pigtulud na samet ya barko na pigsakayan nami aw nyakatalipag sa Dagat na Adra. Pagkatenga-tenga' da na gabi, adti anenganeng na manga magtalabahuway dun ni barko, malapit da silan makadanggay adti ligad.

²⁸ Yanagaw pigtanda' nilan ya kalalem na dagat, aw manga kaluwaān ka depa ya kalalem. Wala' kadugay, uman da nilan pigtanda' aw dakman sampulu' tag lima ka depa.

²⁹ Aw nyallek silan pagaw makaladgad ya aba na barko adti batu. Yanagaw pig-ulug nilan ya upat ya angkla apit adti moli na barko, aw pigtagadan nilan na maksay galu mallaw.

³⁰ Manang ya manga magtalabahuway, kali-man nilan ayawan da ya barko aw pabaya-an ya eped na manga utaw, yanagaw pigtonton nilan ya balangay adti dagat sallong kunu mig-ulug silan sa manga angkla apit adti ma-una na barko.

³¹ Pagkita' ni Pablo sa pig-imo' nilan, piglongan nan si Kapitan Julio aw ya kanan manga sundalu, law nan, "Ya manga utaw yan, kun dili' silan matingen asini barko, dili' kamu mangkataw!"

³² Yanagaw pig-utud na manga sundalu ya manga lubid na pig-eket sa balangay aw pigpabaya-an da nilan na manud.

³³ Pagkapakallawunun da, nyanginayu' si Pablo sa kadég na manga utaw na kuman da galu silan, law nan, "Wala' kamu kan seled na sampulu' pa tag upat ya gabi kay gayed kamu migtagad kun kinunu teneng ya bagyu' ini.

³⁴ Na, kan da kamu adun, pada magkabagseg ya lawas mayu. Kay mataw pa kamu saba, aw piglongan ta kamu na pangkay sambulus ya lugay mayu dili' makamang."

³⁵ Pagkatigkas ni Pablo maglong seiy, kyuma-mang sakanan sa pan, aw migpasalamat adti Tyumanem dun ni asdangan na kadég. Tigkas yan,

pigtenga-tenga' nan ya pan aw kyuman sakanan.

³⁶ Pagkita' nilan kan Pablo na kyuman, mig-abagseg ya ginawa na kadég nilan aw kyuman silan uman.

³⁷ Na, ya kadég nami dun ni seled na barko, duwanggatus aw kapituwan tag-enem.

³⁸ Aw sa nyangkabiayag da silan, pyan-ulug nilan ya trigu adti dagat pada magkagaān ya barko.

³⁹ Na, pagkalalamdag da, wala' nilan ka-edé-i kun unu ya banwa na dyatengan nami, manang awun kyinita' nilan na ligad na dagat na awun baklayan. Aw kaliman nilan na makadanggay ya barko dun ni baklayan yan.

⁴⁰ Yanagaw pyan-utud nilan ya manga lubid na pig-eket sa manga angkla. Aw pig-ubad nilan uman ya manga pig-eket sa duwa ya begsay na palangad pag-aking-aking sa barko, aw pig-ulad nilan ya tagbi' na kayab apit adti ma-una na barko. Aw migpasinan ya barko adti baklayan.

⁴¹ Manang nyakaladgad ya aba na barko dun ni kababawan yanagaw wala' da paka-esen. Aw asuntu na gayed pigdaplakan na baled ya lawas na barko, maya-maya' migkalat ya apit adti moli.

⁴² Na, un da galu pamatayen na manga sundalu ya manga utaw na nyakalabusu pagaw awun mangkapay kanilan aw makapalaguy.

⁴³ Manang pigtagenan silan ni Kapitan Julio kay kaliman nan tamengan si Pablo. Aw pigsugu' nan ya kadég na matadeng magkapay, law nan, "Kawas da kamu adti dagat aw kapay kamu taman adti ligad."

⁴⁴ Aw piglongan nan ya nyasama', "Dalug kamu kanilan aw pan-awid kamu sa manga tabla na

lekat adti barko." Aw yanagaw ya kadég nami alag nyakadateng adti ligad.

28

Si Pablo adti pulu' na Malta

¹ Pagdateng da nami adti ligad, dun da nami kade-i na ya pulu' na dyatengan nami pigngalan na Malta.

² Aw pigdawat kami na manga utaw na nyeya' dun. Migduluk silan sa atulun kay kyaniki-an kami asuntu na migpalekat da uman ya ulan.

³ Aw tyumabang uman si Pablo kanilan aw pigpanimun nan ya sampisan ya kawuy na sasugung. Manang pagbetang nan sa kawuy dun ni atulun, awun lyumuwa' na ulud asuntu sa kapasu' aw tigkan nan pigbanga' ya kamaw ni Pablo.

⁴ Aw ya manga utaw na nyeya' dun, pagkita' nilan sa ulud na nyatati' adti kamaw ni Pablo, miggumudgumud silan, law nilan, "Ya utaw iyan nyakabunu' sa eped nan. Aw pangkay nyakaluwa' sakanan adti dagat, manang dili' sakanan makaluwa' sa pa-emel-emel na manga dili' pagkita-en na asini kanaten."

⁵ Manang pyamilipili ni Pablo ya ulud aw nyaka-agbel adti atulun, aw wala' sakanan ka-unu.

⁶ Aw pyakatanawan nilan si Pablo kay iman nilan aw mabaga' ya kamaw nan, aw kun dili' yan, malukad aw matay sakanan. Manang madugay ya pagtagad nilan aw wala' ya nya-imo' kanan na malat, yanagaw nya-uman ya kanilan anenganeng aw law nilan, "Sambuk sakanan na tyu-manem!"

⁷ Na, ya baklayan yan tangkil na lupa' ni Publiyo na yan ya malangkaw dun ni pulu'. Aw seled na tulungallaw, pigsanggila' kami nan adti kanan balay.

⁸ Na, kyedelan ya ama ni Publiyo. Aw ya magkedel nan yan ya gayed magkapasu' aw to-o magkedel ya buntit nan. Yanagaw pigkadtuwan ni Pablo adti tambi' nan aw pigpandungan nan na kanan palad aw nyanawagtawag adti Tyumanem. Aw dayaw sakanan kyaguli-an.

⁹ Aw yanagaw ya kadég na awun magkedel dun ni pulu' nyadtu silan. Aw ya kadég nilan alag kyaguli-an.

¹⁰ Aw pyan-atagan kami nilan na madég na dalaenen. Aw pagdateng na allaw na un da kami sumakay sa barko, dayaw kami nilan pyadalaān sa kanami kapelekan.

Ya pagpasinan ni Pablo adti Roma

¹¹ Seled na tulumbulan ya pag-eya' nami adti Malta, aw tigkas yan, syumakay da kami uman sa sambuk na barko na migpasaliben dun ni ligad na pulu' seled na manga bulan na maniki'.* Na, ya barko yeiy, lekat adti Aléksandriya aw pyangilalaān apit adti ma-una na inutaw na pingin na tyumanem na manga Grigo.

¹² Aw sa pagsakay da nami lekat adti Malta, dyumunggu' kami adti syudad na Siracusa, aw nyapit kami seled na tulungallaw.

---

* **28:11** 28:11 Dun ni Dagat na Méditéranyo, dili' magpakapanaw ya barko lekat dun ni bulan na Nubémbri taman adti katigkasen na Pibriro asuntu na to-o maniki' ya manga bulan yan aw madég uman ya bagyu'.

¹³ Lekat dun, syumakay da kami uman aw dyumateng adti pantalan na Régiyo, banwa na Italya. Aw pagkasalut na allaw tyumambel ya samet lekat adti Aprika, aw nyabatug ya pagpadeleg nami, aw sa kadwa na allaw nyakadateng kami adti pantalan na syudad na Putéyoli aw dun da kami panog.

¹⁴ Adti Putéyoli awun pigkita' nami na manga mangintu-uway aw nyanginayu' silan kanami na meya' pa kami adti tampid nilan seled na pitungallaw, aw tigkas yan, migpasinan da kami adti dakula' na syudad na Roma.

¹⁵ Pagdengeg na manga mangintu-uway dun ni Roma na migpasinan da kami adti kanilan, awun syumungun kanami adti palingki dun ni dalan na pigngalan na Apiyo, aw eped kanilan syumungun kanami adti banwa na pigngalan uman na Tulu ya Bantukanan. Pagkita' ni Pablo kanilan, pigpasalamatnan ya Tyumanem aw migkabagseg ya ginawa nan.

Si Pablo adti Roma

¹⁶ Na, pagdateng da nami adti syudad na Roma, pigtumbay kan Pablo ya pag-eya' adti balay na olo' nan sayda manang awun sundalu na gayed migitunggu' kanan.

¹⁷ Paglabay da na tulungallaw, pigpatawag ni Pablo ya manga mangkatas na manga Judiyu na awun ni Roma. Pagkatipun da nilan adti kanan, pigpalekat ni Pablo ya pagdandan kanilan, law nan, "Kay manga inulug ku na Judiyu, yeiy ya kanak kya-agiyen adti Jérusalim: Pangkay wala' ya nya-imo' ku na sala' adti kanaten eped na manga

Judiyu aw adti manga katanem na kanaten tyug-bulan, manang pigpadakep aku adti Jérusalim aw pigtumbay aku adti gubirnu na taga Roma.

¹⁸ Aw pagkatigkas aku sadsadan na manga taga Roma, kaliman nilan paluwa-en aku kay wala' ya puliba na umba' aku ukuman na patayen.

¹⁹ Manang wala' dawata na manga Judiyu ya pagbaya' nilan. Yanagaw nyaleges aku migsekat na usayan ni César ya limanda nilan kanak, pangkay wala' ya limanda ku sa kanak adti manga Judiyu.

²⁰ Pigpatawag ta kamu adun pada magkakitaāy kitadun aw paglongun ta kamu na ya du-an na pigsangkali-an aku, asuntu olo' na pyangintuwanan ku ya pig-iman na manga utaw na Isra-él."

²¹ Manang miglong silan kan Pablo, "Wala' ya nyadawat nami na sulat lekat adti banwa na Judiya na migpa-edé' sa malatay na pig-imó' mu, aw wala' uman ya malatay na piglong kanmu na manga inulug tadun na Judiyu na dyumateng asini Roma.

²² Manang kaliman nami dengegen ya kanmu tingeg pada ka-edé-an nami ya kanmu aneng-neng. Kay kya-edé-an nami na pangkay ayin kunu na banwa, madég ya miglong sa malat adti sékta na kya-akupan mu."

²³ Yanagaw migpakang si Pablo aw ya mangkatas na manga Judiyu dun ni Roma kun unu allawa ya pagkatipun nilan. Aw pagdateng na allaw yan, migkatipun da ya madég to-o na utaw dun ni pig-eya-an ni Pablo, aw migpalnau sakanan kanilan lekat na maselem taman sa gabi. Pig-ubat-ubat nan kanilan ya Kasakupan

na Pighari-an na Tyumanem, aw kun singalan si Jisus, dun ni sulat ni Moysis aw manga propita, pada mangintu-u silan kan Jisus.

²⁴ Aw awun eped kanilan na nyangintu-u sa piglong nan, manang ya eped wala' pangintu-u.

²⁵ Aw asuntu na wala' pag-unawa ya anenganeng nilan sa palna-u ni Pablo, yanagaw awun pa piglong ni Pablo kanilan sa wala' pa silan uli', law nan, "Matinaw agaw ya piglong na Ispiritu Santo adti kanaten tyugbulan asini muna, kay pigpasulat nan kan Isayas na propita:

²⁶ 'Kadtuwi ya manga utaw yeiy aw paglonga silan:

"Pangkay gayed mayu pyakanyegan,
manang wala' mayu kalabeti,
aw pangkay gayed mayu pyaninaw,
manang dili' mayu kita-en.

²⁷ Mangkategel ya anenganeng na manga utaw yeiy.

Pigsengseng da nilan ya kanilan manga talinga
pada dili' silan makadengeg,
aw pigpileng da nilan ya kanilan manga mata
pagaw ka-edé-an nilan ya matinaw aw
magselsel silan aw lanasen ya manga sala'
nilan." *

²⁸ "Yanagaw pada ka-edé-an mayu, pigsugu' na Tyumanem na ubat-ubatan da ya manga Héntil pada mabatug silan paluwa-en lekat adti pa-emel-emel nan. Kay silan saba ya magpakanyeg."

---

* ^{28:27} 28:27 Mabasa adti Isayas 6:9-10.

²⁹ [Pagkatigkas da ni Pablo maglong, nyan-uli' ya manga Judiyu aw to-o silan mig-ayil sa piglong nan.]

³⁰ Seled na duwangkāumay, nyeya' si Pablo adti balay na kanan pagbayadan. Aw pangkay singalan ya mawun ni kanan, pagpapaniken nan

³¹ aw pig-ubat-ubat nan kanilan ya Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem aw pigpalna-u nan si Jisu-Kristu na yan ya Pangulu. Wala' ya kakallekan ni Pablo mig-ubat-ubat kanilan, aw wala' ya nyaka-ampang sa pag-ubat-ubat nan.

**Tagakaulo New Testament
Tagakaulo: Tagakaulo New Testament (New
Testament+)**

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Tagakaulo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files dated 7 May 2025

2c6ee867-af65-55fd-9a0f-013d07e6a971